

การป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในธุรกิจกีฬาฟุตบอล

นายภูมิเกียรติ วรรณแก้ว

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2555
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the Graduate School.

ANTI MONEY LAUNDERING IN FOOTBALL BUSINESS

Mr. Phumkiat Wannakaew

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Laws Program in Laws

Faculty of Law

Chulalongkorn University

Academic Year 2012

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในธุรกิจกีฬา
ฟุตบอล

โดย

นายภูมิเกียรติ วรรณแก้ว

สาขาวิชา

นิติศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ศาสตราจารย์วีระพงษ์ บุญญเษิต

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

.....คณบดีคณะนิติศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ดา ธิติกุล)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ไชยยศ เหมะรัชตะ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ศาสตราจารย์วีระพงษ์ บุญญเษิต)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(อาจารย์ ดร. จุฑา ติงศภัทิย์)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(อาจารย์ อรรถพล ลิขิตจิตตะ)

ภูมิเกียรติ วรรณแก้ว : การป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในธุรกิจกีฬาฟุตบอล (ANTI MONEY LAUNDERING IN FOOTBALL BUSINESS) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ศ.วีระพงษ์ บุญญโญภาส, 129 หน้า.

ในปัจจุบันกีฬาฟุตบอลเป็นกีฬาที่เป็นที่นิยมอย่างกว้างขวางทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกีฬาฟุตบอลในระดับสโมสรซึ่งมีการพัฒนาเรื่อยมาจนกลายเป็นระดับอาชีพ ในแต่ละสโมสรฟุตบอลจะมีลักษณะการดำเนินการเป็นธุรกิจที่มีมูลค่ามหาศาล รายได้เหล่านี้มาจากการจำหน่ายตั๋วเข้าชม ค่าลิขสิทธิ์ต่างๆ การซื้อขายตัวนักฟุตบอล รวมไปถึงสินค้าที่ระลึกต่างๆของสโมสร หากเป็นสโมสรฟุตบอลที่มีชื่อเสียงมาก รายได้จากธุรกิจก็จะมากขึ้นตามตัว ด้วยเหตุนี้สโมสรฟุตบอลต่างๆจึงเป็นที่สนใจของนักธุรกิจและนักการเมืองในการเข้ามาลงทุนเพื่อแสวงหาประโยชน์จากกิจการดังกล่าวมากขึ้นเรื่อยๆ จะเห็นได้จากสโมสรฟุตบอลต่างๆในประเทศไทยมีนักการเมืองทั้งในระดับส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นเข้าไปลงทุนเป็นจำนวนมาก กรณีดังกล่าวอาจเป็นช่องทางในการฟอกเงินของเหล่าอาชญากรที่ได้มาจากการกระทำความผิดได้ซึ่งหน่วยปฏิบัติการเฉพาะกิจด้านการเงิน หรือ FATF ได้ทำการศึกษาและจัดทำรายงานเกี่ยวกับการฟอกเงินผ่านกีฬาฟุตบอล (FATF Report on Money Laundering through the Football sector) โดยในรายงานระบุว่า กีฬาฟุตบอลถูกใช้เป็นเครื่องมือในการฟอกเงินของอาชญากรมากขึ้นดังจะเห็นได้จากตัวอย่างที่เกิดขึ้นในต่างประเทศที่มีการฟอกเงินโดยผ่านกีฬาฟุตบอลในหลายรูปแบบ ในประเทศไทยแม้ว่าจะยังไม่มีตัวอย่างการฟอกเงินโดยผ่านธุรกิจกีฬาฟุตบอลเกิดขึ้น แต่ลักษณะของธุรกิจชนิดนี้มีความเสี่ยงอย่างมากที่จะเป็นแหล่งฟอกเงินของอาชญากร เนื่องจากเป็นธุรกิจชนิดใหม่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์เป็นจำนวนมากและยังไม่มีกระบวนการตรวจสอบที่เพียงพอ เหตุดังกล่าวจึงมีความจำเป็นที่จะต้องหามาตรการที่มีประสิทธิภาพมาทำการควบคุมการประกอบธุรกิจดังกล่าว ซึ่งได้แก่ มาตรการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ในการให้ผู้ประกอบธุรกิจดังกล่าวรวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการรายงานการทำธุรกรรมและจัดให้ลูกค้าแสดงตน ทั้งนี้เพื่อเป็นการควบคุมและป้องกันไม่ให้เกิดการฟอกเงินโดยผ่านธุรกิจกีฬาฟุตบอลเกิดขึ้นในประเทศไทย

สาขาวิชา.....นิติศาสตร์.....ลายมือชื่อ.....

ปีการศึกษา...2555.....ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....

5486017734 : MAJOR LAW

KEYWORDS : FOOTBALL / MONEY LAUNDERING / BUSINESS

PHUMKIAT WANNAKAEW : ANTI MONEY LAUNDERING IN FOOTBALL BUSINESS.

ADVISOR : PROF. VIRAPHONG BOONYOBHAS, 129 pp.

Presently, football is a sport, which is pervasively popular in both Thailand and foreign countries, especially the sport of club football, which has been long being developed to the professional level. Each club is incorporated as a high value business venture. Its revenue comes from ticket receipt, copyrights and royalties and transfer of footballer as well as merchandising of the club's souvenirs. If the club is highly reputable, revenue from its business becomes proportionally high. For this reason, football clubs are becoming more attractive to business people and politicians for engaging in investment in order to seek profits and benefits from such business venture, as it can be seen that the multitude both local and national politicians are investing in football clubs in Thailand. Such an event may be a channel for criminals to launder their money earned from commission of offenses, whereas the Financial Action Task Force or FATF has studied and prepared the FATF Report on Money Laundering through the Football Sector. The report concludes that football is exploited as vehicle for money laundering by growing number of criminals, as it is evident from many examples, which occurred in foreign countries, that money was laundered through football in various forms. Even though there is no example of money laundering through football in Thailand, nature of this business is still exposed to risk of being a money laundering base for proceeds from criminal activities, because it is a new type of business concerning high value benefits and does not have sufficient regulatory control. For this reason, it is necessary for designing effective measures to regulate such business operation, which include measures under Anti-Money Laundering Act of B.E. 2542, requiring operators of such business as well as relevant persons to conduct transaction report and customer identification procedures, thus to regulate financial activities in football business and prevent money laundering through football business from occurring in Thailand.

Field of Study : LAWS Student's Signature

Academic Year : 2012 Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งของศาสตราจารย์วีระพงษ์ บุญโญภาส ที่ได้สละเวลาอันมีค่ารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยตลอดระยะเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ ท่านได้ให้คำปรึกษาและคำแนะนำอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ รวมทั้งกรุณาช่วยตรวจทานและแก้ไขเนื้อหาวิทยานิพนธ์ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้เขียนจึงขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.จุกา ดิงศภักดิ์ ที่กรุณาเอื้อเฟื้อข้อมูลและสละเวลาอันมีค่าพาผู้เขียนไปทำการสัมภาษณ์ตามสถานที่ต่างๆ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจนเป็นวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์เล่มนี้ ทั้งนี้ ท่านยังได้สละเวลาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนจึงขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ นอกจากนี้ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณศาสตราจารย์ ไชยยศ เหมะรัชตะ และอาจารย์ อรรถนพ ลิขิตจิตตะ ที่ได้สละเวลาเป็นประธานและกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ตามลำดับ และได้กรุณาให้คำแนะนำ รวมทั้งได้ชี้แนะประเด็นอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการทำวิทยานิพนธ์ตลอดจนให้คำแนะนำแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงเนื้อหาของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นอย่างดีตลอดมา

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ซึ่งได้ให้การสนับสนุนในทุกด้านและให้กำลังใจแก่ผู้เขียนเสมอมา จนผู้เขียนสามารถทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ท้ายนี้ หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีคุณค่าและประโยชน์ประการใดแล้ว ผู้เขียนขอกราบเป็นกตเวทิตาแต่บิดา มารดา คณาจารย์ ทุกท่าน แต่หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความบกพร่องแต่ประการใด ผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย.....	3
1.3 สมมุติฐานของการศึกษาวิจัย.....	3
1.4 ขอบเขตของการศึกษาวิจัย.....	3
1.5 วิธีการดำเนินการศึกษาวิจัย.....	3
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
2 หลักการและสาระสำคัญของกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน.....	5
2.1 ความหมายของการฟอกเงิน.....	5
2.2 วัตถุประสงค์ของการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน.....	7
2.3 รูปแบบและวิธีการฟอกเงิน.....	8
2.4 แหล่งที่มาของการฟอกเงิน.....	14
2.5 ความร่วมมือระหว่างประเทศในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน.....	17
2.5.1 อนุสัญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติดและ วัตถุประสงค์ที่ต่อจิตและประสาท ค.ศ. 1988	17

บทที่	หน้า
2.5.2 หน่วยป้องกันอาชญากรรมทางการเงิน (Financial Action Task Force).....	20
2.6 สาระสำคัญของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542.....	30
2.6.1 การกำหนดความผิดฐานฟอกเงิน.....	30
2.6.2 การกำหนดความผิดมูลฐาน.....	31
2.6.3 การรายงานธุรกรรมและธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย.....	41
2.6.4 การกำหนดหน้าที่ของสถาบันการเงิน.....	44
2.6.5 การกำหนดหน้าที่ของผู้ประกอบอาชีพอื่นที่มีใช้สถาบันการเงิน.....	49
2.6.6 กระบวนการร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน.....	54
3 การกำหนดหน้าที่และประเภทของผู้มีหน้าที่ในการรายงานธุรกรรมตามกฎหมาย ฟอกเงินของต่างประเทศ.....	57
3.1 ประเทศสหรัฐอเมริกา.....	57
3.1.1 กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน.....	57
3.1.2 ประเภทของผู้มีหน้าที่ในการรายงานธุรกรรมและจัดให้ลูกค้าแสดงตน.....	62
3.1.3 หน้าที่การรายงานธุรกรรมและจัดให้ลูกค้าแสดงตน.....	63
3.2 ประเทศแคนาดา.....	68
3.2.1 กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน.....	68
3.2.2 ประเภทของผู้มีหน้าที่ในการรายงานธุรกรรมและจัดให้ลูกค้าแสดงตน.....	70
3.2.3 หน้าที่การรายงานธุรกรรมและจัดให้ลูกค้าแสดงตน.....	71
3.3 ประเทศอาร์เจนตินา.....	74
3.3.1 กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน.....	74
3.3.2 ประเภทของผู้มีหน้าที่ในการรายงานธุรกรรมและจัดให้ลูกค้าแสดงตน.....	77
3.3.3 หน้าที่การรายงานธุรกรรมและจัดให้ลูกค้าแสดงตน.....	78

บทที่	หน้า
3.3.4 มติของ Financial Information Unit (UIF) เกี่ยวกับมาตรการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในกีฬาฟุตบอล.....	79
4 ความเหมาะสมและความจำเป็นในการกำหนดธุรกิจกีฬาฟุตบอลเป็นผู้มีหน้าที่รายงานธุรกรรมและการจัดให้ลูกค้าแสดงตนตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของประเทศไทย.....	82
4.1 รูปแบบและวิธีดำเนินการเกี่ยวกับกีฬาฟุตบอลในประเทศไทย.....	82
4.1.1 การจัดการแข่งขันฟุตบอลอาชีพโดยสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย.....	82
4.1.2 การจัดการแข่งขันฟุตบอลอาชีพโดยบริษัทไทยพรีเมียร์ลีก จำกัด.....	83
4.2 แนวทางการมาตรการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในกีฬาฟุตบอลตามรายงานของหน่วยป้องกันอาชญากรรมทางการเงิน (FATF).....	87
4.2.1 ความเป็นมาของปัญหา.....	87
4.2.2 ช่องทางในการใช้กีฬาฟุตบอลเพื่อฟอกเงิน.....	88
4.2.3 กรณีศึกษาและรูปแบบการฟอกเงิน.....	92
4.2.4 แนวความคิดเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน.....	102
4.2.5 ข้อเสนอแนะของ FATF.....	105
4.3 แนวทางการใช้กีฬาฟุตบอลเป็นช่องทางในการฟอกเงินของประเทศไทยในปัจจุบัน.....	106
4.4 ความจำเป็นในการกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในกีฬาฟุตบอลของประเทศไทย.....	113
4.5 แนวทางในการกำหนดประเภทธุรกิจกีฬาฟุตบอลเป็นผู้มีหน้าที่รายงานธุรกรรมและการจัดให้ลูกค้าแสดงตนตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน.....	115

บทที่	หน้า
5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	119
บทสรุป	119
ข้อเสนอแนะ	120
รายการอ้างอิง	125
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	129

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการกระทำความผิดได้มีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว แต่เดิมลักษณะของอาชญากรรมมีรูปแบบเข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน การบังคับใช้กฎหมายสามารถบังคับใช้ได้ครอบคลุมและทั่วถึงแต่ในปัจจุบันลักษณะของอาชญากรรมมีลักษณะการกระทำที่ซับซ้อน มีการอาศัยเทคโนโลยีสมัยใหม่ผนวกเข้ากับการประกอบอาชญากรรมและมีเทคนิควิธีการอันแยบยลในการประกอบอาชญากรรมทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่สามารถกระทำได้ง่าย เนื่องจากกฎหมายไม่อาจบัญญัติครอบคลุมการกระทำเหล่านั้นได้อย่างทั่วถึง ก่อให้เกิดการกระทำความผิดอย่างต่อเนื่อง ความผิดที่เป็นอาชญากรรมเฉพาะทางเหล่านี้ได้แก่อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ, อาชญากรรมข้ามชาติและการฟอกเงินซึ่งเป็นอาชญากรรมที่สร้างความเสียหายเป็นจำนวนมาก มีการพัฒนาจากอาชญากรรมที่กระทำโดยกลุ่มคนจำนวนน้อยกลายเป็นอาชญากรรมที่กระทำเป็นขบวนการเช่น องค์กรอาชญากรรมในประเทศต่างๆซึ่งมีการจัดการควบคุมประสานงานกันอย่างเป็นระบบ เป็นปัญหาต่อเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานกระบวนการยุติธรรมที่จะดำเนินการทางกฎหมายได้อย่างสัมฤทธิ์ผล ก่อให้เกิดการกระทำความผิดต่อเนื่องอย่างไม่จบสิ้น

การประกอบอาชญากรรมประเภทอาชญากรรมเฉพาะทางนั้น มูลเหตุจูงใจที่สำคัญคือผลประโยชน์ในรูปของเงินสดและทรัพย์สินอื่น ๆ อันมีมูลค่ามหาศาลซึ่งเงินหรือทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดเหล่านี้จะนำไปใช้ในการสนับสนุนองค์กรอาชญากรรมหรือนำไปเป็นต้นทุนในการประกอบอาชญากรรมครั้งต่อไป เนื่องจากจำนวนเงินหรือทรัพย์สินที่ได้จากการประกอบอาชญากรรมดังกล่าวมีจำนวนมาก อาชญากรจึงต้องกระทำการปกปิดการกระทำความผิดของตนโดยการนำเงินหรือทรัพย์สินต่างๆที่ได้มาจากการกระทำความผิดไปทำการปกปิดเปลี่ยนสภาพเพื่อให้ดูเหมือนว่าเงินหรือทรัพย์สินเหล่านั้นได้มาโดยชอบด้วยกฎหมายอันเป็นการขจัดร่องรอยการกระทำความผิด ด้วยเหตุนี้จึงต้องมีการพัฒนากฎหมายเพื่อขจัดเงินได้หรือทรัพย์สินเหล่านี้อันเป็นการตัดมูลเหตุจูงใจในการก่ออาชญากรรมโดยมีแนวความคิดว่าเงินหรือทรัพย์สิน

ต่างๆจะไม่มีประโยชน์ใดๆหากอาชญากรเหล่านั้นไม่สามารถนำเงินหรือทรัพย์สินเหล่านั้นมาจับจ่ายใช้สอยได้ กฎหมายที่นำมาบังคับใช้กับการกระทำความผิดเหล่านี้ได้แก่ กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 เป็นมาตรการทางกฎหมายที่มีวัตถุประสงค์ในการจัดการกับเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการประกอบอาชญากรรมไม่ให้มีการปกปิดแปรสภาพหรือเปลี่ยนแปลงให้เป็นทรัพย์สินหรือเงินที่ได้มาโดยชอบด้วยกฎหมายซึ่งพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้มีการกำหนดให้การฟอกเงินเป็นความผิดอาญาและมีการกำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืน นอกจากสถาบันการเงินแล้วยังกำหนดให้ผู้ประกอบอาชีพต่างๆตามที่กฎหมายกำหนดมีหน้าที่ต้องรายงานการทำธุรกรรมต่อสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินอีกด้วย

เป็นที่ยอมรับกันว่ากีฬาเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นต่อชีวิตมนุษย์และในบรรดากีฬาเหล่านี้กีฬาฟุตบอลเป็นที่รู้จักกันมากที่สุด กีฬาฟุตบอลเป็นกีฬาที่เป็นที่นิยมอย่างกว้างขวางทั้งในประเทศและต่างประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งกีฬาฟุตบอลในระดับสโมสรซึ่งมีการพัฒนาเรื่อยมาจนกลายเป็นระดับอาชีพ ในแต่ละสโมสรฟุตบอลจะมีลักษณะการดำเนินการเป็นธุรกิจที่มีมูลค่ามหาศาล รายได้เหล่านี้มาจากการจำหน่ายตั๋วเข้าชม ค่าลิขสิทธิ์ต่างๆ การซื้อขายตัวนักฟุตบอล รวมไปถึงสินค้าที่ระลึกต่างๆของสโมสร หากเป็นสโมสรฟุตบอลที่มีชื่อเสียงมาก รายได้จากธุรกิจก็จะมากขึ้นตามตัว ด้วยเหตุนี้สโมสรฟุตบอลต่างๆจึงเป็นที่สนใจของนักธุรกิจและนักการเมืองในการเข้ามาลงทุนเพื่อแสวงหาประโยชน์จากกิจการดังกล่าวมากขึ้นเรื่อยๆ จะเห็นได้จากสโมสรฟุตบอลต่างๆในประเทศไทยมีนักการเมืองทั้งในระดับส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นเข้าไปลงทุนเป็นจำนวนมาก กรณีดังกล่าวอาจเป็นช่องทางในการฟอกเงินของเหล่าอาชญากรที่ได้มาจากการกระทำความผิดได้ซึ่งกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในประเทศไทยขณะนี้ ยังไม่มีมาตรการควบคุมเกี่ยวกับกิจการดังกล่าว ดังนั้นจึงเป็นการสมควรอย่างยิ่งที่จะทำการศึกษามาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องมาบังคับใช้เพื่ออุดช่องว่างของวิธีการฟอกเงินโดยผ่านสโมสรฟุตบอลรวมไปถึงเพื่อเสนอแนะแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาถึงแนวความคิดและกฎหมายเกี่ยวกับการฟอกเงินทั้งของประเทศไทยและต่างประเทศ
- 2) เพื่อศึกษาถึงลักษณะธุรกรรมเกี่ยวกับสโมสรฟุตบอลต่างๆ
- 3) เพื่อศึกษาและเสนอแนะถึงมาตรการทางกฎหมายในการดำเนินการเกี่ยวกับธุรกรรมทางการเงินที่กระทำโดยสโมสรฟุตบอล

1.3 สมมติฐานของการศึกษาวิจัย

ธุรกิจสโมสรฟุตบอลในปัจจุบันเป็นธุรกิจที่ได้รับความนิยมกันอย่างกว้างขวางก่อให้เกิดเงินได้อย่างมากมายซึ่งเงินเหล่านี้มีทั้งเงินจากการทำธุรกิจและเงินได้จากการประกอบอาชญากรรม เงินได้เหล่านี้ถูกหลอมรวมเข้าด้วยกันเป็นเงินที่ได้ผ่านการฟอกแล้ว การกำหนดให้ธุรกิจฟุตบอลเป็นธุรกรรมที่ต้องรายงานจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.4 ขอบเขตของการศึกษาวิจัย

ศึกษาถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินงานในธุรกิจสโมสรฟุตบอลโดยเฉพาะธุรกรรมทางการเงินว่ามีที่มาและที่ไปอย่างไรตลอดจนปัญหาที่เกิดขึ้นและศึกษาพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 ในส่วนที่เกี่ยวกับการรายงานธุรกรรมโดยวิเคราะห์ถึงแนวทางความเหมาะสมที่จะนำมาปรับใช้กับธุรกรรมทางการเงินในสโมสรฟุตบอล

1.5 วิธีการดำเนินการศึกษาวิจัย

การวิจัยเอกสาร โดยทำการค้นคว้าวิจัยเชิงเอกสารเป็นหลัก อันได้แก่ ตำรา ผลงานวิจัย บทความ วิทยานิพนธ์ วารสาร ตั๋วบทกฎหมายและเอกสารอื่นๆที่เกี่ยวข้องตลอดจน การสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตเป็นส่วนประกอบเพื่อประมวลเป็นข้อเสนอต่อไป

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในแนวคิดและกฎหมายฟอกเงินทั้งของประเทศไทยและต่างประเทศ
- 2) ทำให้ทราบถึงลักษณะธุรกรรมที่เกี่ยวกับสโมสรฟุตบอลต่างๆ
- 3) ทำให้สามารถกำหนดมาตรการทางกฎหมายตลอดจนการบังคับใช้กฎหมายเพื่อป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเกี่ยวกับธุรกรรมที่เกี่ยวกับสโมสรฟุตบอล

บทที่ 2

หลักการและสาระสำคัญของกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

2.1 ความหมายของการฟอกเงิน

การฟอกเงิน (Money Laundering) เริ่มปรากฏให้เห็นครั้งแรกในกลุ่มองค์กรอาชญากรรมในประเทศสหรัฐอเมริกาโดยนาย Mayer Lansky ทนายความขององค์กรอาชญากรรม ซึ่งวิธีการฟอกเงินจะกระทำโดยการนำเงินที่ได้จากการประกอบอาชญากรรมมากระทำการแปรสภาพให้ดูเสมือนว่าเป็นเงินที่ได้มาโดยชอบด้วยกฎหมาย เพื่อขจัดร่องรอยทางการเงินและนำเงินนั้นไปใช้ประโยชน์หรือนำไปใช้เป็นตัวทุนในการประกอบอาชญากรรมต่อไป

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ไม่ได้บัญญัติคำนิยามความหมายของคำว่าฟอกเงินไว้โดยตรงแต่ได้บัญญัติลักษณะการกระทำที่ถือว่าเป็นการฟอกเงินไว้ดังนี้

มาตรา 5 ผู้ใด

(1) โอน รับโอน หรือเปลี่ยนแปลงสภาพทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเพื่อซุกซ่อนหรือปกปิดแหล่งที่มาของทรัพย์สินนั้น หรือเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นไม่ว่าก่อน ขณะหรือหลังกระทำความผิด มิให้ต้องรับโทษหรือรับโทษน้อยลงในความผิดมูลฐาน หรือ

(2) กระทำด้วยประการใดๆ เพื่อปกปิดหรืออำพรางลักษณะที่แท้จริงการได้มาแหล่งที่ตั้ง การจำหน่าย การโอน การได้สิทธิใดๆซึ่งทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด

ผู้นั้นกระทำความผิดฐานฟอกเงิน

สำหรับความหมายของการฟอกเงินนั้น ทั้งนักวิชาการและผู้บังคับใช้กฎหมายได้ให้ความหมายไว้อย่างหลากหลาย ดังเช่น

การฟอกเงินคือ การเปลี่ยนแปลงเงินที่ได้มาโดยไม่ถูกกฎหมายหรือไม่สุจริตให้กลายเป็นเงินที่ได้มาโดยสุจริตหรือพิสูจน์ไม่ได้ว่าทุจริต ง่ายๆคือกระบวนการที่ทำให้เงินสกปรกกลายเป็นเงิน

สะดวกหรือกลายเป็นเงินที่สามารถอ้างอิงได้ว่าได้มาอย่างไร สาเหตุที่ต้องมีการฟ้องเงินเพราะว่าเงินที่ได้มาจากธุรกิจผิดกฎหมายนั้นไม่สามารถอ้างอิงแหล่งที่มาได้หรือไม่ได้รับการยอมรับในทางสังคม ดังนั้น โดยความหมายของการฟ้องเงินจึงไม่ได้ผูกติดกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งโดยทั่วไป การฟ้องเงินจึงให้ความหมายถึงการนำเงินสกปรกจากกิจกรรมที่ถือเป็นอาชญากรรมร้ายแรงต่างๆมาทำให้เป็นเงินสะดวก¹

การฟ้องเงินคือ การกระทำใดๆที่มีวัตถุประสงค์เพื่อจะทำให้เงินหรือทรัพย์สินใดๆซึ่งมีที่มาจากการกระทำผิดใดๆเปลี่ยนสภาพให้เป็นเงินหรือทรัพย์สินซึ่งบุคคลทั่วไปหลงเชื่อว่าเป็นเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาโดยชอบด้วยกฎหมาย²

การฟ้องเงินคือ การเปลี่ยน แปรสภาพเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาโดยผิดกฎหมายหรือโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ให้เสมือนหนึ่งว่าเป็นเงินที่ได้มาโดยชอบหรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า การฟ้องเงินเป็นกระบวนการซึ่งกระทำโดยบุคคลต่อทรัพย์สิน เพื่อปกปิดแหล่งที่มาของรายได้ที่ผิดกฎหมายและทำให้รายได้นั้นมีที่มาจากโดยชอบด้วยกฎหมายและยังหมายความรวมถึง การเปลี่ยนเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่สุจริตให้กลายเป็นเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาโดยชอบด้วยกฎหมาย³

การฟ้องเงินคือ การเปลี่ยนเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำผิดโดยตรงเป็นสิ่งอื่น แล้วนำสิ่งนั้นไปเปลี่ยนต่อโดยทำให้ถูกกฎหมาย เช่นนำเงินที่ได้จากการกระทำผิดไปเข้าธนาคาร ไปซื้อเช็คเดินทาง ไปซื้อหุ้น ซื้อบ้าน ที่ดิน แล้วก็ขายสิ่งเหล่านี้ไป ก็จะได้เงินใหม่ที่มีเงินก้อนเดียวกันกับที่ได้มาแต่แรก⁴

¹ วีระพงษ์ บุญญาภาส, อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ, (กรุงเทพมหานคร, สำนักพิมพ์นิติธรรม 2544), หน้า 318

² ไชยยศ เหมะรัชตะ, มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามการฟ้องเงิน, หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักรภาครัฐร่วมกับเอกชนรุ่นที่ 9 (กรุงเทพมหานคร, สำนักพิมพ์ นิติธรรม, 2540) หน้า 10

³ สีหนาท ประยูรรัตน์, คำอธิบายพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟ้องเงิน พ.ศ. 2542, (กรุงเทพมหานคร, ส.เอเชีย เพลส, 2542), หน้า 61

⁴ ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ, สิ่งที่ต้องคำนึงเกี่ยวกับกฎหมายฟ้องเงิน, รวมบทความและสาระน่ารู้เกี่ยวกับกฎหมายฟ้องเงิน (กรุงเทพมหานคร, กองนิติการ สำนักงาน ป.ป.ส. สำนักนายกรัฐมนตรี, 2542), หน้า 87

การฟอกเงินคือ การเปลี่ยนสภาพเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาโดยผิดกฎหมายให้ดูเหมือนว่า ได้มาโดยชอบด้วยกฎหมายเพราะผู้กระทำผิดกฎหมายไม่ต้องทำให้ผู้อื่นทราบถึงแหล่งที่มาของ ทรัพย์สิน จึงจำเป็นต้องใช้วิธีปิดบังหรือซุกซ่อนทรัพย์สิน อันจะช่วยปิดบังการกระทำผิดของ ตนได้อีกด้วย นอกจากนี้ทรัพย์สินอื่นที่ได้กล่าวมาเป็นเงินสะอาดแล้ว ผู้กระทำผิดกฎหมายก็ยังสามารถใช้เป็นต้นทุนในการขยายเครือข่ายอาชญากรรมหรือคุ้มครองความมั่นคงให้กับ อาชญากรรมของตน⁵

การฟอกเงิน เป็นการกระทำด้วยประการใดๆเพื่อปกปิดอำพรางลักษณะที่แท้จริง การ ได้มา แหล่งที่ตั้ง การจำหน่าย การโอน การได้สิทธิใดๆซึ่งทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำผิดให้ ดูเสมือนว่าเป็นทรัพย์สินที่ได้มาโดยชอบด้วยกฎหมาย เพื่อให้เงินสกปรกหรือเงินที่เกี่ยวข้องหรือ ได้มาจากการกระทำผิดให้ดูเหมือนเป็นเงินสะอาดเพื่อสามารถนำเงินที่ถูกฟอกไปใช้ในการ กระทำความผิดอาญาต่อไปโดยปัจจุบันนานาประเทศถือว่าการฟอกเงินเป็นความผิดอาญา ร้ายแรง⁶

โดยสรุป ผู้เขียนมีความเห็นเกี่ยวกับความหมายของการฟอกเงินว่า การฟอกเงินหมายถึง การนำเงินที่ได้จากการกระทำผิดมาเปลี่ยนสภาพให้ดูเหมือนเป็นเงินที่ได้มาโดยชอบด้วย กฎหมาย เพื่อปกปิดร่องรอยทางการเงินและเพื่อประโยชน์ในการนำเงินนั้นมาเป็นต้นทุนในการ ประกอบอาชญากรรมที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

2.2 วัตถุประสงค์ของการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

การกระทำผิดบางอย่างมีลักษณะเป็นอาชญากรรมที่มุ่งให้ได้ผลตอบแทนที่เป็นเงิน หรือทรัพย์สินอื่นๆ อาชญากรรมลักษณะนี้ได้แก่ ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ความผิดเกี่ยวกับเพศ ความผิดเกี่ยวกับการฉ้อโกงประชาชน ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดเกี่ยวกับ ศุลกากร ความผิดเกี่ยวกับการพนัน เป็นต้น ผลประโยชน์ที่ได้จากการกระทำผิดเหล่านี้มี

⁵ สุรพล ไตรเวทย์, คำอธิบายกฎหมายฟอกเงิน (กรุงเทพมหานคร, สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2542), หน้า 19

⁶ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน, การป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน, คู่มือประชาชน (กรุงเทพมหานคร, ศรีเมืองการพิมพ์, 2551), หน้า 9

มูลค่ามหาศาล เงินเหล่านี้จะถูกนำไปผ่านกระบวนการหรือเปลี่ยนสภาพไปหลายๆลักษณะเพื่ออำพรางที่มาของเงินได้นั้นๆซึ่งส่วนใหญ่จะอาศัยสถาบันการเงินหรือการประกอบธุรกิจในรูปแบบต่างๆในการดำเนินการและเงินที่ได้จากการดำเนินการเหล่านี้จะย้อนกลับไปเป็นเงินทุนเพื่อประกอบอาชญากรรมขึ้นมาอีกเป็นวงจรประกอบอาชญากรรมที่ยากต่อการจับกุมปราบปราม⁷ การนำเงินหรือทรัพย์สินไปเปลี่ยนสภาพจากเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิดให้เป็นเงินที่ดูเสมือนว่าได้มาถูกต้อง กรณีนี้ประมวลกฎหมายอาญาและพระราชบัญญัติที่มีโทษทางอาญาอื่นๆไม่อาจบังคับได้เนื่องจากเป็นเงินที่ได้เปลี่ยนสภาพไปเป็นทรัพย์สินไม่ใช่เงินที่ได้มาจากการกระทำความผิดตามมาตรา 33(2) ดังนั้นจึงต้องมีมาตรการทางกฎหมายเพื่อจัดการกับทรัพย์สินดังกล่าว

กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเป็นมาตรการทางกฎหมายที่บังคับใช้ในการขจัดแหล่งเงินได้ของเหล่าอาชญากรเพื่อไม่ให้เงินหรือทรัพย์สินไปแปรสภาพให้เป็นทรัพย์สินใหม่เพื่อนำไปใช้เป็นเงินทุนในการประกอบอาชญากรรมอีก นอกจากนี้ยังเป็นการตัดมูลเหตุจูงใจของผู้กระทำความผิดของอาชญากรด้วย ซึ่งบทกฎหมายดังกล่าวมีทั้งมาตรการในการลงโทษผู้กระทำการอันถือว่าการฟอกเงินและมาตรการในการริบทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดแม้ว่าจะมีการโอนหรือเปลี่ยนสภาพไปแล้วก็ครั้งก็ตาม

2.3 รูปแบบและวิธีการฟอกเงิน

การนำเงินที่ได้จากการกระทำความผิดมาเปลี่ยนสภาพ ให้มีลักษณะเป็นเงินที่ถูกกฎหมายมีรูปแบบวิธีการที่หลากหลายต่างกัน ดังนี้⁸

1. การนำเงินสดติดตัวออกนอกประเทศ

เป็นการนำเงินสดที่ได้มาโดยไม่สุจริตติดตัวไป ซึ่งเป็นลักษณะการฟอกเงินที่นิยมกันมากในสมัยก่อน แต่เนื่องจากปัจจุบันเงินสดที่ได้จากการกระทำความผิดมีจำนวน

⁷ สีหนาท ประยูรรัตน์ คำอธิบายพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542, หน้า 35

⁸ เรื่องเดียวกัน, หน้า 62-63

มาก การขนส่งหรือการพกเงินสดไปเป็นจำนวนมากๆอาจเกิดพิรุณและถูกเพ่งเล็งได้ง่าย ประกอบกับประเทศต่างๆเริ่มมีมาตรการกำกับควบคุมการธุรกรรมด้วยเงินสด จึงทำให้การพกเงินในลักษณะนี้มีน้อยลง อย่างไรก็ตาม การนำเงินสดติดตัวผ่านเข้าออกประเทศก็ยังเป็นวิธีการที่ใช้กันอยู่จนถึงปัจจุบัน

2. การส่งเงินสดหรือการโอนเงินออกนอกประเทศ

เป็นการนำเงินสดไปฝากไว้กับธนาคารหรือสถาบันการเงินในประเทศเหล่านั้นเพื่อให้เงินที่ผิดกฎหมายไหลเวียนอยู่ในระบบทางการเงินของประเทศดังกล่าวและโอนกลับมายังอาชญากร ซึ่งเงินสดที่ได้มาจากการกระทำความผิดเหล่านั้น จะถูกแปรสภาพเป็นเงินที่สุจริตทันที วิธีการในลักษณะดังกล่าวนี้มักจะใช้กันมากในประเทศที่ไม่มีการควบคุมระบบธนาคารหรือสถาบันการเงินที่เข้มงวด

3. การฝากเงินกับสถาบันการเงิน

การพกเงินลักษณะนี้จะนิยมทำกันมาก ในประเทศที่ไม่มีระบบการควบคุมหรือตรวจสอบการธุรกรรมเงินสดและการฝากหรือถอนเงินสามารถใช้นามแฝงหรือชื่อปลอมเพื่อให้ไม่สามารถสืบหาเจ้าของบัญชีได้ ซึ่งเป็นข้อได้เปรียบเนื่องจากสามารถทำให้มีเงินสดจำนวนมากหลังไหลเข้าสู่ประเทศ แต่ในขณะเดียวกันก็เป็นจุดอ่อนที่อันตรายอย่างมากเนื่องจากทำให้สะดวกในการใช้สถาบันการเงินเป็นแหล่งพอกเงิน

4. การจัดตั้งบริษัทหรือกิจการขึ้น

เป็นการจัดตั้งบริษัทหรือกิจการขึ้นเพื่อทำธุรกิจ โดยมีการประกอบกิจการที่ถูกกฎหมายเพื่อใช้บังหน้าในการพอกเงิน แต่ตามความเป็นจริงแล้วมีการนำเงินที่ได้จากการกระทำผิดกฎหมายเข้าไปลงทุนในกิจการดังกล่าว แล้วนำผลกำไรหรือคิดค่าบริการกับบริษัทหรือกิจการดังกล่าวออกมาใช้ จึงทำให้ดูเหมือนว่าเป็นการได้เงินมาโดยสุจริต การพอกเงินจึงเกิดขึ้นโดยผ่านการดำเนินงานของบริษัทหรือกิจการนั้นๆ อาทิเช่น การซื้อกิจการในต่างประเทศ แล้วให้กิจการตนเองในประเทศสั่งซื้อสินค้าจากกิจการในต่างประเทศดังกล่าวโดยใช้ ใบส่งสินค้า

เพื่อแสดงว่าได้มีการสั่งซื้อสินค้าเข้ามาจากต่างประเทศ ทั้งที่ไม่ได้มีการส่งมอบสินค้าหรือมีการแจ้งมูลค่าของสินค้าที่สั่งซื้อในราคาที่สูงกว่าความเป็นจริง เพื่อให้เงินสกปรกนั้นถูกฟอกด้วยการโอนเงินกันระหว่างกิจการทั้งสองแห่ง

5. อื่นๆ

นอกจากรูปแบบและวิธีการดังกล่าวแล้ว ยังมีการฟอกเงินลักษณะอื่นๆ อีกเช่น

5.1 การฟอกเงินโดยการใช้โพยก๊วน

โพยก๊วน หรือระบบธนาคารใต้ดิน (Underground Banking) คือการทำธุรกรรมทางการเงินที่ไม่ผ่านระบบธนาคาร ซึ่งระบบโพยก๊วนในประเทศไทยนั้นมีที่มาจาก การที่ชาวจีนได้เข้ามาทำงานอยู่ที่ประเทศไทย และคนเหล่านี้มีความจำเป็นต้องส่งเงินรายได้กลับไปเลี้ยงครอบครัวที่ประเทศจีน ซึ่งการกระทำผ่านสถาบันการเงินในสมัยนั้นมีความยุ่งยาก จึงใช้วิธีการโพยก๊วน โดยการติดต่อบุคคลผู้เป็นพ่อค้าโพยก๊วนหรือตัวแทนหักบัญชีทำหน้าที่เป็นคนกลาง เสมือนธนาคารรับเงินมาและโอนเงินต่อไปให้บุคคลที่กำหนด ดังนั้น การให้บริการโอนเงินใต้ดินโพยก๊วน นั้น มีส่วนประกอบ 3 ฝ่ายคือ 1.คนจ่ายเงิน หรือผู้มาขอใช้บริการ 2.พ่อค้าโพยก๊วน หรือ “ตัวแทนหักบัญชี” (Clearing Agent) และ 3.ผู้รับเงิน เนื่องจากการทำธุรกรรมโดยใช้โพยก๊วนไม่จำเป็นต้องมีเอกสารระบุรายละเอียดใดๆเกี่ยวกับผู้จ่ายเงิน ผู้รับเงิน จำนวนเงินต่างๆ หรือแหล่งที่มาของเงินใดๆ ซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่สามารถตรวจสอบได้ ทำให้ในปัจจุบันอาชญากรรมมักใช้วิธีนี้ในการฟอกเงินที่ได้มาจากการกระทำผิดกฎหมายซึ่งการฟอกเงินโดยการทำธุรกรรมโพยก๊วน มีรูปแบบที่นิยม 3 รูปแบบคือ 1.เปิดร้านรับแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ 2.เปิดร้านขายทอง 3.เปิดบริษัทท่องเที่ยว กลยุทธ์พวกนี้มีหลายวิธี เช่น เดินทางไปเที่ยวฮ่องกงแล้วเปิดบัญชีธนาคารที่นั่นไว้ มีเงินไม่กี่พันบาทก็เปิดบัญชีได้แล้ว จากนั้นกลับเมืองไทยเอาเงินสดไทยก็ล้านบาทก็ได้ ไปที่ร้านทองหรือร้านแลกเปลี่ยนเงินที่รัฐฯ ก็นอยุ่ว่ารับโอนเงินไปนอก เจ้าของร้านจะแลกเปลี่ยนเป็นเงินสดต่างประเทศให้ ส่วนใหญ่นิยมเงินดอลลาร์สหรัฐ จากนั้นเจ้าของร้านจะจ้างอีกทีมหนึ่งให้ชนกระเป๋าชิ้นเครื่องไปฮ่องกงเพื่อเอาเงินเข้าบัญชีที่เปิดเตรียมไว้ หรืออีกวิธีหนึ่งคือไปบริษัททัวร์บอกว่าต้องการโอนเงินไปให้คนที่ประเทศไหนก็ได้ เจ้าของทัวร์จะรับเงินไว้แล้ว

โทรศัพท์ติดต่อให้สาขาทัวร์ในประเทศนั้น แล้วคนของเขาก็จะไปรอที่สาขานั้นเพื่อรับเงินสดตามจำนวนที่ระบุมา⁹

5.2 การฟอกเงินผ่านธุรกิจกีฬาฟุตบอล

กีฬาฟุตบอลเป็นที่นิยมอย่างมาก ในปัจจุบันได้มีการพัฒนากีฬาฟุตบอลเป็นอาชีพซึ่งมีการดำเนินการในลักษณะที่เป็นสโมสร โดยแต่ละสโมสรจะมีระบบการจัดการบริหารงานในลักษณะที่เป็นธุรกิจการค้ารายได้หลักมักจะมาจาก 4 ช่องทางใหญ่ๆคือ

1. การขายบัตรเข้าชมการแข่งขัน
2. ค่าลิขสิทธิ์ในการถ่ายทอดสดการแข่งขัน
3. รายได้จากผู้สนับสนุนต่างๆ (Sponsor)
4. รายได้จากการจำหน่ายสินค้าที่ระลึกหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

ในแต่ละปี สโมสรฟุตบอลมีรายได้จากแหล่งต่างๆเหล่านี้จำนวนมหาศาล ซึ่งระบบการควบคุมการดำเนินงานเกี่ยวกับธุรกิจกีฬาฟุตบอลยังไม่มี ความเข้มงวดมากนัก จึงเป็นช่องทางที่อาชญากรอาจจะทำการฟอกเงินโดยผ่านธุรกิจประเภทนี้ได้ ซึ่งการฟอกเงินโดยผ่านสโมสรฟุตบอลอาจจะทำได้โดยการที่อาชญากรจัดตั้งสโมสรฟุตบอลขึ้นมาบังหน้าโดยเบื้องหลังทำการฟอกเงินหรือนำเงินที่ได้จากการทำความผิดไปซื้อหุ้นของสโมสรฟุตบอลที่มีชื่อเสียงและทำการฟอกเงินโดยนำเงินสกรปกรไปผสมกับเงินที่ได้จากการทำธุรกิจที่แท้จริง นอกจากนี้ยังมีวิธีการอื่นๆอีก ดังจะได้กล่าวต่อไป

⁹ กลยุทธ์ ฟอกเงินปริศนาส่งนอก "โผยก๊วน". [ออนไลน์]. 5 มกราคม 2555. แหล่งที่มา :

การฟอกเงินอาจกระทำได้หลากหลายรูปแบบ ซึ่งอาจมีความยุ่งยากซับซ้อนที่แตกต่างกันไปตามแต่เหล่าอาชญากรจะสรรหา ตามลักษณะความเชี่ยวชาญของบุคคลเหล่านั้นซึ่งอาจจะมีกระบวนการที่ง่าย ไปจนถึงกระบวนการที่ยุ่งยากซับซ้อนจนเจ้าหน้าที่ของรัฐยากที่จะตรวจสอบได้ อย่างไรก็ตาม รูปแบบของการฟอกเงินไม่ว่าวิธีใดๆ จะมีลักษณะร่วมกันอยู่ 3 ประการดังนี้¹⁰

1. ขั้นตอนการวางฐาน (Placement)

ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนแรกของกระบวนการฟอกเงิน การฟอกเงินเป็นธุรกิจที่มีความเข้มข้นของเงินสดสูง (Cash-intensive) มีลักษณะที่ต้องรับเงินสดจากการประกอบอาชญากรรมจำนวนมาก (เช่น จากการขายยาเสพติดแก่บุคคลทั่วไปซึ่งมักจะจ่ายกันเป็นเงินสด โดรนบัตรหรือเงินย้อย) เงินสดจะถูกนำไปสู่ระบบการเงินหรือระบบเศรษฐกิจชายปลึก หรือถูกลักลอบนำออกนอกประเทศ จุดมุ่งหมายของผู้ฟอกเงินหรือนำเงินสดไปจากสถานที่ที่ได้รับเพื่อหลีกเลี่ยงการตรวจสอบจากเจ้าหน้าที่ของรัฐและเปลี่ยนแปลงสภาพไปเป็นทรัพย์สินรูปแบบอื่น ได้แก่ เชคเดินทาง ธณาคติ เป็นต้น ขั้นตอนนี้เป็นการปูพื้นฐานให้การฟอกเงินประสบความสำเร็จในขั้นตอนต่อไป

2. ขั้นตอนการเพิ่มลำดับชั้น (Layering)

ในขั้นตอนนี้จะมีการพยายามในการปกปิดหรือซ่อนเร้นแหล่งที่มาหรือความเป็นเจ้าของของเงินที่ได้มาโดยการทำธุรกรรมให้ซับซ้อนขึ้นเป็นลำดับชั้น ปกปิดร่องรอยหรือทำให้เป็นธุรกรรมนิรนาม ทำให้การติดตามตรวจสอบยากลำบากหรือเป็นไปไม่ได้ จุดมุ่งหมายของการวางลำดับชั้นคือการสร้างภาพเพื่อแยกเงินที่ได้จากอาชญากรรมออกจากอาชญากรรม โดยจงใจสร้างธุรกรรมให้ดูซับซ้อนขึ้นเพื่อหลบหลีกการติดตามตรวจสอบ

¹⁰ นิกร เกร็กุล, การป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ทฤษฎี กฎหมาย และแนวทางปฏิบัติ, (กรุงเทพมหานคร, Translators-at-law.com, 2543), หน้า 9-10

โดยทั่วไป การสร้างลำดับชั้นทำได้โดยการเคลื่อนย้ายเงินไปสู่หรือออกจากบัญชีธนาคารต่างประเทศของผู้ถือหุ้นในบริษัทซึ่งหน้าผ่านทางโอนเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Fund Transfer --- EFT) ในแต่ละวันมีการโอนเงินทางอิเล็กทรอนิกส์เช่นนี้ 500,000 ครั้ง มูลค่าเงินรวมกว่า 1 ล้านล้านเหรียญสหรัฐ ซึ่งส่วนใหญ่ถูกต้องตามกฎหมาย แต่ไม่มีข้อมูลใดเพียงพอที่จะชี้ชัดว่าการโอนครั้งหนึ่งครั้งใดเป็นเงินสะอาดหรือเงินสกปรก ดังนั้น จึงเป็นช่องทางที่ดีมากสำหรับนักฟอกเงิน การฟอกเงินในรูปแบบอื่นๆ ได้แก่ การใช้ความซับซ้อนในเรื่องหุ้น ตลาดสินค้าพืชผลและตัวแทนสินค้าตลาดล่วงหน้าเนื่องจากมีปริมาณธุรกิจแต่ละวันสูงและสามารถดำเนินการได้โดยไม่ต้องระบุชื่อ โอกาสในการติดตามหาร่องรอยก็น้อยมากเช่นกัน

3. ขั้นตอนการหลอมรวม (Integration)

ขั้นตอนนี้คือขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการ ซึ่งเงินจะถูกหลอมรวมเข้าไปในระบบการเงินและเศรษฐกิจที่ชอบด้วยกฎหมาย กลมกลืนกันไปกับทรัพย์สินอื่นๆ ในระบบการรวมเข้าไปของเงินที่ถูกฟอกสะอาดในระบบเศรษฐกิจถือเป็นความสำเร็จของนักฟอกเงิน ทำให้เงินปรากฏเป็นเงินที่ได้มาโดยชอบด้วยกฎหมาย เมื่อถึงขั้นตอนนี้แล้ว เป็นเรื่องยากที่สุดที่จะสามารถเห็นความแตกต่างระหว่างเงินที่ได้มาถูกต้องตามกฎหมายกับเงินที่ได้มาโดยประกอบอาชญากรรม

วิธีการที่นักฟอกเงินนิยมใช้ในขั้นตอนนี้ ได้แก่

3.1 จัดตั้งบริษัทนิรนาม (Anonymous company) หลายบริษัทขึ้นในประเทศซึ่งมีการรับประกันข้อมูลส่วนตัวของลูกค้า หลังจากนั้น บริษัทเหล่านี้จะให้บริษัทในกลุ่มตนเองกู้จากเงินที่ฟอกในขั้นตอนการทำธุรกรรมที่ชอบด้วยกฎหมายในอนาคต นอกจากนี้ เพื่อเพิ่มกำไร บริษัทเหล่านี้จะร้องขอผ่อนผันภาษีในการจ่ายเงินกู้และเรียกดอกเบี้ยในเงินกู้จากตนเอง

3.2 ส่งใบเรียกเก็บเงินส่งออก-นำเข้าเท็จ (False export-import invoice) โดยคิดราคาสินค้าสูงเพื่อให้นักฟอกเงินเคลื่อนย้ายเงินจากบริษัทหนึ่งในประเทศหนึ่งไปอีกบริษัทหนึ่งด้วยใบเรียกเก็บเงิน เพื่อรับรองแหล่งที่มาของเงินสถาบันการเงิน

3.3 วิธีการที่คล้ายคลึงกันคือการโอนเงิน (ทาง EFT) จากธนาคารของนักฟอกเงินไปยังธนาคารทั่วไปหรือธนาคารที่เรียกว่า Off the shelf bank ซึ่งสามารถซื้อได้อย่างง่ายดายได้ในประเทศที่เป็นเกาะกำบังทางภาษี (Tax haven)

2.4 แหล่งที่มาของการฟอกเงิน¹¹

แหล่งที่มาของการฟอกเงินที่สำคัญมีดังนี้

1 เงินจากการค้ายาเสพติด

แหล่งเงินจากการค้ายาเสพติดเป็นแหล่งใหญ่ที่สุด ถือเป็นเงินที่สกปรกที่สุดและมีจำนวนเพิ่มขึ้นตลอดเวลาซึ่งเป็นปัญหาที่ทั่วโลกกำลังประสบอยู่ในปัจจุบัน

2. เงินจากการทุจริตในวงราชการ

การทุจริตในวงราชการเป็นที่มาของผลประโยชน์ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ซึ่งอาจมีผลประโยชน์ที่ไม่ใช่ตัวเงินและที่เป็นเงินหรือทรัพย์สิน จึงอาจมีเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาโดยไม่สุจริตไหลเวียนเข้ามามากมาย เพราะฉะนั้นเงินและผลประโยชน์ที่ได้มาทางการทุจริตในวงราชการโดยการกระทำที่ไม่สุจริต จึงเป็นแหล่งสำคัญสำหรับการฟอกเงิน

นอกจากนี้ เงินสินบนบางอย่างก็เป็นเงินได้โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน คนส่วนใหญ่มีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อการให้หรือการรับสินบน เนื่องจากเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องในความรู้สึกของคนทั่วไป ถึงแม้ว่าการรับสินบนนั้นจะถูกต้องตามกฎหมายก็ตาม เช่น รายได้จากสินบนนำจับหรือสินน้ำใจที่ได้รับจากการทำอะไรให้แล้วมีค่าตอบแทน ดังนั้น จึงมีการนำเงินสินบนมาฟอกเช่นเดียวกัน

3.เงินจากการทุจริตในภาคเอกชน

การทุจริตในกิจการธุรกิจก็เป็นสิ่งหนึ่งที่มีมักจะไม่ค่อยมีการกล่าวถึงกันนัก เช่น การสั่งซื้อสินค้าหรือการจ้างบริการในราคาที่สูงเกินกว่าความเป็นจริง การยกยอกซื้อโกงเงิน

¹¹ สีหนาท ประยูรรัตน์, คำอธิบายพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542, หน้า 64-66

หรือทรัพย์สินในกิจการธุรกิจของพนักงานหรือผู้บริหารกิจการนั้นๆทำให้องค์กรธุรกิจนั้นต้อง
ประสบกับภาวะขาดทุน แต่ในทางตรงกันข้ามกับสร้างความร่ำรวยให้กับผู้บริหารการฟอกเงินจึง
ทำให้เงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาดูเหมือนว่าเป็นเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาโดยชอบด้วยกฎหมาย

4. เงินที่ได้จากการฉ้อโกงประชาชน

บุคคลหรือนิติบุคคลบางรายมีวิธีหาเงินโดยไม่ชอบหลายวิธีเช่น การเล่น
แชร์ลูกโซ่หรือวิธีการหลอกหลวงประชาชนให้มาร่วมลงทุนเพื่อหวังกำไรที่เป็นไปไม่ได้หรือ เก็งกำไร
จากการเล่นหุ้นของสถาบันการเงินทั้งในประเทศและต่างประเทศ

5. เงินจากการเรียกค่าคุ้มครอง

การเรียกค่าคุ้มครองโดยผิดกฎหมายจากผู้ประกอบธุรกิจหรือประชาชน
ทำได้มาซึ่งรายได้เป็นจำนวนมากจนทำให้มีผู้เลียนแบบและนำไปข่มขู่คนทั่วไป ทำให้เกิดความ
หวาดระแวงและเป็นที่สะเทือนขวัญประชาชน จึงต้องนำเงินที่ได้มาฟอกแล้วนำไปใช้เสมือนว่าเป็น
เงินที่ได้มาโดยถูกต้องกฎหมาย

6. เงินจากวงการพนัน

วงการพนันต่างๆทั้งที่ถูกกฎหมายและไม่ถูกกฎหมาย มีเงินเดินสะพัด
มากมายแหล่งนี้จึงเป็นแหล่งที่ทำให้เกิดเงินเป็นจำนวนมาก ที่ได้จากวงการพนัน เป็นเงินที่ต้อง
นำไปฟอกเช่นเดียวกัน แต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าเงินจากแหล่งนี้ผิดกฎหมายทั้งหมด เพียงแต่ไม่
ต้องการเปิดเผยว่ามีจำนวนเท่าใดและได้มาจากที่ใด

7. เงินจากกิจการธุรกิจ

ในต่างประเทศธุรกิจใหญ่ๆที่มีรายได้จำนวนมากเช่น ธุรกิจน้ำมัน ธุรกิจ
เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ เป็นธุรกิจที่ถูกกฎหมายแต่ไปตั้งอยู่ในประเทศที่ไม่มีความมั่นคง
ทางด้านการเมืองและเศรษฐกิจเช่น ประเทศแถบลาตินอเมริกา หรือประเทศที่ด้อยพัฒนาในอัฟ
ริกาบางประเทศ จึงมีการนำเงินที่ได้จากประเทศเหล่านี้ ไปไว้ยังแหล่งอื่นเพื่อปิดบังที่มาและ
จำนวนเงิน

นอกจากนี้ ธุรกิจบางประเภทก่อให้เกิดรายได้เป็นจำนวนมากๆ ในระยะเวลาสั้นๆ เช่น ธุรกิจสถานบริการ สถานบันเทิงธุรกิจ ธุรกิจนายหน้าค้าที่ดิน จำเป็นต้องนำเงินที่ได้มาจากการประกอบธุรกิจดังกล่าวมาฝาก เพื่อหลีกเลี่ยงภาษีสรรพากร เงินได้จากกิจการธุรกิจนำเข้าหรือส่งออกไม่ตรงตามความเป็นจริงเพื่อหลีกเลี่ยงไม่เสียอากร หรือเสียให้น้อยลงก็จะต้องนำเงินดังกล่าวมาฝากให้ถูกกฎหมาย เพื่อให้รอดพ้นจากการถูกตรวจสอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

8. เงินจากการค้าทางเพศ สิ่งลามก อนาจาร

เป็นเงินที่ได้จากการประกอบธุรกิจเกี่ยวกับเพศเช่น การประกอบกิจการสถานการค้าประเวณี การลักลอบนำหญิงหรือชายไปให้บริการทางเพศ ในอดีตที่ผ่านมาการหลอกลวงหญิงไทยไปค้าบริการทางเพศในต่างประเทศ ได้สร้างรายได้ให้กับกลุ่มอาชญากรเป็นจำนวนมาก รวมทั้งการค้าสิ่งลามกอนาจาร ภาพ หรือสื่อลามกอนาจาร ก็สร้างรายได้ให้กับกลุ่มผู้ประกอบธุรกิจดังกล่าว จึงจำเป็นต้องมีการฝากเงินที่ได้มาจากธุรกิจนี้

9. เงินส่วนตัวที่ต้องปกปิด

เป็นเงินที่ต้องนำมาฝากด้วยเหตุผลส่วนตัว เช่น เงินมรดก ซึ่งจะกันไว้เพื่อไม่ให้ญาติพี่น้องรับรู้ หรือเงินที่กันไว้เพื่อสร้างฐานอำนาจหรือผลประโยชน์ให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดหรือคนกลุ่มใดโดยเฉพาะ

10. เงินจากการแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

เป็นเงินที่ได้มาโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมายโดยการแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ เช่น เงินที่ได้มาจากการตัดไม้ทำลายป่า การทำเหมืองหิน เป็นต้น

11. เงินจากรัฐ

เงินที่รัฐหรือประเทศต่างๆ เป็นเจ้าของนำไปเก็บไว้เพื่อเอาไปทำการอื่นต่อไป โดยไม่ยอมให้ใครรู้ที่มาและที่ไปของจำนวนเงินเช่น เงินราชการคืน เงินค่าสัมปทานต่างๆ เป็นต้น

12. อื่นๆ

เงินที่ได้มาจากแหล่งที่ถูกกฎหมาย หรือ ผิดกฎหมายอื่นนอกจากที่กล่าวมาแล้วซึ่งยังมีอีกมากมาย

2.5 ความร่วมมือระหว่างประเทศในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่พัฒนาไปอย่างมากในปัจจุบันทำให้การติดต่อสื่อสารตลอดจนการทำธุรกรรมต่างๆมีความสะดวกรวดเร็วและเป็นระบบเดียวกัน ด้วยเหตุนี้จึงเป็นช่องทางให้อาชญากรนำเงินที่ได้มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายกระทำการปกปิดซ่อนเร้นเงินเหล่านั้น โดยการเคลื่อนย้ายเงินสดไปยังประเทศต่างๆทำให้เกิดความยุ่งยากในการสืบค้นร่องรอยทางการเงิน ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า อาชญากรรมการฟอกเงินเป็นปัญหาที่มีความเกี่ยวพันกับหลายๆประเทศซึ่งแต่ละประเทศต้องให้ความร่วมมือกันในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมดังกล่าว

ด้วยเหตุนี้ ในความร่วมมือระหว่างประเทศจึงได้ทำความตกลงต่างๆรวมทั้งจัดตั้งองค์กรและหน่วยงานขึ้น เพื่อร่วมมือกันในการจัดการกับปัญหานี้ซึ่งความร่วมมือระหว่างประเทศเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินที่สำคัญมีดังนี้

2.5.1 อนุสัญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติดและวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ค.ศ.1988 (Vienna Convention 1988)

อนุสัญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติดและวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท (UN Convention Against Illicit Trafficking in Narcotic Drugs And Psychotropic Substances, 1988) หรือ Vienna Convention 1988 มีสาระสำคัญคือ ให้ประเทศภาคีสมาชิกกำหนดให้การฟอกเงินและทรัพย์สินที่ได้จากการค้ายาเสพติดเป็นความผิดอาญาและให้มีการริบทรัพย์สินเหล่านี้ นอกจากนี้ยังกำหนดถ้อยคำสำหรับกฎหมายอาญาให้ประเทศต่างๆนำไปบัญญัติเป็นกฎหมายภายในประเทศของตนและมีแนวทางร่วมในการบังคับใช้กฎหมาย อนุสัญญานี้เป็นพื้นฐานที่สำคัญของความร่วมมือระหว่างประเทศต่างๆ

รวมไปถึงคณะทำงาน FATF (Financial Action Task Force on Money Laundering) ซึ่ง
 ชื่อนำ 40 ประการของคณะทำงานดังกล่าวมาจาก แนวทางของอนุสัญญาฉบับนี้

อนุสัญญาฉบับนี้ได้กล่าวไว้ว่า ภาคีสมาชิกแห่งอนุสัญญานี้ตระหนักว่า
 ความเชื่อมโยงระหว่างการลักลอบค้ายาเสพติดและการประกอบอาชญากรรมขององค์กรที่เกี่ยวข้อง
 ซึ่งทำลายระบบเศรษฐกิจที่ถูกต้องตามกฎหมาย เป็นภัยต่อความมั่นคงปลอดภัย รวมทั้งอิทธิพล
 ของประเทศต่างๆและการลักลอบค้ายาเสพติดเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายสากล ก่อให้เกิด
 รายได้มหาศาลและความไร้รอยทำให้องค์กรอาชญากรรมข้ามชาติทำลายและบิดเบือนโครงสร้าง
 ของรัฐบาลธุรกิจการค้าและระบบการเงินและสังคมในทุกระดับ ดังนั้น จึงตกลงกันในการลดรอน
 สิทธิในทรัพย์สินซึ่งได้มาโดยมิชอบด้วยกฎหมายของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติด ทั้งนี้
 เพื่อขจัดแรงจูงใจสำคัญในการประกอบอาชญากรรมดังกล่าว¹²

หลักการสำคัญในอนุสัญญากรุงเวียนนาได้แก่

1. บทบัญญัติเกี่ยวกับการฟอกเงิน (Money Laundering) อนุสัญญานี้ระบุว่าหัวใจของ
 ยุทธวิธีที่มีประสิทธิภาพในการปราบปรามการอาชญากรรมยาเสพติดสมัยใหม่จำเป็นต้องใช้
 มาตรการและเครื่องมือที่จะตัดทอนขุมกำลังทางการเงินของกลุ่มอาชญากร ในการนี้ความร่วมมือ
 ระหว่างประเทศเป็นสิ่งสำคัญยิ่งและมีความเห็นร่วมกันว่าการบัญญัติให้การฟอกเงินเป็นความผิด
 และให้มีการริบทรัพย์สินที่ได้มาโดยมิชอบเป็นองค์ประกอบที่ขาดไม่ได้ตามยุทธวิธีดังกล่าว

ดังนั้น ข้อผูกพันประการหนึ่งที่สมาชิกซึ่งให้สัตยาบันแก่อนุสัญญากรุงเวียนนา ค.ศ. 1988 ได้
 คือ ประเทศนั้นๆต้องมีกฎหมายภายในบัญญัติให้การกระทำต่างๆเกี่ยวกับการลักลอบค้ายา
 เสพติดที่มีผลกระทบที่สำคัญระหว่างประเทศเป็นความผิดอาญา ได้แก่การผลิตและการใช้ยาเสพ
 ติดที่ดำเนินการเป็นองค์กร การจัดการหรือให้เงินทุนแก่ผู้ค้ายาเสพติด เป็นต้น ทั้งนี้ รวมทั้งการ
 ฟอกเงินที่ได้จากอาชญากรรมเหล่านี้ซึ่งมีแนวคิดที่สำคัญของการกระทำที่สมควรกำหนดให้เป็น
 ความผิดอาญาคือ

¹² นิกอร์ เกร็กล, การป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ทฤษฎี กฎหมายและแนวทางปฏิบัติ, หน้า 29-31

1.1 การเปลี่ยนสภาพ (Conversion) หรือการโอน (Transfer) ทรัพย์สินโดยรู้ว่าทรัพย์สินนั้นได้มาจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออำพรางหรือซ่อนเร้นที่มาที่ไม่ชอบของทรัพย์สินนั้น หรือเพื่อช่วยเหลือผู้ซึ่งเกี่ยวข้องกับกระทำความผิดเช่นว่านั้น หรือความผิดอื่นเพื่อหลบหนีโทษ

1.2 การอำพราง (Concealment) หรือซ่อนเร้น (Disguise) ลักษณะที่แท้จริง ที่มา สถานที่ การจำหน่าย การโอน หรือสิทธิที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

1.3 การได้มา (Acquisition) การครอบครอง (Possession) หรือการใช้ (Use) ทรัพย์สินโดยรู้ในขณะที่ได้มาว่าทรัพย์สินนั้นได้มาจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

1.4 การสมคบกัน การช่วยเหลือ สนับสนุน และการให้เครื่องมืออุปกรณ์ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและการฟอกเงิน

ในการกระทำความผิดดังกล่าวมา มีประเด็นสำคัญประเด็นหนึ่งคือ ภาวะพิสูจน์ว่าผู้กระทำรู้ (Knowing) หรือมีเจตนาในการกระทำหรือไม่ อาจนำพฤติการณ์หรือสภาพแวดล้อมมาพิจารณาได้

2. บทบัญญัติเกี่ยวกับการริบทรัพย์สิน (Confiscation) ซึ่งอนุสัญญานี้มีหลักการให้มีการใช้มาตรการและกลไกเพื่อริบทรัพย์สินทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศ ให้มีความร่วมมือกันระหว่างประเทศซึ่งเป็นเรื่องสำคัญยิ่ง เพราะมาตรการริบทรัพย์สินเป็นการตัดขุ่นกำลังหรือลดรอนสถานะทางการเงินและความสามารถในการดำเนินกิจกรรมอาชญากรรมได้ ทำให้สามารถป้องกันมิให้บุคคลร่ำรวยโดยมิชอบโดยการตัดโอกาสไม่ให้อาชญากรใช้ประโยชน์จากเงินที่ได้มาแบบผิดกฎหมายและเป็นการป้องกันชุมชนจากภัยคุกคามของยาเสพติด โดยเฉพาะที่เกิดจากการกระทำขององค์กรอาชญากรรม

3. บทบัญญัติสำคัญอื่นๆ นอกจากหลักการเกี่ยวกับการฟอกเงินและการริบทรัพย์สินแล้ว อนุสัญญานี้ได้กำหนดกลไกเพื่อสนับสนุนการดำเนินการด้วย ได้แก่ การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ (International co-operation) ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางกฎหมาย

(Mutual Legal Assistance) ในด้านการสืบสวน การดำเนินคดี และขั้นตอนของศาลที่เกี่ยวข้องกับคดีฟอกเงินและอาชญากรรมร้ายแรงอื่นรวมตลอดถึงการส่งผู้ร้ายข้ามแดนในคดียาเสพติดด้วย

ในส่วนที่เกี่ยวกับการตรากฎหมายเพื่อบัญญัติให้การฟอกเงินที่ได้จากอาชญากรรมยาเสพติด โครงการควบคุมยาเสพติดระหว่างประเทศแห่งสหประชาชาติ (United Nations International Drug Control Programme) ได้จัดทำแม่แบบกฎหมาย (Model Law) เพื่อให้ประเทศต่างๆ ใช้เป็นแนวทางในการร่างกฎหมายภายในประเทศของตนเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการสากลที่กำหนดในอนุสัญญาเวียนนา ค.ศ. 1988 โดยได้จัดทำต้นแบบกฎหมายดังกล่าวสำหรับประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายแตกต่างกันคือ Model Law on money laundering, confiscation and international cooperation in relation to drugs สำหรับประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายลายลักษณ์อักษร (Civil Law) และ Model Money Laundering and Proceeds of Crime Bill สำหรับประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายจารีตประเพณี (Common Law)

2.5.2 หน่วยป้องกันอาชญากรรมทางการเงิน (Financial Action Task Force)

เริ่มต้นจากการที่กลุ่มประเทศอุตสาหกรรม 7 ประเทศหรือที่เรียกกันว่า กลุ่มประเทศ G7 ได้มีการประชุมสุดยอดทางเศรษฐกิจ ประจำปีครั้งที่ 15 เมื่อเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 1989 ที่ประชุมได้ตระหนักถึงความจำเป็นในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างจริงจัง ทั้งระดับในประเทศและระหว่างประเทศ จึงได้มีมติจัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจซึ่งมีชื่อว่า Financial Action Task Force (FATF) ประกอบด้วย กลุ่มประเทศอุตสาหกรรม 7 ประเทศ (G7) คณะผู้แทนของประชาคมยุโรป (The Commission of the European Communities) และประเทศอื่นอีก 8 ประเทศ FATF ได้เสนอข้อแนะนำ 40 ประการโดยต่อมาข้อแนะนำดังกล่าวได้ผ่านการรับรองเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 1990¹³

ภารกิจและหน้าที่ของ FATF มีดังนี้¹⁴

¹³ สีหนาท ประยูรรัตน์, คำอธิบายพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินพ.ศ. 2542, หน้า 37-38

¹⁴ FINAL FATF MANDATE 2012-2020, (ออนไลน์), 4 เมษายน 2555, แหล่งที่มา <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/FINAL%20FATF%20MANDATE%202012-2020.pdf>

1. ระบุและวิเคราะห์ลักษณะของการฟอกเงิน, การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และกรณีอื่นๆที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของระบบการเงินรวมไปถึงมาตรการอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบผลกระทบที่เกิดจากมาตรการที่ใช้ในการต่อต้านการกระทำที่เป็นภัยต่อระบบการเงินระหว่างประเทศ

2. พัฒนาและจัดระเบียบมาตรฐานระหว่างประเทศในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

3. ประเมินและตรวจสอบประเทศสมาชิกโดยคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญและติดตามความก้าวหน้าเพื่อกำหนดระดับความร่วมมือและความมีประสิทธิภาพของระบบที่ใช้ในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย จัดระเบียบมาตรฐานเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการและกระบวนการขั้นตอนร่วมกันเพื่อใช้ในการประเมินสมาชิกแต่ละประเทศ

4. ระบุและประสานความร่วมมือกับประเทศที่มีความเสี่ยงสูง, ประเทศที่ไม่ให้ความร่วมมือหรือประเทศที่ไม่มีมาตรการที่เพียงพอในการป้องกันการฟอกเงินในประเทศนั้นๆและร่วมมือกับประเทศสมาชิกในการรักษาความมั่นคงของระบบการเงินที่อาจเกิดจากการคุกคามโดยประเทศเหล่านี้

5. ส่งเสริมและทำให้บรรลุผลในข้อแนะนำของ FATF (FATF Recommendations) โดยความร่วมมือของทุกประเทศผ่านทางเครือข่ายที่ชื่อ FATF-style regional bodies (FSRBs) และผ่านทางองค์กรระหว่างประเทศอื่นๆ เสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานของ FATF การปฏิบัติที่สอดคล้องกันระหว่างประเทศและกระบวนการต่างๆผ่านเครือข่ายของ FATF เสริมสร้างความแข็งแกร่งขององค์กร FSRBs ในการประเมินและตรวจสอบประเทศสมาชิก

6. กระทำการอันจำเป็นเพื่อตอบโต้ภัยคุกคามใหม่ๆที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเงินที่สอดคล้องไปกับความต้องการของหน่วยงานระหว่างประเทศเช่น United Nation Security Council, The G 20 และองค์กรของ FATF เอง จัดเตรียมแนวทางที่จำเป็นเพื่ออำนวยความสะดวกในการทำให้บรรลุผลในข้อบังคับระหว่างประเทศเกี่ยวกับวิธีการที่สอดคล้องกับมาตรฐาน

FATF เช่น การดำเนินการอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับการต่อต้านการฟอกเงินและการกระทำโดยมิชอบอื่น ๆ เกี่ยวกับการคอร์ปชั่นในระบบการเงิน

7. ให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับอำนาจศาลเพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติเกี่ยวกับการเงินของคณะกรรมการสหประชาชาติว่าด้วยการหยุดการแพร่กระจายอาวุธสงคราม ประเมินระดับการปฏิบัติการและประสิทธิผลของมาตรการในการร่วมมือกับ FATF และจัดเตรียมแนวทางที่จำเป็นเพื่ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติตามข้อบังคับระหว่างประเทศเกี่ยวกับวิธีการต่างๆ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานของ FATF

8. เข้าร่วมและปรึกษาหารือกับภาคเอกชนและประชาคมต่างๆ เกี่ยวกับการทำงานของ FATF

9. กระทำการอื่นๆ ตามที่ประเทศสมาชิกได้ตกลงกันในกิจกรรมที่อยู่ภายใต้อาณัติของกรอบการทำงานของ FATF โดยจะกระทำต่อเมื่อไม่มีองค์ใดได้กระทำภารกิจนั้นก่อนแล้ว

การดำเนินงานของ FATF จะกระทำโดยการประเมินความก้าวหน้าของประเทศสมาชิกเกี่ยวกับการดำเนินการตามข้อเสนอนี้ 40 ข้อ ที่ได้ให้เป็นแนวทางไว้ การประเมินนี้จะกระทำโดยผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย การเงิน และฝ่ายปราบปราม ทำการตรวจสอบในแต่ละประเทศ หากพบว่าประเทศใดไม่ปฏิบัติตามข้อเสนอนี้ 40 ข้อดังกล่าว ก็จะถูกดำเนินมาตรการบีบบังคับให้กระทำตาม โดยประเทศเหล่านั้นจะถูกเสนอรายงานความก้าวหน้าต่อที่ประชุมใหญ่ FATF เพื่อพิจารณาและส่งหนังสือไปยังประเทศดังกล่าวเพื่อขอความร่วมมือ นอกจากนี้คณะทำงาน FATF อาจออกแถลงการณ์ให้สถาบันการเงินเพิ่มความเข้มงวดกับการธุรกรรมกับบุคคล บริษัทหรือสถาบันการเงินที่อยู่ในประเทศที่ไม่ให้ความร่วมมือตามข้อเสนอนี้ ซึ่งมาตรการสุดท้ายหากประเทศเหล่านี้ไม่ให้ความร่วมมือคือการถอนสมาชิกภาพของประเทศเหล่านั้น

นอกจากนี้ FATF ยังได้มีมาตรการสำหรับประเทศที่ไม่ได้เป็นสมาชิกซึ่งมีกฎหมายเกี่ยวกับการฟอกเงินที่ไม่ได้มาตรฐาน โดยมีโครงการ Non Cooperative Countries and territories Initiative หรือประเทศ NCCT ซึ่งจะมีรายงานระบุถึงประเทศที่ไม่ให้ความร่วมมือและมี

ปัญหาเกี่ยวกับการฟอกเงินอย่างร้ายแรง รายงานฉบับนี้จะมีผลเป็นการกระตุ้นให้ประเทศ NCCT ปรับปรุงกฎหมายรวมทั้งกฎระเบียบต่างๆให้ได้ตามมาตรฐานที่ FATF วางไว้ หากประเทศเหล่านี้ไม่กระทำตาม FATF ก็จะต้องดำเนินการตอบโต้โดยการให้ประเทศสมาชิกเพิ่มความเข้มงวดในการตรวจสอบการธุรกรรมกับประเทศ NCCT ให้มากขึ้น ไปจนถึงห้ามทำธุรกรรมด้านการเงินกับประเทศดังกล่าว

ข้อเสนอแนะ 40 ข้อ เกี่ยวกับการต่อต้านการฟอกเงินของ FATF

ข้อเสนอแนะ 40 ข้อนี้ เป็นแนวทางในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเกี่ยวกับมาตรการต่างๆเช่น มาตรการทางกฎหมายอาญา มาตรการเกี่ยวกับการธนาคารและสถาบันการเงินต่างๆและความร่วมมือระหว่างประเทศซึ่งข้อเสนอแนะ 40 ข้อนี้ได้กำหนดเป็นเพียงมาตรฐานขั้นต่ำเพื่อให้แต่ละประเทศปฏิบัติตาม โดยรายละเอียดให้เป็นไปตามสถานการณ์ของแต่ละประเทศเนื่องจากแต่ละประเทศมีระบบกฎหมายและระบบการเงินที่แตกต่างกัน จึงไม่อาจใช้มาตรการเดียวกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกันได้ ข้อเสนอแนะ 40 ข้อของ FATF ได้ร่างขึ้นในปี 2533 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินที่ได้มาจากการค้ายาเสพติด หลังจากนั้นในปี 2539 ได้มีการปรับปรุงข้อเสนอแนะดังกล่าวเพื่อให้ครอบคลุมถึงรูปแบบการฟอกเงินที่เปลี่ยนแปลงไปซึ่งได้รับการรับรองจากประเทศต่างๆมากกว่า 130 ประเทศและใช้เป็นมาตรฐานระหว่างประเทศในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

ข้อเสนอแนะ 40 ข้อของ FATF สรุปหลักการสำคัญได้ดังนี้¹⁵

1. ประเทศต่างๆ ควรกำหนดให้การกระทำผิดที่ร้ายแรงทั้งหมดเป็นความผิดฐานฟอกเงินเพื่อความผิดมูลฐานมีขอบเขตกว้างที่สุด ซึ่งการกำหนดความผิดมูลฐานอาจอ้างอิงถึงความผิดทั้งหมดหรือถึงความผิดขั้นต่ำซึ่งเชื่อมโยงถึงประเภทความผิดที่ร้ายแรงหรือความผิดที่มีระวางโทษจำคุกที่ใช้กับความผิดมูลฐาน หรือจัดทำเป็นบัญชีรายการความผิดมูลฐานหรือใช้แนวทางเหล่านี้รวมกัน

¹⁵ คณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงินเกี่ยวกับการฟอกเงิน (Financial Action Task Force), ข้อเสนอแนะสี่สิบข้อ (The Forty Recommendations) (ออนไลน์) 9 สิงหาคม 2555 , แหล่งที่มา <http://www.amlo.go.th/amlofarm/farm/web/files/FATF-%2040%20new%20meaning.pdf>

2. ประเทศต่างๆ ควรใช้มาตรการทางนิติบัญญัติ เพื่อให้เจ้าพนักงานของตนสามารถริบทรัพย์สินที่ถูกพอก รายได้ที่ได้มาจากการพอกเงินหรือความผิดมูลฐานอุปกณ์ซึ่งใช้หรือมีเจตนานำไปใช้ในการกระทำความผิด มาตรการดังกล่าวควรจะต้องรวมถึงอำนาจหน้าที่ในการ (ก) ระบุสืบค้นและประเมินทรัพย์สินซึ่งต้องถูกริบ (ข) ดำเนินมาตรการชั่วคราว เช่นอายัดและยึดเพื่อป้องกันการนำทรัพย์สินดังกล่าวไปใช้ทำความตกลง โอนหรือจำหน่ายแจก (ค) ดำเนินขั้นตอนซึ่งจะป้องกันหรือทำให้เป็นโมฆะซึ่งการกระทำที่จะเสื่อมเสียต่อความสามารถที่รัฐจะตามเอาคืนทรัพย์สินที่ต้องถูกริบ และ (ง) ดำเนินมาตรการสืบสวนตามที่เหมาะสม ประเทศต่างๆ อาจพิจารณาใช้มาตรการซึ่งยอมให้ริบเงินได้หรือตราสารทางการเงินต่างๆ โดยไม่ต้องมีคำพิพากษาว่ากระทำความผิดทางอาญา หรือซึ่งกำหนดให้ผู้กระทำความผิดแสดงที่มาที่ถูกต้องตามกฎหมายของทรัพย์สินที่ถูกกล่าวหาว่าจะต้องถูกริบ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักการของกฎหมายในประเทศนั้น

3. ประเทศต่างๆ ควรให้หลักประกันว่ากฎหมายการรักษาความลับของสถาบันการเงินจะไม่เป็นอุปสรรคขัดขวางการนำข้อแนะนำของ FATF ไปใช้ปฏิบัติ

4. สถาบันการเงินไม่ควรให้มีการเปิดบัญชีไม่มีชื่อหรือบัญชีที่ใช้นามแฝงอย่างชัดเจนและควรดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้ารวมทั้งการระบุและพิสูจน์ตัวตนของลูกค้าเมื่อมีข้อสงสัยว่ามีการพอกเงินหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย หรือ สถาบันการเงินมีข้อสงสัยเกี่ยวกับความถูกต้องหรือความเพียงพอของข้อมูลเกี่ยวกับตัวตนของลูกค้าที่ได้มาในครั้งก่อน นอกจากนี้สถาบันการเงินควรตรวจสอบตัวตนของลูกค้าและผู้รับผลประโยชน์ก่อนหรือในระหว่างการสร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจหรือการทำธุรกรรมสำหรับลูกค้า

5. สถาบันการเงินควรจะได้รับรักษานันทกหลักฐานที่จำเป็นทั้งปวงเกี่ยวกับธุรกรรมทั้งในประเทศและในต่างประเทศเป็นเวลาอย่างน้อยที่สุดห้าปีเพื่อให้สถาบันสามารถปฏิบัติตามคำขอข้อมูลจากเจ้าพนักงานได้อย่างรวดเร็ว นันทกหลักฐานดังกล่าวจะต้องสมบูรณ์เพียงพอให้สามารถสืบค้นธุรกรรมเฉพาะเรื่องได้ (รวมทั้งจำนวนและชนิดของสกุลเงินที่เกี่ยวข้อง ถ้ามี) เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการดำเนินคดีอาชญากรรมถ้าจำเป็น

6. ถ้าสถาบันการเงินสงสัยหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเงินเป็นรายได้มาจากการประกอบอาชญากรรมหรือเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ควรจะมีกฎหมายหรือ

ระเบียบข้อบังคับโดยตรงให้สถาบันการเงินรายงานข้อสงสัยต่อหน่วยงานข่าวกรองทางการเงินโดยทันที

7. ประเทศต่างๆ ควรจะสร้างความมั่นใจว่ามีมาตรการลงโทษที่มีประสิทธิผล ได้สัดส่วนกับความผิดและป้องปรามไม่ว่าในทางอาญา ทางแพ่งหรือทางการปกครอง เพื่อดำเนินการกับบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลผู้ซึ่งไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดการป้องกันปราบปรามการฟอกเงินหรือการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ตามที่กำหนดไว้ภายใต้ข้อแนะนำเหล่านี้

8. ประเทศต่างๆ ควรจะพิจารณาประยุกต์ใช้ข้อแนะนำของ FATF กับธุรกิจและวิชาชีพ นอกเหนือไปจากหน่วยธุรกิจและผู้ประกอบอาชีพที่ไม่ใช่สถาบันการเงินซึ่งตกอยู่ในความเสี่ยงจากการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

9. ประเทศต่างๆ ควรจะให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันด้านกฎหมายในขอบเขตกว้างที่สุดเท่าที่จะทำได้แม้ว่าจะไม่เป็นความผิดทางอาญาในทั้งสองประเทศ ถ้ามีข้อกำหนดว่าต้องเป็นความผิดทางอาญาในทั้งสองประเทศสำหรับความช่วยเหลือซึ่งกันและกันด้านกฎหมายหรือการส่งผู้ร้ายข้ามแดน ควรถือว่าข้อกำหนดนั้นได้รับการสนองแล้วไม่ว่าทั้งสองประเทศจะกำหนดความผิดไว้เป็นประเภทเดียวกันหรือเรียกชื่อความผิดโดยใช้คำนิยามเดียวกันหรือไม่ หากว่าทั้งสองประเทศกำหนดให้การกระทำนั้นเป็นความผิดทางอาญา

10. ประเทศต่างๆ ควรยอมรับว่าการฟอกเงินเป็นความผิดให้ส่งตัวผู้ร้ายข้ามแดนได้ แต่ละประเทศควรส่งตัวคนสัญชาติของตนเอง หรือเมื่อประเทศหนึ่งไม่กระทำได้กล่าวด้วยเหตุเรื่องสัญชาติแต่อย่างใด ประเทศนั้นควรส่งมอบคดีโดยไม่ชักช้าไปยังเจ้าพนักงานของตนเมื่อได้รับการร้องขอจากประเทศที่ขอให้มีการส่งตัวผู้ร้ายข้ามแดนเพื่อจุดประสงค์ในการดำเนินคดีความผิดที่ระบุไว้ในคำขอ หน่วยงานเหล่านี้ควรตัดสินใจและดำเนินกระบวนการวิธีของตนในลักษณะเดียวกันกับกรณีความผิดอื่นใดที่มีความร้ายแรงตามกฎหมายในประเทศของประเทศนั้น ประเทศต่างๆ ที่เกี่ยวข้องควรจะร่วมมือซึ่งกันและกันโดยเฉพาะคือในด้านวิธีการและพยานหลักฐานเพื่อสร้างความมั่นใจในประสิทธิภาพของการดำเนินคดีดังกล่าว

ข้อเสนอแนะพิเศษ 9 ข้อเกี่ยวกับเรื่องการให้การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย¹⁶

นอกจากข้อเสนอ 40 ดังที่กล่าวข้างต้นแล้ว FATF ยังได้ออกข้อเสนอแนะพิเศษในเรื่องการให้การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย 9 ข้อ ซึ่งเป็นส่วนเสริมของข้อเสนอแนะ 40 ข้อเพื่อเป็นกรอบพื้นฐานในการสืบสวน ป้องกันปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของผู้ก่อการร้าย ปัจจุบันข้อเสนอพิเศษนี้เป็นมาตรฐานระหว่างประเทศในการต่อต้านการฟอกเงินเพื่อใช้สนับสนุนการก่อการร้าย ข้อเสนอแนะพิเศษทั้ง 9 ข้อมีดังนี้

1. การให้สัตยาบันและการดำเนินการตามกรรมสารขององค์การสหประชาชาติ

แต่ละประเทศควรจะเร่งดำเนินการในการให้สัตยาบันและการดำเนินการตามอนุสัญญาระหว่างประเทศของสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ค.ศ. 1999 (1999 United Nations International Convention for the Suppression of the Financing of Terrorism) อย่างเต็มรูปแบบโดยเร็ว

ประเทศต่างๆ ควรเร่งดำเนินการตามมติของสหประชาชาติที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การกระทำอันเป็นการก่อการร้าย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่ 1373 (United Nations Security Council Resolution 1373)

2. กำหนดให้การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการฟอกเงินที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายเป็นการกระทำความผิดทางอาญา

แต่ละประเทศควรกำหนดให้การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย การกระทำอันเป็นการก่อการร้าย และองค์การก่อการร้ายเป็นการกระทำความผิดทางอาญา นอกจากนี้ ประเทศต่างๆ ควรจะให้ความผิดดังกล่าวถูกระบุเป็นความผิดมูลฐานเรื่องการฟอกเงิน

¹⁶ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน, ข้อเสนอแนะพิเศษในเรื่องการให้การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย 9 ประการ (ออนไลน์) 9 สิงหาคม 2555 , แหล่งที่มา <http://www.amlo.go.th/amlofarm/farm/web/files/FATF-%209%20new%20meaning.pdf>

3. การอายัดและการริบทรัพย์สินของผู้ก่อการร้าย

แต่ละประเทศควรดำเนินมาตรการต่างๆ โดยไม่ชักช้า เพื่ออายัดเงินและทรัพย์สินอื่นๆ ของผู้ก่อการร้าย ผู้ให้การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและองค์กรก่อการร้ายตามมติของสหประชาชาติว่าด้วยการป้องกันปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การกระทำอันเป็นการก่อการร้าย

แต่ละประเทศควรจะรับและดำเนินมาตรการต่างๆ รวมถึงมาตรการทางนิติบัญญัติ ที่จะช่วยให้หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบสามารถยึดและริบทรัพย์สินที่ได้มา หรือใช้ หรือตั้งใจที่จะใช้ หรือถูกจัดสรรเพื่อใช้ในการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย การกระทำอันเป็นการก่อการร้าย และองค์กรผู้ก่อการร้าย

4. การรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย

หากสถาบันการเงิน หรือสถานประกอบการธุรกิจ หรือหน่วยงานอื่นๆ ที่มีภาระหน้าที่ในเรื่องการป้องกันปราบปรามการฟอกเงิน สงสัยหรือหวั่นวิตกหรือมีเหตุผลอันควรสงสัยว่า เงินนั้นเชื่อมโยงหรือเกี่ยวข้องหรือถูกนำไปใช้ในการก่อการร้าย การกระทำอันเป็นการก่อการร้าย หรือถูกนำไปใช้โดยองค์กรก่อการร้าย สถาบันการเงิน หรือสถานประกอบการธุรกิจ หรือหน่วยงานที่มีภาระหน้าที่ในเรื่องการป้องกันปราบปรามการฟอกเงินควรจะต้องรายงานความสงสัยดังกล่าวโดยทันทีต่อหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องดังกล่าว

5. ความร่วมมือระหว่างประเทศ

แต่ละประเทศควรจะให้ความช่วยเหลืออีกประเทศหนึ่งโดยอยู่บนพื้นฐานของสนธิสัญญาหรือข้อตกลง หรือกลไกอื่นๆ สำหรับการให้ความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญาหรือการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร หรือมาตรการการให้ความช่วยเหลือที่มีความเป็นไปได้มากที่สุดที่เกี่ยวข้องกับการสืบสวนทางอาญา การบังคับทางแพ่ง และในทางปกครอง รวมถึงการสอบถาม

ข้อมูลและการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย การกระทำอันเป็นการก่อการร้าย และองค์การก่อการร้าย

ประเทศต่างๆ ควรดำเนินการทุกมาตรการที่เป็นไปได้เพื่อให้ไม่มีสถานที่หลบซ่อนสำหรับผู้ต้องหว่าเป็นผู้ให้การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย การกระทำอันเป็นการก่อการร้าย หรือองค์การผู้ก่อการร้ายใดๆ ตลอดจนควรจะมีกระบวนการในการส่งผู้ร้ายข้ามแดน ต่อบุคคลดังกล่าวในกรณีที่เป็นไปได้

6. การโอนเงินโดยช่องทางอื่น

แต่ละประเทศควรดำเนินมาตรการต่างๆ เพื่อให้บุคคล หรือนิติบุคคล รวมถึงตัวแทนที่ให้บริการการส่งเงินหรือมูลค่า รวมถึงการส่งเงินหรือมูลค่าผ่านระบบหรือเครือข่ายที่ไม่เป็นทางการ จะต้องได้รับอนุญาตและมีการจดทะเบียน ตลอดจนอยู่ภายใต้ข้อเสนอแนะของ FATF ที่ใช้กับสถาบันการเงินที่เป็นธนาคารและที่มิใช่ธนาคารด้วย อีกทั้งแต่ละประเทศควรให้ บุคคลหรือนิติบุคคลที่ให้บริการที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายได้รับการลงโทษทั้งทางปกครอง ทางแพ่ง และทางอาญา

7. การโอนเงินทางอิเล็กทรอนิกส์

แต่ละประเทศควรดำเนินมาตรการต่างๆ เพื่อให้สถาบันการเงิน รวมถึงผู้ประกอบการโอนเงิน ส่งข้อมูลที่สำคัญและถูกต้องของผู้โอนเงิน (ได้แก่ ชื่อ ที่อยู่ และหมายเลขบัญชี) และข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการโอนไปพร้อมกับการโอนเงิน และข้อมูลดังกล่าวข้างต้นควรจะต้องไปควบคู่กับการโอนเงินตลอดเส้นทาง

แต่ละประเทศควรจะดำเนินมาตรการต่างๆ เพื่อให้สถาบันการเงิน รวมถึงผู้ประกอบการโอนเงินดำเนินการพัฒนาการตรวจสอบและเฝ้าติดตามธุรกรรมการโอนเงินที่มีเหตุอันควรสงสัยที่ไม่มีข้อมูล (ได้แก่ ชื่อ ที่อยู่ และหมายเลขบัญชี) ของผู้เริ่มทำธุรกรรมที่สมบูรณ์

8. องค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร

ประเทศต่างๆ ควรจะทบทวนความเพียงพอของ กฎหมายและระเบียบต่างๆที่เกี่ยวข้องกับ กลุ่มหรือองค์กรที่สามารถถูกนำไปใช้ในทางที่ผิดในการให้การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการ ร้าย องค์กรที่ไม่แสวงหา ผลกำไรใดถือได้ว่าเป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงต่อการถูกกระทำสูง ซึ่งประเทศ ต่างๆ ควรที่จะให้หลักประกันที่จะทำให้ องค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไรเหล่านั้นจะไม่ถูกนำไปใช้ ในทางที่ผิด ดังนี้

1. ถูกนำไปใช้โดยองค์กรผู้ก่อการร้ายที่ทำได้เหมือนเป็นองค์กรที่ถูกกฎหมาย
2. การแสวงประโยชน์จากองค์กรที่ถูกกฎหมาย ให้เป็นตัวกลางในการสนับสนุนทาง การเงินแก่การก่อการร้าย รวมถึงถูกนำไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์ในการโยกย้ายทรัพย์สินให้รอดพ้น จากการอายัด
3. ถูกนำไปใช้เพื่อปกปิดหรือปิดบังการแปลงสภาพเงินที่ตั้งใจจะนำไปใช้ในวัตถุประสงค์ที่ ถูกกฎหมายให้กลายเป็นเงินทุนสนับสนุนองค์กรก่อการร้าย

9. การขนเงินสดข้ามแดน

ประเทศต่างๆ ควรมีมาตรการในการตรวจจับการขนเงิน และตราสารทางการเงินที่เปลี่ยน มือได้ข้ามแดน รวมถึงระบบการสาแดง หรือภาระการแจ้งอื่นๆ

ประเทศต่างๆ ต้องดำเนินการให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจตามกฎหมายในการยับยั้ง หรืออายัดเงิน หรือตราสารทางการเงินที่เปลี่ยนมือได้ ที่ต้องสงสัยว่าจะใช้ในการสนับสนุนทาง การเงินแก่การก่อการร้าย หรือการฟอกเงิน หรือมีการสำแดงหรือรายงานเท็จ

ประเทศต่างๆ ควรจัดให้มีบทลงโทษที่มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับความร้ายแรงของการ กระทำ และลงใจให้ยับยั้งการกระทำสำหรับบุคคลที่สำแดง หรือรายงานเท็จ ในกรณีการเงินหรือตรา สารทางการเงินที่เปลี่ยนมือได้มีความเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อ การร้ายหรือ การฟอกเงิน ก็ควรมีมาตรการทางนิติบัญญัติที่สอดคล้องกับข้อแนะนำข้อที่ 3 และข้อแนะนำพิเศษ ข้อที่ 3 ในการริบเงินหรือตราสารนั้น

2.6 สารสำคัญของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542

2.6.1 การกำหนดความผิดฐานฟอกเงิน

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 ได้บัญญัติการกระทำความผิดที่มีลักษณะเป็นการฟอกเงินดังนี้

มาตรา 5 ผู้ใด

(1) โอน รับโอน หรือเปลี่ยนแปลงสภาพทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเพื่อชุกซ่อนหรือปกปิดแหล่งที่มาของทรัพย์สินนั้น หรือเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นไม่ว่าก่อน ขณะหรือหลังการกระทำความผิด มิให้ต้องรับโทษหรือรับโทษน้อยลงในความผิดมูลฐาน หรือ

(2) กระทำด้วยประการใดๆ เพื่อปกปิดหรืออำพรางลักษณะที่แท้จริงการได้มาแหล่งที่ตั้ง การจำหน่าย การโอน การได้สิทธิใดๆซึ่งทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด

ผู้นั้นกระทำความผิดฐานฟอกเงิน

จากบทบัญญัติดังกล่าวข้างต้น มีข้อน่าสังเกตดังนี้¹⁷

1. ไม่ว่าจะเป็นการกระทำในลักษณะใด ความผิดฐานฟอกเงินจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีการกระทำความผิดมูลฐานซึ่งทำให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเป็นสำคัญ กล่าวอีกนัยหนึ่ง การกระทำการใดแม้ถือเป็นการฟอกเงินแต่หากไม่เกี่ยวข้องกับความผิดมูลฐานหรือไม่ใช่เป็นการกระทำต่อทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดแล้ว ก็ไม่เป็นความผิดฐานฟอกเงินตามพระราชบัญญัตินี้

2. ผู้กระทำความผิดฐานฟอกเงินต้องมีเจตนา หรือต้องรู้ หรือควรจะรู้ ว่าทรัพย์สินนั้นเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด กล่าวคือ เป็นเงินหรือทรัพย์สินที่

¹⁷ นิกร เกร็ดกุล, การป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ทฤษฎี กฎหมายและแนวทางปฏิบัติ, (กรุงเทพ, Translator-at-law.com), หน้า 126-127

- ได้มาจากการกระทำซึ่งเป็นการผิดมูลฐานหรือจากการสนับสนุนหรือช่วยเหลือการกระทำซึ่งเป็นการผิดมูลฐาน
- ได้มาจากการจำหน่าย จ่าย โอนด้วยประการใดๆ ซึ่งเงินหรือทรัพย์สินข้างต้น
- ดอกผลของเงินหรือทรัพย์สิน ทั้งที่ได้มาจากการกระทำผิดและที่ได้จำหน่ายจ่ายโอนไปดังกล่าวทั้งหมด

2.6.2 การกำหนดความผิดมูลฐาน

ความผิดมูลฐานคือความผิดอาญาที่เป็นมูลเหตุ เป็นที่มาหรือเป็นฐานก่อให้เกิด หรือให้ได้มาซึ่งเงินหรือทรัพย์สินจากการกระทำความผิด หลังจากนั้นก็มีกรนำเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดอาญาดังกล่าวไปโอน เปลี่ยนสภาพ หรือกระทำด้วยประการใดๆ เพื่อปกปิด อำพรางที่มาของเงินหรือทรัพย์สินนั้นๆ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวนี้เรียกว่า การฟอกเงิน

การกำหนดให้มีความผิดมูลฐานขึ้น ก็เพื่อนำเอามาตรการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินไปใช้กับการกระทำความผิดที่มีลักษณะแตกต่างไปจากการกระทำความผิดธรรมดาเพราะความผิดประเภทนี้มีลักษณะซับซ้อนและเกี่ยวข้องกับเงินได้จำนวนมากซึ่งเงินได้เหล่านั้นนอกจากจะเป็นแรงจูงใจสำคัญของการกระทำความผิดแล้ว ยังทำให้เกิดอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายอีกด้วยซึ่งมาตรการทางกฎหมายฟอกเงินที่นำมาใช้บังคับจึงจะต้องมีทั้งมาตรการทางอาญาและมาตรการดำเนินการกับทรัพย์สินทางแพ่ง

ประเทศไทยได้กำหนดความผิดมูลฐานไว้ในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 3

1. ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดหรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด
2. ความผิดเกี่ยวกับเพศตามประมวลกฎหมายอาญา เฉพาะที่เกี่ยวกับการเป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือพาไปเพื่อการอนาจารซึ่งหญิงและเด็ก เพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่นและความผิดฐานพรากเด็กและผู้เยาว์ ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการป้องกันและ

ปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก หรือความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณีเฉพาะที่เกี่ยวกับการเป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือชักพาไปเพื่อให้บุคคลนั้นกระทำการค้าประเวณี หรือความผิดเกี่ยวกับการเป็นเจ้าของกิจการค้าประเวณี ผู้ดูแลหรือผู้จัดการกิจการค้าประเวณี หรือสถานการค้าประเวณี หรือเป็นผู้ควบคุมผู้กระทำการค้าประเวณีในสถานการค้าประเวณี

3. ความผิดเกี่ยวกับการฉ้อโกงประชาชนตามประมวลกฎหมายอาญาหรือความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน

4. ความผิดเกี่ยวกับการยกยอกหรือฉ้อโกงหรือประทุษร้ายต่อทรัพย์หรือกระทำโดยทุจริตตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ กฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุนธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ หรือกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งกระทำโดยกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบหรือมีประโยชน์เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของสถาบันการเงินนั้น

5. ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น

6. ความผิดเกี่ยวกับการกรรโชก หรือรีดเอาทรัพย์สินที่กระทำโดยอ้างอำนาจอั้งยี่หรือช่องโจรตามประมวลกฎหมายอาญา

7. ความผิดเกี่ยวกับการลักลอบหนีศุลกากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร
พรเพิ่ม

ต่อมาพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 พ.ศ. 2546 ได้เพิ่มความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 3 คือ

8. ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 ได้เพิ่มความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 3 คือ

9. ความผิดเกี่ยวกับการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน เฉพาะความผิดเกี่ยวกับการเป็นผู้จัดให้มีการเล่นการพนันโดยไม่ได้รับอนุญาต และมีจำนวนผู้เข้าเล่นหรือเข้าพนันในการเล่นแต่ละครั้งเกินกว่าหนึ่งร้อยคน หรือมีวงเงินในการกระทำความผิดรวมกันมูลค่าเกินกว่าสิบล้านบาทขึ้นไป

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2556 ได้เพิ่มความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 3 คือ

10. ความผิดเกี่ยวกับการเข้าร่วมเป็นสมาชิกขี้ยาหรือเป็นพรรคพวกซ่องโจรตามประมวลกฎหมายอาญา หรือการเข้าร่วมกับองค์กรอาชญากรรมที่มีกฎหมายกำหนดเป็นความผิด

11. ความผิดเกี่ยวกับการรับของโจรตามประมวลกฎหมายอาญา เฉพาะที่เกี่ยวกับการช่วยจำหน่าย ซื่อ รับจํานำ หรือรับไว้ด้วยประการใดซึ่งทรัพย์สินที่ได้มาโดยการกระทำความผิดอันมีลักษณะเป็นการค้า

12. ความผิดเกี่ยวกับการปลอมหรือการแปลงเงินตราตามประมวลกฎหมายอาญา

13. ความผิดเกี่ยวกับการปลอมหรือการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของสินค้าตามประมวลกฎหมายอาญาหรือกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

14. ความผิดเกี่ยวกับการปลอมเอกสารสิทธิ บัตรอิเล็กทรอนิกส์ หรือหนังสือเดินทางตามประมวลกฎหมายอาญา

15. ความผิดเกี่ยวกับการใช้ ยึดถือ หรือครอบครองทรัพย์สินสาธารณะหรือกระบวนกรแสวงหาประโยชน์จากทรัพย์สินสาธารณะโดยมิชอบตามกฎหมายว่าด้วยแร่ กฎหมาย

ว่าด้วยป่าไม้ กฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม กฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติหรือกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า เฉพาะที่มีลักษณะเป็นการค้า

16. ความผิดเกี่ยวกับการประทุษร้ายต่อชีวิตหรือร่างกายจนทำให้เกิดอันตรายสาหัสตามประมวลกฎหมายอาญา เฉพาะที่เกี่ยวกับการจัดหาผู้กระทำความผิด หรือการจ้างหรือการรับจ้างกระทำความผิดดังกล่าวอันมีลักษณะเป็นปกติธุระ

17. ความผิดเกี่ยวกับการหน่วงเหนี่ยวหรือกักขังผู้อื่นตามประมวลกฎหมายอาญา เฉพาะกรณีเพื่อเรียกหรือรับผลประโยชน์หรือเพื่อต่อรองให้ได้รับผลประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่ง

18. ความผิดเกี่ยวกับการลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ กรรโชก ริดเอาทรัพย์ ชิงทรัพย์ หรือปล้นทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายอาญา

19. ความผิดเกี่ยวกับการกระทำอันเป็นโจรสลัดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัด

20. ความผิดเกี่ยวกับการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

21. ความผิดเกี่ยวกับอาวุธหรือเครื่องมืออุปกรณ์ของอาวุธที่ใช้หรืออาจนำไปใช้ในการรบหรือการสงครามตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมยุทธภัณฑ์

นอกจากนี้ยังมีบทบัญญัติกฎหมายอื่นที่บัญญัติให้การกระทำความผิดนั้นๆ เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน 2 ความผิดมูลฐานด้วยกัน ดังนี้

1. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.2550 มาตรา 53 ซึ่งบัญญัติห้ามมิให้ผู้ใดสมัคร หรือผู้ใด กระทำอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนเสียง

เลือกตั้งให้แก่ตนเอง หรือผู้สมัครอื่น หรือพรรคการเมืองใด หรืองดเว้นการลงคะแนนให้แก่ผู้สมัคร หรือพรรคการเมืองใด ด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

(1) จัดทำ ให้ เสนอให้ สัญญาว่าจะให้ หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้ ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ แก่ผู้ใด

(2) ให้ เสนอให้ หรือสัญญาว่าจะให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อม แก่ชุมชน สมาคม มูลนิธิ วัด สถาบันการศึกษา สถานสงเคราะห์ หรือสถาบันอื่นใด

ตามวรรคท้ายของพระราชบัญญัตินี้ ได้บัญญัติให้ความผิดดังกล่าวข้างตนเป็น ความผิดมูลฐานตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจส่งเรื่องให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ได้

2. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551 ซึ่ง มาตรา 14 ได้บัญญัติให้ความผิดต่อไปนี้เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินคือ

มาตรา 6 ผู้ใดเพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(1) เป็นธุระจัดหา ชื่อ ชาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด หนอง เหนียวกักขัง จัดให้อยู่อาศัย หรือรับไว้ซึ่งบุคคลใด โดยข่มขู่ ใช้กำลังบังคับ ลักพาตัว ฉ้อฉล หลอกลวง ใช้อำนาจโดยมิชอบ หรือโดยให้เงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้ปกครองหรือผู้ดูแล บุคคลนั้นเพื่อให้ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลให้ความยินยอมแก่ผู้กระทำความผิดในการแสวงหาประโยชน์ จากบุคคลที่ตนดูแล หรือ

(2) เป็นธุระจัดหา ชื่อ ชาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด หนอง เหนียวกักขังจัดให้อยู่อาศัย หรือรับไว้ซึ่งเด็กผู้หนึ่งกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์

มาตรา 7 ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้กระทำความผิดฐานค้ำมนุษย์

- (1) สนับสนุนการกระทำความผิดฐานค้ำมนุษย์
- (2) อุปการะโดยให้ทรัพย์สิน จัดหาที่ประชุมหรือที่พำนักให้แก่ผู้กระทำความผิดฐานค้ำมนุษย์
- (3) ช่วยเหลือด้วยประการใดเพื่อให้ผู้กระทำความผิดฐานค้ำมนุษย์พ้นจากการถูกจับกุม
- (4) เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้กระทำความผิดฐานค้ำมนุษย์เพื่อมิให้ผู้กระทำความผิดฐานค้ำมนุษย์ถูกลงโทษ
- (5) ชักชวน ชี้แนะ หรือติดต่อบุคคลให้เข้าเป็นสมาชิกขององค์กรอาชญากรรมเพื่อประโยชน์ในการกระทำความผิดฐานค้ำมนุษย์

ทำให้ในปัจจุบันประเทศไทยมีความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินพ.ศ. 2542 และกฎหมายอื่น ๆ รวมทั้งสิ้น 23 ฐานความผิด

การพิจารณากำหนดความผิดมูลฐานในกฎหมายฟอกเงินนั้นต้องพิจารณาจากลักษณะความผิดของแต่ละฐานความผิดไปโดยดูว่าอาชญากรรมนั้นส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศมากน้อยเพียงใด หากส่งผลกระทบมากก็ควรมีการบัญญัติไว้เป็นความผิดมูลฐานเพื่อความสะดวกในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดนั้นและเพื่อรักษาเสถียรภาพความมั่นคงของประเทศ แต่หากอาชญากรรมนั้นส่งผลกระทบน้อย ก็ไม่ควรบัญญัติไว้เป็นความผิดมูลฐานเนื่องจากจะเป็นการกระทบสิทธิของประชาชนมากเกินไป

หลักเกณฑ์ในการกำหนดความผิดมูลฐานมีแนวความคิดว่า ควรพิจารณาจากความผิดอาญาที่มีลักษณะดังต่อไปนี้¹⁸

¹⁸ ปาวิชัย อูชชิน, การเพิ่มความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเป็นความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ, (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2548), หน้า 15 -

1. เป็นความผิดที่มีรูปแบบและวิธีการดำเนินการที่มีลักษณะเป็นขบวนการหรือองค์กรอาชญากรรม

คำว่า “องค์กรอาชญากรรม” ได้มีการให้คำนิยามไว้หมายถึง องค์กรซึ่งประกอบไปด้วยสมาชิกเข้าร่วมเป็นจำนวนมาก โดยการเข้าร่วมกันนั้นมีลักษณะการดำเนินงานที่เป็นระบบและขั้นตอน ซึ่งโดยทั่วไปแล้วองค์กรดังกล่าวมักจะประกอบกิจกรรมที่ผิดกฎหมาย มีการบังคับบัญชาเป็นลำดับชั้น โดยสมาชิกขององค์กรจะต้องมีความจงรักภักดี ซื่อสัตย์ และรักษาความลับขององค์กรได้เป็นอย่างดี มีการใช้สัญลักษณ์ในการติดต่อและประสานงานกันระหว่างสมาชิกในองค์กร

ปัจจุบันอาชญากรรมได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของการกระทำและรูปแบบของผู้กระทำไปตามสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการปกครอง การกระทำผิดตามลำพังเฉพาะตัวบุคคลได้กลายเป็นการกระทำผิดของกลุ่มบุคคลที่มีการจัดตั้งในลักษณะขององค์กรที่เรียกว่า “องค์กรอาชญากรรม” (organized crime) ก่อให้เกิดการกระทำผิดร้ายแรงต่างๆที่กระทบต่อสังคมในวงกว้างมากขึ้น

องค์กรอาชญากรรมประกอบด้วยกลุ่มบุคคลที่รวมตัวกันจัดตั้งเป็นองค์กรโดยมีโครงสร้างของการทำงานที่สลับซับซ้อน มีการจัดการบริหารองค์กรอย่างเป็นระบบ รวมทั้งอำนาจการบังคับบัญชาถูกปกปิดรักษาไว้เป็นความลับและเคร่งครัดต่อกฎ ระเบียบ และวินัย มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาเป็นเครื่องมือในการช่วยกระทำความผิด มีการดำเนินงานเป็นเครือข่ายโยงใยครอบคลุมทั้งภายในประเทศและต่างประเทศและเกี่ยวข้องกับบุคคล นักการเมือง นักธุรกิจ ผู้มีวิชาชีพต่างๆตลอดจนเจ้าหน้าที่ของรัฐและมีเป้าหมายเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์จำนวนมหาศาลจากการกระทำความผิด ทำให้เป็นการยากต่อการดำเนินการสืบสวนสอบสวนและจับกุม นอกจากนี้ในบางองค์กรอาชญากรรมที่มีความมั่นคงแล้วมักจะขยายเครือข่ายของตนและขยายขอบเขตของการกระทำความผิดให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้นจนกลายเป็น “องค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ” ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายอย่างมหาศาลและขยายเป็นวงกว้างมากยิ่งขึ้น

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการกระทำความผิดในรูปขององค์กรอาชญากรรมนั้นก่อให้เกิดผลประโยชน์มหาศาลและผลประโยชน์มหาศาลเหล่านั้นก็จะถูกเปลี่ยนสภาพด้วยวิธีการต่างๆ

เพื่อให้ดูว่าเป็นสิ่งที่ได้มาโดยชอบด้วยกฎหมายอันเป็นการฟอกเงินแล้วนำไปใช้เป็นทุนในการกระทำความผิดต่อไป จึงทำให้เกิดเป็นวงจรการประกอบอาชญากรรมที่ยากแก่การป้องกันและปราบปราม ดังนั้นเงินจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้องค์กรอาชญากรรมสามารถอยู่รอดและดำเนินการต่อไปได้ กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินจึงเป็นแนวคิดใหม่ที่นำมาใช้ในการตัดวงจรการประกอบอาชญากรรมและจัดการกับเงินหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินนั้นมีมาตรการดำเนินการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดไม่ว่าจะเป็นการยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด รวมทั้งการขอให้ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดตกเป็นของแผ่นดินซึ่งมาตรการดำเนินการกับทรัพย์สินดังกล่าวเป็นการขยายหลักเกณฑ์การริบทรัพย์สินตามหลักทั่วไปของประมวลกฎหมายอาญาทำให้สามารถสกัดกั้นและตัดวงจรทางเศรษฐกิจขององค์กรอาชญากรรมทำให้องค์กรอาชญากรรมไม่สามารถกระทำความผิดต่อไปได้ เนื่องจากขาดเงินทุนในการกระทำความผิด ดังนั้นการกำหนดความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินจึงมุ่งกำหนดความผิดที่มีรูปแบบและวิธีการดำเนินการที่มีลักษณะเป็นองค์กรอาชญากรรมเป็นลักษณะแรก

2. เป็นความผิดที่โดยลักษณะของการประกอบอาชญากรรมทำให้ได้รับผลตอบแทนสูง

ปัจจุบัน การประกอบอาชญากรรมมักมีเป้าหมายเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์จำนวนมหาศาลจากการกระทำความผิดและผลประโยชน์จำนวนมหาศาลเหล่านี้ก็เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้องค์กรอาชญากรรมมีความแข็งแกร่งและคงอยู่ต่อไปได้ รายได้จำนวนมหาศาลเหล่านี้นอกจากจะไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อเศรษฐกิจของประเทศแต่อย่างใดแล้ว ในทางตรงกันข้ามกลับเป็นอุปสรรคอย่างยิ่งต่อการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าพนักงานในกระบวนการยุติธรรมเนื่องจาก

2.1 เงินได้จากธุรกิจอาชญากรรมที่มีมูลค่ามหาศาลถูกนำไปสู่การสร้างอิทธิพลให้แก่ผู้กระทำความผิด มีการติดสินบนเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือแม้กระทั่งการสร้างฐานอำนาจ

ทางการเมืองเข้าไปขวางกั้นการดำเนินการทางกฎหมายให้กับตนเองและพวกพ้อง ซึ่งปรากฏการณ์ดังกล่าวสามารถพบเห็นได้ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ

2.2 เงินได้จากธุรกิจอาชญากรรมที่มีมูลค่ามหาศาลนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการคงอยู่ของอาชญากรรมเพราะการรวมตัวกันขององค์กรอาชญากรรมนั้นต้องมีผลประโยชน์ในด้านทรัพย์สินเป็นพื้นฐาน ดังนั้นเงินได้จำนวนมหาศาลจึงถูกนำมาใช้เพื่อการดำเนินงานในองค์กรอาชญากรรมนั่นเอง

2.3 เงินได้จากธุรกิจอาชญากรรมที่มีมูลค่ามหาศาลส่วนหนึ่งจะถูกนำไปใช้ลงทุนในวงการธุรกิจประเภทต่างๆซึ่งผลสุดท้ายเงินได้จากการดำเนินการเหล่านี้ก็จะถูกนำกลับไปใช้เป็นต้นทุนในการประกอบอาชญากรรมชิ้นใหม่อีก จึงทำให้เกิดเป็นวงจรการประกอบอาชญากรรมที่ยากต่อการจับกุมและปราบปราม

กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเป็นกฎหมายที่มุ่งเน้นการใช้มาตรการทางแพ่งดำเนินการกับเงินหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเพื่อตัดโอกาสมิให้ผู้ประกอบอาชญากรรมนำเงินหรือทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนหรือเพื่อเพิ่มการกระทำความผิดขึ้นอีก ดังนั้นการกำหนดความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินจึงมุ่งกำหนดความผิดที่โดยลักษณะของการประกอบอาชญากรรมทำให้ได้ผลตอบแทนสูงเป็นลักษณะหนึ่งของการกระทำความผิดอาญาที่กำหนดให้เป็นความผิดมูลฐาน

3. เป็นความผิดที่เป็นการกระทำที่สลับซับซ้อนและยากแก่การปราบปราม

ปัจจุบันเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยีมีการพัฒนาที่สูงขึ้นซึ่งส่งผลกระทบต่อรูปแบบ เทคนิค วิธีการและความร้ายแรงของการประกอบอาชญากรรม อาชญากรรมธรรมดามีการพัฒนาไปสู่การประกอบอาชญากรรมในรูปขององค์กรอาชญากรรม มีความสลับซับซ้อนในขบวนการ มีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาเป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด ใช้เทคนิคขั้นสูงซึ่งมีประสิทธิภาพในการกระทำความผิด มีวิธีการทำลายพยานหลักฐานที่แนบเนียนเพื่อให้เหลือ

หลักฐานมัดตัวน้อยที่สุด และมุ่งผลตอบแทนมูลค่ามหาศาลและผลตอบแทนดังกล่าวก็ย้อนกลับมาเป็นทุนในการประกอบอาชญากรรมต่างๆต่อไป จึงทำให้ยากต่อการป้องกันและปราบปรามความยากในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมนอกจากเหตุผลดังที่กล่าวมาแล้วนั้น ยังอาจเกิดจากการไม่มีกฎหมายมาบังคับใช้เพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือมีกฎหมายเฉพาะสำหรับความผิดนั้นแล้ว แต่กฎหมายดังกล่าวอาจล้าสมัยไม่สามารถนำมาปรับใช้กับลักษณะของการกระทำผิดในปัจจุบันได้ หรือสามารถบังคับใช้ได้แต่ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะทำให้ผู้กระทำความผิดเกรงกลัวหรือหลบหนี เนื่องจากบทลงโทษอาจไม่เหมาะสมกับการกระทำความผิด ดังนั้นจึงมีการนำเอามาตรการตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมาใช้กับองค์การอาชญากรรมเพื่อทำลายวงจรทางเศรษฐกิจขององค์การอาชญากรรมและมีการนำเอาหลักเกณฑ์การลงโทษผู้สมคบกันเพื่อกระทำความผิดมาใช้บังคับ รวมทั้งมีการขยายหลักเกณฑ์การรับฟังพยานหลักฐานให้กว้างขวางขึ้นและมีการนำเอามาตรการพิเศษต่างๆมาใช้เพื่อเข้าถึงข้อมูลและหลักฐานต่างๆในการกระทำความผิดให้มากขึ้น ดังนั้น ในการกำหนดความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน จึงมุ่งกำหนดความผิดที่เป็นการกระทำที่สลับซับซ้อนยากแก่การปราบปรามเป็นลักษณะหนึ่งของการกระทำความผิดอาญาที่กำหนดให้เป็นความผิดมูลฐาน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการนำเอามาตรการตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมาใช้บังคับกับการกระทำความผิดที่มีลักษณะดังกล่าว

4. เป็นความผิดที่มีลักษณะเป็นภัยต่อความมั่นคงในทางเศรษฐกิจ

ปัจจุบันการประกอบอาชญากรรมนอกจากจะส่งผลกระทบต่อโดยตรงต่อเหยื่ออาชญากรรมแล้ว อาชญากรรมหลายประเภทยังส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศอีกด้วย ซึ่งได้แก่อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ อาชญากรรมทางเศรษฐกิจนั้นมักแฝงเร้นการกระทำผิดกฎหมายไว้ในกิจการที่ถูกกฎหมายซึ่งได้รับอนุญาตแล้ว มีวิธีการปกปิดความผิดและพยายามทำลายพยานหลักฐานเพื่อไม่ให้มีหลักฐานผูกมัดตน มีวิธีการกระทำความผิดที่ซับซ้อนและค่อยเป็นค่อยไป ใช้เวลานานพอสมควรจึงจะรู้ถึงความเสียหาย ทำให้การค้นหา

พยานหลักฐานเป็นไปด้วยความยากลำบากไม่ทันต่อเหตุการณ์ มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการกระทำความผิด มีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ มีการศึกษาข้อมูลและมีการวางแผนมาเป็นอย่างดี อาชญากรรมทางเศรษฐกิจนั้นมักมีพฤติกรรมในการกระทำความผิดที่ไม่รุนแรง ไม่ใช้กำลังทำร้าย ไม่ใช้อาวุธ แต่เป็นการกระทำละเมิดต่อความไว้วางใจโดยการฉ้อโกง หลอกลวง ต้มตุ๋น การปลอมแปลง ปกปิด ซ่อนเร้น ใช้อุบาย โดยมักจะร่วมกันกระทำความผิดหลายคนด้วยวิธีการที่ได้ศึกษาและวางแผนกันมาก่อนแล้ว และจุดมุ่งหมายของการประกอบอาชญากรรมทางเศรษฐกิจนั้นก็มุ่งต่อผลประโยชน์จำนวนมหาศาลคือเพื่อให้ได้มาซึ่งเงินหรือทรัพย์สินเป็นสำคัญ ซึ่งความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นมีมูลค่ามากกว่าอาชญากรรมธรรมดา จำนวนผู้เสียหายแต่ครั้งจำนวนมาก หากมีการกระทำความผิดเกิดขึ้นหลายคดีย่อมทำให้ความเสียหายเพิ่มขึ้นอย่างมหาศาลและส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก ภาพพจน์ทางเศรษฐกิจของประเทศถูกมองในแง่ลบซึ่งส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของผู้ประกอบธุรกิจชาวต่างชาติในการตัดสินใจเข้ามาลงทุนในประเทศ

ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่ต้องกำหนดให้ความผิดที่มีลักษณะเป็นภัยต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจนั้นเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเนื่องจากกฎหมายดังกล่าวมีมาตรการที่มุ่งจัดการกับเงินหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงทำให้สามารถตัดวงจรทางเศรษฐกิจของอาชญากรรมได้อย่างเด็ดขาดและทำให้ผู้กระทำความผิดไม่มีทุนที่จะนำมากระทำความผิดต่อไปได้ ซึ่งถือเป็นการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพมาก

2.6.3 การรายงานธุรกรรมและธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้กำหนดให้สถาบันการเงินและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่ต้องรายงานการทำธุรกรรมตามที่กฎหมายกำหนดต่อหน่วยงานที่มีอำนาจบังคับใช้กฎหมายเพื่อความสะดวกในการติดตามร่องรอยทางการเงินและเพื่อป้องกันการฟอกเงินโดยผ่านหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเหล่านี้

คำว่า “ทุจริต” พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมาตรา 3 ได้ให้คำนิยามไว้ ดังนี้ “ทุจริต หมายความว่า กิจกรรมที่เกี่ยวกับการทำนิติกรรม สัญญาหรือการดำเนินการใด ๆ กับผู้อื่น ทางการเงิน ทางธุรกิจ หรือดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สิน”

ลักษณะของทุจริตสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือ

1. ทุจริตทั่วไปที่ต้องรายงาน คือ ทุจริตที่มีลักษณะเข้าเงื่อนไขตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดให้ต้องรายงาน เช่นการกำหนดหลักเกณฑ์จำนวนเงินขั้นต่ำที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องรายงานทุจริต เป็นต้น

2. ทุจริตที่มีลักษณะที่ต้องรายงาน คือ ทุจริตที่ไม่เข้าเงื่อนไขตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดให้ต้องรายงานแต่มีลักษณะเป็นการทำทุจริตในเชิงหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดการรายงานทุจริต หรือเป็นทุจริตที่มีความเสี่ยงต่อการเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ซึ่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เรียกทุจริตประเภทนี้ว่า ทุจริตที่มีเหตุอันควรสงสัย

คำว่า “ทุจริตที่มีเหตุอันควรสงสัย” พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมาตรา 3 ได้ให้คำนิยามไว้ ดังนี้ “ทุจริตที่มีเหตุอันควรสงสัย หมายความว่า ทุจริตที่มีความซับซ้อนผิดไปจากการทำทุจริตในลักษณะเดียวกันที่ทำกันอยู่ตามปกติ ทุจริตที่ขาดความเป็นไปได้ในเชิงเศรษฐกิจ ทุจริตที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ากระทำขึ้นเพื่อหลีกเลี่ยงมิให้ต้องตกอยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือทุจริตที่เกี่ยวข้องหรืออาจเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐาน ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการทำทุจริตเพียงครั้งเดียวหรือหลายครั้ง”

จากบทนิยามดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่ากฎหมายให้แนวทางเบื้องต้นในการพิจารณาว่าทุจริตลักษณะใดบ้างที่จะถือว่าเป็นทุจริตที่มีเหตุอันควรสงสัยแก่ผู้มีหน้าที่ในการรายงานทุจริตที่น่าสงสัยไว้ ซึ่งได้แก่ทุจริตที่มีลักษณะและตัวอย่างดังต่อไปนี้¹⁹

¹⁹ นิกร เกร็ดกุล, การป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ทฤษฎี กฎหมายและแนวทางปฏิบัติ, (กรุงเทพ, Translator-at-law.com), หน้า 102 -104

- มีความซับซ้อนผิดปกติ (Unusual or unjustified complexity) โดยทั่วไปการทำธุรกรรมในการดำเนินธุรกิจสุจริตใดๆ ย่อมต้องการรูปแบบที่ง่าย รวดเร็วและเป็นที่ยอมรับในแวดวงธุรกิจ แต่บุคคลซึ่งมีเจตนาทุจริตต้องการฟอกเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิดกฎหมาย ต้องการสร้างความสับสนให้แก่ผู้ซึ่งติดตามตรวจสอบทรัพย์สินที่ได้มาโดยมิชอบดังกล่าว จึงจงใจทำให้ธุรกรรมนั้นซับซ้อนไปกว่าที่คนทั่วไปกระทำกัน เพื่อกลบเกลื่อนหรือเบนความสนใจ หรือเจตนาสร้างความยากลำบากให้เกิดขึ้นในการติดตามร่องรอยในการกระทำความผิด
- ขาดความเป็นไปได้ในเชิงเศรษฐกิจ (No economic justification) การทำธุรกรรมตามธรรมดาย่อมต้องมีการคิดคำนวณต้นทุนและผลตอบแทนหรือกำไร แต่การฟอกเงินเป็นกิจกรรมที่อาชญากรประสงค์จะให้เกิดผล คือ ทำให้เงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาโดยไม่ชอบหรือเงินสกปรก ดูเหมือนเงินสะอาด เป็นสำคัญ เพื่อให้ประสบผลดังกล่าว จึงอาจเห็นได้ว่า ในการทำธุรกรรมนั้นมิแต่จะขาดทุนหรือเห็นได้ชัดว่าไม่มีใครคิดจะทำธุรกิจนั้น เพราะมองไม่เห็นวิธีว่าจะทำให้เกิดผลกำไรขึ้นมาได้อย่างไร
- หลีกเลียงเพื่อไม่ให้มีการรายงานธุรกรรมตามกฎหมาย (Structuring or avoiding the reporting of transactions) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 บังคับให้มีการรายงานการทำธุรกรรมบางประเภทเช่น ธุรกรรมเงินสดตั้งแต่ 2 ล้านบาทขึ้นไป หรือธุรกรรมที่เกี่ยวกับทรัพย์สินมูลค่าตั้งแต่ 5 ล้านบาทขึ้นไป ซึ่งบุคคลผู้สุจริตส่วนใหญ่จะยอมรับภาระในการให้ข้อมูลแก่สถาบันการเงินที่เกี่ยวกับตนเองและธุรกรรมที่ทำ แต่อาชญากรหรือนักฟอกเงินไม่ต้องการให้มีข้อมูลใดๆ เชื้อโยงไปถึงตนเองและกิจการสกปรกได้ จึงต้องหาทางหลีกเลียงไม่ให้มีการรายงานดังกล่าว
- เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐาน (Connected with the commission of a predicate offence) ในกรณีธุรกรรมที่มีเหตุเกี่ยวข้องหรืออาจเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐานทั้ง 9 ประการ ผู้ที่มีหน้าที่ตามกฎหมายต้องรายงานแก่สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เกี่ยวกับธุรกรรมนั้นในฐานะที่เป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยทันที

2.6.4 การกำหนดหน้าที่ของสถาบันการเงิน

คำว่า “สถาบันการเงิน” พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน มาตรา 3 ได้ให้คำนิยามไว้ดังนี้

“สถาบันการเงิน” หมายความว่า

(1) ธนาคารแห่งประเทศไทยตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ และธนาคารตามที่ได้มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นโดยเฉพาะ

(2) บริษัทเงินทุน และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ และบริษัทหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

(3) บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อมตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม

(4) บริษัทประกันชีวิตตามกฎหมายว่าด้วยการประกันชีวิต และบริษัทประกันวินาศภัยตามกฎหมายว่าด้วยการประกันวินาศภัย

(5) สหกรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ เฉพาะสหกรณ์ที่มีทุนดำเนินการซึ่งมีมูลค่าหุ้นรวมตั้งแต่สองล้านบาทขึ้นไปและมีวัตถุประสงค์ดำเนินการเกี่ยวกับการรับฝากเงิน ให้กู้ ให้สินเชื่อรับจำนองหรือรับจำนำทรัพย์สิน หรือจัดให้ได้มาซึ่งเงินและทรัพย์สินต่าง ๆ โดยวิธีใด ๆ

(6) นิติบุคคลที่ดำเนินธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องกับการเงินตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มีข้อสังเกตว่า แม้ธนาคารแห่งประเทศไทยจะเป็นสถาบันการเงินตามบทนิยามข้างต้น แต่มาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัตินี้ไม่ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับหน้าที่การรายงานธุรกรรม และจัดให้ลูกค้าแสดงตนมาใช้กับ ธนาคารแห่งประเทศไทย

หน้าที่ของสถาบันการเงิน ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน มีดังนี้

2.6.4.1 หน้าที่รายงานการทำธุรกรรม

มาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน 2542 บัญญัติว่า

เมื่อมีการทำธุรกรรมกับสถาบันการเงิน ให้สถาบันการเงินมีหน้าที่ต้องรายงานการทำธุรกรรมนั้นต่อสำนักงาน เมื่อปรากฏว่าธุรกรรมดังกล่าวเป็น

- (1) ธุรกรรมที่ใช้เงินสดมีจำนวนเกินกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (2) ธุรกรรมที่เกี่ยวกับทรัพย์สินที่มีมูลค่าเกินกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวง หรือ
- (3) ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็ นธุรกรรมตาม (1) หรือ (2)

หรือไม่ก็ตาม

ในกรณีที่ปรากฏว่ามีข้อเท็จจริงใดที่เกี่ยวข้องหรืออาจจะเป็นประโยชน์ในการยืนยันหรือยกเลิกข้อเท็จจริงเกี่ยวกับธุรกรรมที่สถาบันการเงินได้รายงานไปแล้ว ให้สถาบันการเงินรายงานข้อเท็จจริงนั้นให้สำนักงานทราบโดยไม่ชักช้า

ปัจจุบันได้มีกฎกระทรวงฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2543) ออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 กำหนดจำนวนเงินที่สถาบันการเงินต้องรายงานธุรกรรมไว้ดังนี้

ข้อ 1 การรายงานการทำธุรกรรมของสถาบันการเงินต่อสำนักงานในกรณีที่เป็ นธุรกรรมตามมาตรา 13 (1) และ (2) ให้กระทำเฉพาะที่เป็นธุรกรรมดังนี้

- (1) ธุรกรรมตามมาตรา 13 (1) มีจำนวนเงินสดตั้งแต่สองล้านบาทหรือกว่านั้นขึ้นไป

ไป

(2) ธุรกรรมตามมาตรา 13 (2) มีมูลค่าทรัพย์สินตั้งแต่ห้าล้านบาทหรือกว่านั้นขึ้นไป

ดังนั้น หากมีการทำธุรกรรมกับสถาบันการเงิน ไม่ว่าจะเป็นการฝากเงิน ถอนเงิน โอนเงิน หรือซื้อตราสารต่างๆ ถ้าธุรกรรมนั้นเป็นธุรกรรมที่ใช้เงินสดตั้งแต่สองล้านบาทขึ้นไปหรือเป็นธุรกรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินที่มีมูลค่าตั้งแต่ห้าล้านบาทขึ้นไปหรือเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควนสงสัย สถาบันการเงินจะต้องรายงานการทำธุรกรรมนั้นต่อสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

2.6.4.2 หน้าทีจัดให้ลูกค้าแสดงตน

มาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 กำหนดให้สถาบันการเงินต้องจัดให้ลูกค้าแสดงตนทุกครั้งก่อนการทำธุรกรรมตามที่กำหนดในกฎกระทรวงและต้องกำหนดมาตรการเพื่อขจัดอุปสรรคในการแสดงตนของคนพิการหรือทุพพลภาพด้วย โดยมีข้อยกเว้นในกรณีที่ลูกค้าได้แสดงตนไว้ก่อนแล้ว ไม่จำเป็นต้องแสดงตนอีก

สำหรับวิธีการแสดงตนนั้น ปัจจุบันได้มีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง วิธีแสดงตนของลูกค้าสถาบันการเงินกำหนดไว้ดังนี้

1. การแสดงตนของลูกค้าซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา อย่างน้อยต้องแสดงข้อมูลหลักฐานดังต่อไปนี้

1.1 ชื่อและนามสกุล

1.2 เลขประจำตัวประชาชน หรือเลขหนังสือเดินทางในกรณีที่เป็นคนต่างด้าว

1.3 ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน หรือถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยในกรณีที่เป็นคนต่างด้าว

1.4 วันเดือนปีเกิด

1.5 เพศ

1.6 สถานภาพ

1.7 สัญชาติ

1.8 หลักฐานสำคัญประจำตัวบุคคล ได้แก่ บัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ หนังสือเดินทาง หรือเอกสารประจำตัวอื่นที่ออกโดยทางราชการ

1.9 อาชีพ สถานที่ทำงาน และหมายเลขโทรศัพท์

1.10 สถานที่สะดวกในการติดต่อ และหมายเลขโทรศัพท์

1.11 ลายมือชื่อผู้ทำธุรกรรม

2. กรณีที่สถาบันการเงินสามารถตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลตามข้อ 1 ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการเงินอาจให้ลูกค้าแสดงตนด้วยการแสดงเฉพาะชื่อนามสกุล วันเดือนปีเกิด เลขประจำตัวประชาชน และลายมือชื่อผู้ทำธุรกรรมก็ได้

3. การแสดงตนของลูกค้าซึ่งเป็นนิติบุคคล อย่างน้อยต้องแสดงข้อมูลและหลักฐานดังต่อไปนี้

3.1 ชื่อนิติบุคคล

3.2 เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร

3.3 สถานที่ตั้ง และหมายเลขโทรศัพท์

3.4 ประเภทการประกอบการ

3.5 หนังสือรับรองข้อความในทะเบียนที่นายออกให้ไม่เกินหนึ่ง

เดือน

3.6 ตราประทับของนิติบุคคล (ถ้ามี)

3.7 บัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากร

3.8 ลายมือชื่อผู้มีอำนาจลงนามแทนนิติบุคคล

2.6.4.3 หน้าที่จัดให้ลูกค้ำบันทึกข้อเท็จจริง

มาตรา 21 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 กำหนดให้สถาบันการเงินจัดให้ลูกค้ำบันทึกข้อเท็จจริงต่างๆเกี่ยวกับการทำธุรกรรมตามมาตรา 13 หากลูกค้ำปฏิเสธที่จะทำบันทึกข้อเท็จจริง สถาบันการเงินจะต้องจัดทำเองและแจ้งให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินทราบทันที สำหรับแบบ รายการ หลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการบันทึกข้อเท็จจริง ปัจจุบันได้มี กฎกระทรวงฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2543) ออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินพ.ศ. 2542 มีสาระสำคัญดังนี้

1. การบันทึกข้อเท็จจริงต่างๆเกี่ยวกับธุรกรรมที่สถาบันการเงินจะต้องรายงานต่อสำนักงาน ให้ใช้แบบรายงานการทำธุรกรรมสำหรับธุรกรรมธรรมดาตามมาตรา 13 (1) (2) หรือ (3) แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงออกตามความในมาตรา 17 (ในปัจจุบันคือ กฎกระทรวง ฉบับที่ 4)

2. การบันทึกข้อเท็จจริงข้างต้น ให้ลูกค้ำลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญ ในกรณีที่ลูกค้ำปฏิเสธที่จะทำบันทึกข้อเท็จจริงหรือปฏิเสธที่จะลงลายมือชื่อในบันทึกดังกล่าว ให้สถาบันการเงินจัดทำบันทึกข้อเท็จจริงโดยระบุชื่อเท็จจริงเท่าที่ปรากฏในขณะที่ทำธุรกรรมแล้วแจ้งให้สำนักงานทราบทันที

2.6.4.4 หน้าที่เก็บรักษาข้อมูล

มาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 กำหนดให้สถาบันการเงินเก็บรักษารายละเอียดเกี่ยวกับการแสดงตนของลูกค้าตามมาตรา 20 เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่มีการปิดบัญชีหรือยุติความสัมพันธ์กับลูกค้า และให้สถาบันการเงินเก็บรักษารายละเอียดเกี่ยวกับการทำธุรกรรมและบันทึกข้อเท็จจริงตามมาตรา 21 เป็นเวลาห้าปี

นับแต่ได้มีการทำธุรกรรมหรือบันทึกข้อเท็จจริงนั้น เพื่อประโยชน์แก่เจ้าหน้าที่ในการติดตามตรวจสอบร่องรอยทางการเงินการสืบสวนสอบสวนผู้ต้องสงสัยในการกระทำความผิดฐานฟอกเงิน

2.6.5 การกำหนดหน้าที่ของผู้ประกอบอาชีพอื่นที่มีใช้สถาบันการเงิน

นอกจากสถาบันการเงินจะเป็นแหล่งฟอกเงินที่สำคัญแล้ว บรรดาอาชญากรอาจกรทำการฟอกเงินโดยผ่านธุรกิจต่างๆ ที่มีอัตราการไหลเวียนของเงินสดสูงและมีความซับซ้อน ยากแก่การตรวจสอบ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องควบคุมธุรกิจบางอย่างที่มีความเสี่ยงต่อการฟอกเงิน ของบรรดาอาชญากรทั้งหลายซึ่งผู้ประกอบอาชีพอื่นที่มีใช้สถาบันการเงิน ตามมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มีดังนี้

1. ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการดำเนินการ การให้คำแนะนำ หรือการเป็นที่ปรึกษาในการทำธุรกรรมที่เกี่ยวกับการลงทุนหรือการเคลื่อนย้ายเงินทุนตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่ไม่ใช่สถาบันการเงินตามมาตรา 13
2. ผู้ประกอบอาชีพค้าอัญมณี เพชร พลอย ทองคำ หรือเครื่องประดับที่ประดับด้วยอัญมณี เพชรพลอย หรือทองคำ
3. ผู้ประกอบอาชีพค้าหรือให้เช่าซีรอนด์
4. ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับนายหน้าหรือตัวแทนซื้อขายอสังหาริมทรัพย์
5. ผู้ประกอบอาชีพค้าของเก่าตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า
6. ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับสำหรับผู้ประกอบธุรกิจที่มีใช้สถาบันการเงินตามประกาศกระทรวงการคลังเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับหรือตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน

7. ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับบัตรเครดิตอิเล็กทรอนิกส์ที่มีใช้สถาบันการเงิน ตามประกาศกระทรวงการคลังเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจบัตรเครดิตอิเล็กทรอนิกส์หรือตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน

8. ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับบัตรเครดิตที่มีใช้สถาบันการเงินตามประกาศ กระทรวงการคลังเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจบัตรเครดิต หรือตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน

9. ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์

2.6.5.1 หน้าที่รายงานการทำธุรกรรม

ผู้ประกอบอาชีพอื่นที่มีใช้สถาบันการเงิน มีหน้าที่ต้องรายงานการทำธุรกรรมต่อสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมาตรา 16 ซึ่งธุรกรรมที่ต้องรายงานมีดังนี้

1. ธุรกรรมที่ใช้เงินสดเกินกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวงซึ่งปัจจุบันได้มีกฎกระทรวง พ.ศ. 2554 ออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มีสาระสำคัญดังนี้

1.1 ให้ผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา 16 วรรคหนึ่ง (1) (2) (3) (4) (5) และ (8) รายงานธุรกรรมกรณีเป็นธุรกรรมที่ใช้เงินสดตั้งแต่สองล้านบาทขึ้นไป

1.2 ให้ผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา 16 วรรคหนึ่ง (6) รายงานธุรกรรมกรณีเป็นธุรกรรมที่ใช้เงินสดตั้งแต่ห้าแสนบาทขึ้นไป

1.3 ให้ผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา 16 วรรคหนึ่ง (7) และ (9) รายงานธุรกรรมกรณีเป็นธุรกรรมที่ใช้เงินสดตั้งแต่หนึ่งแสนบาทขึ้นไป

2. ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย

ทั้งนี้ ผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา 16 (2) (3) (4) และ (5) เฉพาะที่เป็นนิติบุคคลเท่านั้นที่ต้องรายงาน ยกเว้นในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยที่มีพยานหลักฐานอันสมควรว่ามีการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องหรืออาจเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงินกับผู้ประกอบอาชีพดังกล่าวข้างต้นที่มีได้เป็นนิติบุคคล สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ประกอบอาชีพดังกล่าวรายงานธุรกรรมได้

2.6.5.2 หน้าที่ในการจัดให้ลูกค้าแสดงตน

มาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพอื่นที่มีใช้สถาบันการเงินต้องจัดให้ลูกค้าแสดงตนทุกครั้งก่อนการทำธุรกรรมตามที่กำหนดในกฎกระทรวงและต้องกำหนดมาตรการเพื่อขจัดอุปสรรคในการแสดงตนของคนพิการหรือทุพพลภาพด้วย โดยมีข้อยกเว้นในกรณีที่ลูกค้าได้แสดงตนไว้ก่อนแล้วไม่จำเป็นต้องแสดงตนอีก

สำหรับวิธีการแสดงตนนั้น ปัจจุบันได้มีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง วิธีแสดงตนของลูกค้าผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา 16 กำหนดไว้มีสาระสำคัญดังนี้

1. การแสดงตนของลูกค้าซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา อย่างน้อยต้องแสดงข้อมูลและหลักฐานดังต่อไปนี้

1.1 ชื่อและนามสกุล

1.2 วันเดือนปีเกิด

1.3 เลขประจำตัวประชาชน และในกรณีที่เป็นคนต่างด้าว ให้แสดงเลขหนังสือเดินทางหรือเลขใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว หรือเลขเอกสารหลักฐานแสดงตนอื่นที่ออกหรือรับรองโดยหน่วยงานหรือองค์กรที่น่าเชื่อถือ

1.4 ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน หรือที่อยู่ในประเทศไทยกรณีที่เป็นคนต่างด้าว

1.5 เพศ

1.6 สัญชาติ

1.7 สถานภาพการสมรส

1.8 หลักฐานประจำตัวบุคคลที่มีรูปถ่ายซึ่งทางราชการออกให้ เช่น บัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ใบอนุญาตขับขี่ รวมทั้งใบแทน หรือบัตรชั่วคราวที่ใช้ระหว่างรอการออกเอกสารดังกล่าวด้วย

1.9 หนังสือเดินทาง หรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว หรือเอกสารหลักฐานแสดงตนอื่นที่ออกหรือรับรองโดยหน่วยงานหรือองค์กรที่น่าเชื่อถือในกรณีที่เป็นคนต่างด้าว

1.10 อาชีพ สถานที่ทำงานและหมายเลขโทรศัพท์

1.11 สถานที่สะดวกในการติดต่อและหมายเลขโทรศัพท์

1.12 ลายมือชื่อผู้ทำธุรกรรม

2. การแสดงตนของลูกค้ำซึ่งเป็นนิติบุคคลอย่างน้อยต้องแสดงข้อมูลและหลักฐานดังต่อไปนี้

2.1 ชื่อนิติบุคคล

2.2 ชื่อและนามสกุลของผู้มีอำนาจลงนามแทนนิติบุคคล

2.3 เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร ในกรณีที่มี

2.4 สถานที่ตั้งและหมายเลขโทรศัพท์

2.5 หลักฐานสำคัญแสดงตนอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

ก. สำหรับลูกค้ำที่เป็นนิติบุคคลทั่วไปได้แก่ หนังสือรับรองการจดทะเบียนที่นายทะเบียนออกให้ไม่เกินหกเดือน หรือในกรณีที่ไม่ใช้นิติบุคคลที่จด

ทะเบียนในประเทศไทย ได้แก่หลักฐานการเป็นนิติบุคคลที่หน่วยงานหรือองค์กรที่น่าเชื่อถือรับรอง หรือออกให้ไม่เกินหกเดือน

ข. สำหรับลูกค้าที่เป็นส่วนราชการ องค์กรของรัฐบาล รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐบาลที่เป็นนิติบุคคล ได้แก่ หนังสือแสดงความจำเป็นในการทำธุรกรรม หรือหนังสือแต่งตั้งหรือมอบอำนาจ หรือ

ค. สำหรับลูกค้าที่เป็นสหกรณ์ มูลนิธิ สมาคม สโมสร วัด มัสยิด ศาลเจ้าและนิติบุคคลอื่นในลักษณะเดียวกันนี้ ได้แก่ หนังสือแสดงความประสงค์ในการทำธุรกรรม หนังสือแสดงการจดทะเบียนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือหนังสือแต่งตั้งหรือมอบอำนาจในการทำธุรกรรม

2.6 ประเภทการประกอบการ

2.7 ตราประทับของนิติบุคคล ในกรณีที่มี

2.8 บัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากร ในกรณีที่มี

2.9 ลายมือชื่อผู้มีอำนาจลงนามแทนนิติบุคคล

3. ผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา 16 ต้องตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และหลักฐานประกอบการแสดงตนตามวิธีที่พึงปฏิบัติโดยสุจริตและปราศจากความประมาท เลินเล่ออย่างร้ายแรง

นอกจากนี้ยังห้ามมิให้ผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา 16 อนุญาตให้ลูกค้าปกปิดชื่อจริง ใช้ชื่อแฝงหรือชื่อปลอมในการทำธุรกรรม

2.6.5.3 หน้าทีเก็บรักษาข้อมูล

มาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพอื่นที่มีใช้สถาบันการเงินเก็บรักษารายละเอียดเกี่ยวกับการแสดงตนของลูกค้าตามมาตรา 20 เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่มีการปิดบัญชีหรือยุติความสัมพันธ์กับลูกค้า

เพื่อประโยชน์แก่เจ้าหน้าที่ในการติดตามตรวจสอบร่องรอยทางการเงินการสืบสวนสอบสวนผู้ต้องสงสัยในการกระทำความผิดฐานฟอกเงิน

2.6.6 กระบวนการร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน

กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมีวัตถุประสงค์ ในการดำเนินการกับทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิด เพื่อเป็นการตัดแรงจูงใจไม่ให้อาชญากรได้รับประโยชน์จากทรัพย์สินนั้นในการนำมาเป็นต้นทุนประกอบอาชญากรรมในครั้งต่อไป ซึ่งมาตรการที่กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินนำมาใช้ในการดำเนินการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดนั้นคือ “มาตรการริบทรัพย์สินทางแพ่ง”

มาตรการริบทรัพย์สินทางแพ่ง เป็นการริบทรัพย์สินที่เน้นที่ตัวทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเป็นหลัก ส่วนจะนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษตามกฎหมายได้หรือไม่ นั้นไม่สำคัญเพราะถือว่าเป็นส่วนที่แยกออกไปต่างหาก โดยจะใช้การดำเนินการทางอาญาต่อตัวผู้กระทำความผิดอีกทางหนึ่ง และในมาตรการริบทรัพย์สินทางแพ่งนี้ได้ผลคือการพิสูจน์เกี่ยวกับทรัพย์สินให้ตกเป็นของจำเลย หรือเจ้าของทรัพย์สินที่จะต้องพิสูจน์ให้ได้ว่าทรัพย์สินนั้นไม่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามที่อัยการได้พิสูจน์ต่อศาลว่าเป็นทรัพย์สินที่เข้าข้อสันนิษฐานที่กฎหมายกำหนดไว้ว่าเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดหรือได้รับโอนมาโดยไม่สุจริตซึ่งจะต้องถูกริบ²⁰

กระบวนการการร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 49, 50 และ 51 สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้²¹

เมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตกเป็นของแผ่นดินตามมาตรา 49 และผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินที่พนักงาน

²⁰ อรรถนพ ลิขิตจิตถะ, ถาม-ตอบ เกี่ยวกับ กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน, เอกสารเผยแพร่ 2-06-2542, กองนิติการ สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดสำนักงานกฤษฎีกา, หน้า 147

²¹ สีหนาท ประยูรรัตน์, คำอธิบายพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542, หน้า 164-165

อัยการร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน ได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลคืนทรัพย์สินเข้ามาแล้วศาลจะทำการไต่สวนคำร้องของพนักงานอัยการ พนักงานอัยการจะต้องมีหน้าที่นำพยานบุคคลและพยานเอกสารมาสืบประกอบ เพื่อให้ศาลเห็นว่าทรัพย์สินตามคำร้องเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด พยานบุคคลที่พนักงานอัยการจะนำเข้าสู่สืบถ้าเป็นธนาคารก็เช่น ผู้จัดการธนาคาร สมุห์บัญชี และหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ส่วนพยานเอกสาร เช่น ตัวอย่างลายมือชื่อ คำขอเปิดบัญชีเงินฝากหรือเอกสารอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ในกรณีที่เป็นสำนักงานที่ดิน สำนักงานที่ดินสาขา สำนักงานที่ดินจังหวัด สำนักงานที่ดินอำเภอ ก็เช่น เจ้าพนักงานที่ดิน พนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง โฉนดที่ดิน เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมและเอกสารอื่นๆที่เกี่ยวข้อง พนักงานอัยการมีหน้าที่นำพยานเข้าสู่สืบก่อน ทั้งนี้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 84 กำหนดว่า ถ้าคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งกล่าวอ้างข้อเท็จจริงอย่างใดเพื่อสนับสนุนคำฟ้องหรือคำให้การของตน ให้หน้าที่นำสืบข้อเท็จจริงนั้นตกอยู่แก่คู่ความฝ่ายที่กล่าวอ้าง ถ้ามีข้อสันนิษฐานไว้ในกฎหมายเป็นคุณแก่คู่ความฝ่ายใดคู่ความฝ่ายนั้นต้องพิสูจน์แต่เพียงว่า ตนได้ปฏิบัติเงื่อนไขแห่งการที่ตนจะได้รับประโยชน์จากข้อสันนิษฐานนั้นครบถ้วนแล้ว

เมื่อพนักงานอัยการนำพยานของตนเข้าสู่สืบหมดแล้ว ต่อจากนั้นก็เป็นที่ของผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของ หรือผู้โอนทรัพย์สิน นำพยานบุคคลและพยานเอกสารที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินนั้น เข้าสู่พิสูจน์แสดงให้ศาลเห็นว่าตนเป็นเจ้าของทรัพย์สิน เอกสารที่แสดงว่าตนเป็นเจ้าของทรัพย์สินนั้นคงพิสูจน์ไม่ยากนัก เพราะถ้าเป็นโฉนดที่ดิน ก็สามารถตรวจสอบได้จากสารบัญญัตินิติกรรมหลังโฉนด หรือตรวจสอบดูได้จากเอกสารจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ หรือหากเป็นรถยนต์ก็อาจเป็นคู่มือการจดทะเบียนหรือหากเป็นการฝากเงินไว้กับธนาคารก็อาจจะเป็นคำขอเปิดบัญชีและอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เอกสารพวกนี้อาจขอมาได้เองหรือขอให้ศาลมีคำสั่งเรียกมา นอกจากนี้ก็มีพยานบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเอกสารนั้น ผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของหรือผู้รับโอนทรัพย์สิน นอกจากจะแสดงให้ศาลเห็นว่าตนเป็นเจ้าของหรือผู้รับโอนทรัพย์สินแล้ว ยังต้องมีหน้าที่พิสูจน์ให้ศาลเห็นว่า ทรัพย์สินที่พนักงานอัยการร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดินนั้นไม่ใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด การนำเสนอให้เห็นว่าไม่ใช่ทรัพย์สินที่

เกี่ยวกับการกระทำความผิดอย่างไร ผู้ที่อ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินหรือผู้รับโอนทรัพย์สินก็ต้องมีหน้าที่นำสืบที่ไปที่มาของทรัพย์สินนั้นว่ามีที่ไปที่มาอย่างไร ได้รับทรัพย์สินมาจากใคร เมื่อไร อย่างไร มีหลักฐานยืนยันถึงการพิสูจน์หรือไม่ หรือในกรณีที่อ้างว่าเป็นผู้รับโอนทรัพย์สินมาโดยสุจริต และมีค่าตอบแทน ก็ต้องพิสูจน์ให้ได้ว่า ตนเองไม่รู้หรือเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ไม่รู้ว่าทรัพย์สินที่ตนรับโอนมานั้นเป็นทรัพย์สินที่ผู้ขายซื้อมาด้วยเงินที่ได้จากการกระทำความผิดมูลฐาน โดยนำเงินไปซื้อทรัพย์สินดังกล่าวไว้แล้วนำมาขายให้กับตนเอง หากตนซื้อทรัพย์สินดังกล่าวมา โดยเสียค่าตอบแทน ได้จ่ายเงินซื้อทรัพย์สินนั้นก็จริง ก็จะต้องมีหลักฐานการจ่ายเงิน มีการซื้อขาย ถูกต้องตามกฎหมายมีหลักฐานพิสูจน์ได้ว่าเงินที่นำมาซื้อทรัพย์สินเป็นของตนเอง สามารถนำสืบแสดงแหล่งที่มาของเงินที่นำมาซื้อทรัพย์สินได้นำเงินนั้นมาจากไหน มีที่ไปที่มาของเงินอย่างไร หากได้ทรัพย์สินมาโดยไม่มีค่าตอบแทน ก็ต้องพิสูจน์ให้ได้ว่าได้มาโดยสุจริตและตามสมควร ในทางศีลธรรมอันดีหรือในทางกฏลสาธาณะอย่างไร

สรุปแล้วพนักงานอัยการก็ต้องนำพยานบุคคลและพยานเอกสารมาสืบพิสูจน์ ศาลเห็นว่า ทรัพย์สินที่ร้องขอมานั้นเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ส่วนผู้ที่อ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สิน ก็ต้องพิสูจน์แก้โดยนำพยานบุคคลและพยานเอกสารมาสืบให้ศาลเห็นว่าตนเป็นเจ้าของที่แท้จริงและทรัพย์สินนั้นไม่ใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด หรือตนเป็นผู้รับโอนโดยสุจริตและมีค่าตอบแทนหรือได้มาโดยสุจริตและตามสมควรในทางศีลธรรมอันดีหรือในทางกฏลสาธาณะ

เมื่อทั้งสองฝ่ายนำพยานบุคคลและพยานเอกสารเข้าสืบหมดแล้ว ศาลจะพิจารณาซึ่งน้ำหนักคำพยานของทั้งสองฝ่ายว่า ฝ่ายไหนมีน้ำหนักน่าเชื่อถือมากกว่า หากศาลเชื่อว่าทรัพย์สินตามคำร้องเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดและคำร้องของผู้ร้องซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินหรือผู้รับโอนทรัพย์สินฟังไม่ขึ้น ศาลก็มีคำสั่งให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน หากศาลเชื่อว่าทรัพย์สินตามคำร้องไม่ใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดผู้ร้องเป็นเจ้าของที่แท้จริง หรือเป็นผู้รับโอนทรัพย์สินนั้นมาโดยสุจริตและเสียค่าตอบแทนหรือได้ทรัพย์สินนั้นมาโดยสุจริตและตามสมควรในทางศีลธรรมอันดีหรือในทางกฏลสาธาณะ ศาลก็มีคำสั่งให้ยกคำร้องนั้นและให้คืนทรัพย์สินให้ผู้ร้องไป

บทที่ 3

การกำหนดหน้าที่และประเภทของผู้มีหน้าที่ในการรายงานธุรกรรม ตามกฎหมายฟอกเงินของต่างประเทศ

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่ากฎหมายฟอกเงินเกิดจากความต้องการขจัดเงินได้ของอาชญากร เพื่อไม่ให้เงินเหล่านั้นไปเป็นต้นทุนในการกระทำความผิดอีก ความผิดฐานฟอกเงินของแต่ละประเทศจะมีลักษณะคล้ายคลึงกันเนื่องจากเป็นกฎหมายที่เกิดจากความร่วมมือระหว่างประเทศ ตามอนุสัญญากรุงเวียนนา 1988 ซึ่งมีสาระสำคัญคือกำหนดให้การฟอกเงินเป็นความผิดอาญา อย่างไรก็ตามในส่วนรายละเอียดปลีกย่อยต่างๆในแต่ละประเทศอาจมีความแตกต่างกัน เนื่องจากการกระทำความผิดฐานฟอกเงินเป็นความผิดที่เกี่ยวข้องกับระบบเศรษฐกิจซึ่งแต่ละประเทศประสบปัญหาเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกันตามแต่ลักษณะสังคมและวัฒนธรรมของประเทศนั้นๆ จึงมีการกำหนดความผิดมูลฐานที่แตกต่างกัน ตามที่แต่ละประเทศได้เผชิญ

การนำความรู้และประสบการณ์ของประเทศอื่นที่ได้จากการต่อสู้กับการฟอกเงินมาประยุกต์ใช้กับสถานการณ์หรือสภาพแวดล้อมของประเทศไทยเป็นสิ่งจำเป็น เนื่องจากอาชญากรรมการฟอกเงินมีลักษณะพิเศษที่ต้องอาศัยความร่วมมือประสานงานกับต่างประเทศในการป้องกันและปราบปรามอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ จะเห็นได้ว่า ในขั้นตอนการยกเว้นพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินพ.ศ. 2542 อันเป็นกฎหมายหลักของประเทศไทยในเรื่องนี้ จึงได้มีการอ้างอิงหลักเกณฑ์มาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับกันในอารยประเทศด้วย¹

3.1 ประเทศสหรัฐอเมริกา

3.1.1 กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

¹ อรรถพล ลิขิตจิตตะ, ถาม-ตอบ เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน, (กรุงเทพ, กองนิติการ สำนักงาน ป.ป.ส., พิมพ์ครั้งที่ 2, ตุลาคม 2542), หน้า 25-27

ประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่ประสบปัญหาการฟอกเงินเป็นอย่างมาก เงินส่วนใหญ่ได้มาจากอาชญากรรมเกี่ยวกับยาเสพติด มีการคาดการณ์ว่าคนอเมริกันซื้อยาเสพติดมากถึงปีละ 100,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เกือบทั้งหมดเป็นการซื้อด้วยเงินสด โดย 80% ของเงินเหล่านี้จะถูกนำเข้าสู่สถาบันการเงิน ส่วนที่เหลือจะถูกนำออกนอกประเทศ นอกจากนี้ อาชญากรรมอื่นๆ เช่น การพนัน การข่มขู่ การขู่เชื้อมรรโฆษและอาชญากรรมร้ายแรงอื่นๆ ก็เป็นความผิดที่อยู่เบื้องหลังทำให้อาชญากรจำเป็นต้องกระทำการฟอกเงินทั้งสิ้น

สหรัฐอเมริกาจึงได้ทำการต่อสู้กับปัญหาการฟอกเงินทั้งในประเทศและต่างประเทศอย่างแข็งขัน ได้พัฒนาแผนการ มาตรการและยุทธวิธีในการป้องกันและตรวจสอบการฟอกเงินมาโดยตลอด เพื่อให้ธนาคารและสถาบันการเงินรวมทั้งธุรกิจต่างๆ ตกเป็นเครื่องมือของอาชญากรนักฟอกเงิน มีการดำเนินการอย่างจริงจังเกี่ยวกับคดีการฟอกเงินและการละเมิดข้อบังคับในการรายงานธุรกรรมที่กฎหมายกำหนด ทั้งในด้านการตรวจสอบ ยึดหรืออายัดเงินหรือทรัพย์สิน ที่ได้มาโดยมิชอบ ความร่วมมือระหว่างประเทศกับรัฐบาลของประเทศต่างๆ ในการสืบสวน การดำเนินคดี การส่งผู้ร้ายข้ามแดนและการแบ่งเฉลี่ยทรัพย์สินที่จับได้แก่หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง² กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของประเทศไทยมีดังนี้

1. Bank Secretary Act 1970 (BSA)

ในปี ค.ศ. 1970 ประเทศไทยสหรัฐอเมริกามีปัญหาเกี่ยวกับการการใช้สถาบันการเงินเป็นแหล่งฟอกเงินที่ได้มาจากการประกอบอาชญากรรม การหลบเลี่ยงภาษี การกระทำผิดเกี่ยวกับกฎหมายหลักทรัพย์ จึงได้บัญญัติกฎหมายว่าด้วยความลับทางธนาคารหรือ Bank Secrecy Act ขึ้นมาเพื่อควบคุมการดำเนินงานของธนาคารในเรื่องธุรกรรมการเงินโดยได้วางมาตรการในการตรวจสอบแหล่งที่มาของเงินที่เข้าออกจากธนาคาร ปริมาณของเงิน ตลอดจนความเคลื่อนไหวของเงินที่ถูกนำเข้าหรือนำออกนอกประเทศ เพื่อช่วยให้เจ้าหน้าที่ของรัฐทำการตรวจสอบและสืบสวนหาผู้กระทำความผิดได้ง่าย กฎหมาย Bank Secretary Act เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการรายงานในเรื่องการหมุนเวียนของเงินตราและการโอนเงินตราต่างประเทศ กำหนด

² นิกธ เกร็กกุล, การป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ทฤษฎี กฎหมายและแนวทางปฏิบัติ, หน้า 58-59

มาตรการติดตามการฝากเงิน โดยให้สถาบันการเงินมีอำนาจตรวจสอบแหล่งที่มาของเงินกรณีต้องสงสัยและกำหนดให้สถาบันการเงินต้องรายงานธุรกรรม

2. Federal Crime and Criminal Procedure

กฎหมายฉบับนี้เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินคดีอาญาของประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งมีบทกำหนดโทษผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการเงิน มีสาระสำคัญดังนี้

1. บัญญัติให้การกระทำหรือพยายามกระทำการเหล่านี้เป็นความผิดคือการสนับสนุน การช่วยเหลือในการกระทำความผิดเกี่ยวกับการเงิน การปกปิดซ่อนเร้นการกระทำ ความผิด การหลีกเลี่ยงไม่รายงานการโอนเงิน

ความผิดเหล่านี้มีโทษปรับไม่เกิน 500,000 เหรียญสหรัฐหรือสองเท่าของมูลค่าทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องแล้วแต่จำนวนใดจะมากกว่า หรือจำคุกไม่เกิน 20 ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ

2. บัญญัติให้การกระทำหรือพยายามนำเข้าหรือนำออกซึ่งตราสารทางการเงินเป็นความผิด ตราสารทางการเงินเหล่านี้ได้แก่ เงินตราต่างประเทศ เช็คเดินทาง เช็คส่วนตัว ตั๋วเงิน เช็คธนาคาร เป็นต้น

ความผิดเหล่านี้มีโทษปรับไม่เกิน 500,000 เหรียญสหรัฐ หรือสองเท่าของมูลค่านั้นแล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า หรือจำคุกไม่เกิน 20 ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ

3. Money Laundering Control Act (MLCA)

กฎหมายฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ในการต่อต้านอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ โดยได้กำหนดข้อห้ามการกระทำที่เกี่ยวข้องกับการฟอกเงินลักษณะกว้างๆ มุ่งใช้บังคับกับบุคคลทั่วไปและสถาบันการเงินที่มีเจตนาจะปกปิดแหล่งที่มาของเงินหรือเจ้าของเงินหรือเจตนาหลบ

เสียงการรายงานการโอนเงินอันมิชอบด้วยกฎหมาย ดังที่ระบุไว้ใน 18 U.S.C. มาตรา 1956 ของกฎหมายสหรัฐอเมริกา ดังนี้³

1. บุคคลใดก็ตามที่ดำเนินการ หรือพยายามที่จะดำเนินธุรกรรมทางการเงินอันเกี่ยวกับเงินที่ได้มาจากการกระทำอันไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยรู้ที่มาของเงินในการทำธุรกรรมดังกล่าวไม่ว่าโดยเจตนาช่วยเหลือในการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายหรือว่าธุรกรรมทั้งหมดหรือแต่บางส่วนซึ่งการกระทำดังกล่าวนั้นเพื่อ

ปกปิดหรือลวงสภาพ ที่ตั้ง แหล่งที่มา ความเป็นเจ้าของ หรือการควบคุมรายได้ของการกระทำอันไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือ

หลีกเลี่ยงการรายงานธุรกรรมซึ่งกำหนดไว้ภายใต้กฎหมายของมลรัฐหรือกฎหมายสหรัฐ

ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 50,000 เหรียญ หรือปรับเป็นจำนวนเงินสองเท่าของมูลค่าทรัพย์สินซึ่งเกี่ยวกับธุรกรรม แล้วแต่ว่าจำนวนใดมากกว่ากัน หรือจำคุกไม่เกิน 20 ปี หรือทั้งจำทั้งปรับและ

2. บุคคลใดก็ตาม ทำการส่งหรือพยายามที่จะส่งตราสารทางการเงินหรือเงินทุนภายในสหรัฐออกหรือผ่านไปยังสถานที่แห่งใดภายนอกสหรัฐ ไม่ว่าโดยเจตนาช่วยเหลือในการกระทำความผิดอันไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือรู้ว่าตราสารทางการเงินหรือเงินทุนดังกล่าวเกี่ยวข้องกับเงินซึ่งได้มาจากการกระทำอันไม่ชอบด้วยกฎหมายและรู้ว่าการส่งหรือนำเข้าเงินทั้งหมดหรือบางส่วนดังกล่าวนี้เพื่อ

ปกปิดหรือลวงสภาพ ที่ตั้ง แหล่งที่มา ความเป็นเจ้าของหรือการควบคุมรายได้ของการกระทำอันไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือ

³ ไชยยศ เหมะรัชตะ, มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน, เอกสารวิจัยส่วนบุคคล ลักษณะวิชาการเมือง วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรหลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักรภาครัฐร่วมเอกชนรุ่น 9 ประจำปี พ.ศ. 2539-2540 หน้า 29-30

หลีกเลี่ยงการรายงานธุรกรรมซึ่งกำหนดไว้ภายใต้กฎหมายของมลรัฐ หรือกฎหมายของสหรัฐ

ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 50,000 เหรียญ หรือปรับเป็นจำนวนสองเท่าของมูลค่าทรัพย์สินซึ่งเกี่ยวกับธุรกรรมแล้วแต่ว่าจำนวนใดมากกว่ากันหรือจำคุกไม่เกิน 20 ปี หรือทั้งจำทั้งปรับและ

3. บุคคลใดก็ตามดำเนินการหรือพยายามดำเนินการธุรกรรมดังที่กล่าวในข้อ 1 หรือนำเข้าหรือพยายามส่งหรือนำเข้าดังที่กล่าวมาในข้อ 2 ต้องรับผิดชอบแพ่งต่อสหรัฐเป็นจำนวนไม่เกินกว่ามูลค่าของทรัพย์สิน เงินทุน หรือตราสารทางการเงินซึ่งเกี่ยวกับธุรกรรมหรือเป็นเงิน 10,000 เหรียญ

4. USA Patriot Act 2001

กฎหมายฉบับนี้บัญญัติขึ้นเพื่อปราบปรามแหล่งเงินทุนขององค์กรก่อการร้ายข้ามชาติ หลังจากเหตุการณ์เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2544 จุดมุ่งหมายของกฎหมายฉบับนี้คือการเพิ่มอำนาจเจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐในการสืบสวนติดตามการกระทำความผิดผ่านการติดต่อสื่อสารกันระหว่างผู้กระทำความผิด มาตรการติดตามการกระทำความผิดนี้ สามารถใช้ได้ทั้งในและนอกประเทศ โดยเริ่มจากการเพิ่มอำนาจของเจ้าหน้าที่กระทรวงการคลัง เพื่อปราบปรามการทุจริตในสถาบันการเงิน เป็นแห่งแรก โดยให้ความสนใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการเคลื่อนย้ายเงินจำนวนมากข้ามประเทศและการดำเนินงานขององค์กรก่อการร้ายข้ามชาติว่ามีความเกี่ยวพันกันมากน้อยเพียงใด กฎหมายนี้ได้มีการกำหนดฐานความผิดเพิ่มเติม รวมทั้งบทลงโทษและกระบวนการพิจารณาคดีอาญา เพื่อให้ทันต่อการปราบปรามการก่อการร้ายระหว่างประเทศ

3.1.2 ประเภทของผู้มีหน้าที่ในการรายงานธุรกรรมและจัดให้ลูกค้าแสดงตน

ตามกฎหมาย Bank Secrecy Act 1970 ได้กำหนดให้สถาบันการเงิน (Financial Institution) เป็นผู้ที่มีหน้าที่รายงานธุรกรรม จัดให้ลูกค้าแสดงตนและจัดทำและเก็บรักษาบันทึกเกี่ยวกับธุรกรรมต่างๆ ซึ่งคำว่า “สถาบันการเงิน” ตามมาตรา 5312 (a) (2) นอกจากจะหมายถึงธนาคารพาณิชย์แล้ว ยังหมายความถึง

- ตัวแทนหรือสาขาของธนาคารต่างประเทศในประเทศสหรัฐอเมริกา
- นายหน้าหรือผู้ค้าหลักทรัพย์ซึ่งลงทะเบียนตามกฎหมายหลักทรัพย์
- บริษัทประกันภัย
- สถาบันออมทรัพย์
- ผู้แลกเปลี่ยนเงินตรา
- ผู้ออก ผู้ขายฝาก แคนเชียร์เช็คเดินทาง เช็ค ธนาณัติหรือตราสารอื่นที่คล้ายกัน
- โรงรับจำนำ
- บริษัทเงินทุน
- ตัวแทนการท่องเที่ยว
- ผู้ดำเนินการเกี่ยวกับระบบบัตรเครดิต
- ผู้มีอาชีพจำหน่ายเพชร อัญมณี ทองคำ
- ที่ทำการไปรษณีย์
- ที่ทำการโทรเลข
- ธุรกิจเกี่ยวกับการขายรถยนต์ เครื่องบิน เรือ
- สถานประกอบการคาสิโน หรือบ่อนการพนันที่ได้รับอนุญาต
- ธุรกิจอื่น ๆ ที่กำหนดโดยรัฐมนตรีกระทรวงการคลังซึ่งมีการหมุนเวียนของธุรกรรมการเงินจำนวนมากจนอาจเกี่ยวข้องกับการประกอบอาชญากรรมหรือการหลีกเลี่ยงภาษี

จากบทบัญญัติดังกล่าวจะเห็นได้ว่า กฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา ไม่ได้แยกหน้าที่ของสถาบันการเงินกับผู้ประกอบวิชาชีพอื่นที่มีใช้สถาบันการเงินในการรายงานธุรกรรมและจัดให้ลูกค้าแสดงตนออกจากกันดังเช่นกฎหมายไทย แต่ได้บัญญัติให้ผู้ประกอบวิชาชีพอื่นๆ อยู่ในนิยามของคำว่า “สถาบันการเงิน” เนื่องจาก กฎหมาย Bank Secrecy Act 1970 เป็นกฎหมายที่มุ่งพิสูจน์แหล่งที่มาของเงิน และความเคลื่อนไหวของกระแสการเงินที่ทำกับสถาบันการเงินเป็นหลัก ดังนั้นจึงต้องมีการบัญญัติให้ผู้ประกอบวิชาชีพอื่นที่มีใช้สถาบันการเงิน อยู่ในนิยามของคำว่า “สถาบันการเงิน” เพื่อสะดวกในการบังคับใช้กฎหมาย

นอกจากสถาบันการเงินที่มีหน้าที่ต้องรายงานธุรกรรมแล้ว กฎหมาย BSA ยังกำหนดให้บุคคลธรรมดาบางประเภทที่ดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน มีหน้าที่ต้องรายงานธุรกรรมตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งจะได้กล่าวโดยละเอียดต่อไป

3.1.3 หน้าที่การรายงานธุรกรรมและจัดให้ลูกค้าแสดงตน

1. หน้าที่การรายงานธุรกรรม

ตามกฎหมาย BSA ได้กำหนดให้สถาบันการเงินหรือบุคคลตามที่กำหนดไว้มีหน้าที่ต้องรายงานธุรกรรมดังนี้

1.1 การรายงานธุรกรรมภายในประเทศ

มาตรา 5313 a กำหนดให้สถาบันการเงินที่ดำเนินการเกี่ยวกับการธุรกรรม การจ่ายเงิน การรับเงิน กรโอนเงินไม่ว่าจะเป็นเหรียญกษาปณ์ เงินตราหรือตราสารทางการเงินอื่นๆ ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนด ต้องรายงานการทำธุรกรรมภายในระยะเวลาและวิธีการตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนด ในกรณีที่มีการทำธุรกรรมในจำนวนเงินเกินกว่า 10,000 เหรียญสหรัฐขึ้นไป หากการทำธุรกรรมนั้นๆ เป็นการกระทำในนามตัวแทนของบุคคลใดๆ ต้องมีการยื่นรายงานพร้อมแสดงชื่อหรือบุคคลที่มอบหมายให้ดำเนินการแทน

1.2 การรายงานธุรกรรมที่กระทำกับสถาบันการเงินต่างชาติ

มาตรา 5314 ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนดให้ประชาชนสหรัฐอเมริกาหรือผู้ที่อยู่อาศัยในสหรัฐอเมริกาหรือประกอบธุรกิจในสหรัฐอเมริกาต้องเก็บบันทึกและรายงานธุรกรรมที่บุคคลเหล่านั้นได้กระทำกับบุคคลที่เป็นตัวแทนสถาบันการเงินต่างชาติ ซึ่งข้อมูลที่ต้องเก็บบันทึกและรายงานธุรกรรมประกอบไปด้วย

- (1) เลขประจำตัวประชาชนและที่อยู่ของคู่สัญญา
- (2) ความสามารถทางกฎหมายของคู่สัญญาเกี่ยวกับธุรกิจที่กระทำ
- (3) หลักฐานยืนยันข้อเท็จจริงว่ามีการธุรกรรมนั้นๆ
- (4) ลักษณะของธุรกรรม

1.3 การรายงานธุรกรรมเกี่ยวกับการนำเข้าหรือนำออกซึ่งตราสารทางการเงินที่สำคัญ

มาตรา 5316 กำหนดให้บุคคลหรือตัวแทนหรือผู้รับฝากเงินต้องรายงานการดำเนินการดังกล่าวดังนี้

- (1) การเคลื่อนย้าย, จะเคลื่อนย้ายหรือได้มีการเคลื่อนย้ายตราสารทางการเงินที่มีมูลค่ามากกว่า 10,000 เหรียญสหรัฐ จากภายนอกประเทศเข้ามาในประเทศหรือจากภายในประเทศออกนอกประเทศ
- (2) ผู้ที่ได้รับตราสารทางการเงินมูลค่ากว่า 10,000 เหรียญสหรัฐจากต่างประเทศซึ่งนำเข้ามาในประเทศ

คำว่า “ตราสารทางการเงิน” มาตรา 5312 (a) 3 ได้ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึง เหรียญและเงินตราของสหรัฐอเมริกาและกรณีอื่นๆตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งรวมถึงเหรียญและเงินตราของต่างประเทศ เช็คเดินทาง ตราสารเปลี่ยนมือที่ไม่ระบุชื่อผู้ถือหลักทรัพย์ไม่ระบุชื่อผู้ถือและหุ้นไม่ระบุชื่อผู้ถือ

การรายงานตามมาตราดังกล่าวต้องประกอบไปด้วย

- (1) ความสามารถกฎหมายของผู้ต้องรายงาน
- (2) สถานที่ออกและสถานที่ปลายทางตลอดจนเส้นทางของตราสารทางการเงินนั้นๆ
- (3) กรณีที่ตราสารทางการเงินไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่สามารถใช้ได้ หรือผู้ที่เคลื่อนย้ายตราสารทางการเงินไม่ได้เป็นบุคคลที่จะใช้ตราสารทางการเงินนั้นๆ ต้องทำการรายงานระบุตัวบุคคลผู้ออกเอกสารทางการเงินและผู้ที่บุคคลผู้รับตราสารทางการเงินนั้น
- (4) จำนวนเงินและชนิดของตราสารทางการเงินที่มีการเคลื่อนย้าย
- (5) ข้อมูลอื่นๆ

1.4 การรายงานธุรกรรมการเงินต่างประเทศ

มาตรา 5315 ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนดให้ประชาชนสหรัฐอเมริกาหรือชาวต่างชาติในความควบคุมของสหรัฐอเมริกาต้องรายงานธุรกรรมการเงินต่างประเทศที่กระทำโดยบุคคลดังกล่าวในกรณีที่เห็นว่า การเคลื่อนย้ายเงินทุนจะก่อให้เกิดผลกระทบสำคัญต่อเสถียรภาพทางการเงินระหว่างประเทศหรือมีความจำเป็นที่ต้องรวบรวมข้อมูลทางการเงินเกี่ยวกับแหล่งเงินทุนหรือธุรกรรมที่กระทำโดยธุรกิจขนาดใหญ่ในประเทศสหรัฐอเมริกา กับคู่ค้าที่เป็นชาวต่างชาติ

1.5 การรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย

มาตรา 5318 (g) ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนดให้สถาบันการเงิน ลูกจ้าง ตัวแทนสถาบันการเงินรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยที่อาจเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดกฎหมาย โดยการรายงานดังกล่าวบุคคลผู้รายงานไม่จำเป็นต้องแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้อง

กับการทำธุรกรรมทราบ นอกจากนี้ผู้รายงานยังได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายไม่ต้องรับผิดชอบเกี่ยวกับการรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยดังกล่าว

บทกำหนดโทษ แบ่งเป็นโทษทางแพ่งและโทษทางอาญาดังนี้

- โทษทางแพ่ง มาตรา 5321 ได้บัญญัติโทษทางแพ่งไว้ดังนี้

1.1 กรณีสถาบันการเงินในประเทศรวมถึงหุ้นส่วน ผู้จัดการ พนักงานหรือลูกจ้าง สถาบันการเงินนั้น จงใจฝ่าฝืนกฎหมายหรือกฎระเบียบที่ออกภายใต้กฎหมาย ต้องถูกปรับไม่มากกว่าจำนวนเงินเกี่ยวกับธุรกรรมนั้นหรือ 25,000 เหรียญแล้วแต่กรณี แต่จำนวนเงินที่ปรับทั้งหมดต้องไม่เกิน 100,000 เหรียญสหรัฐ

1.2 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาจกำหนดเงื่อนไขการลงโทษปรับบุคคลที่ไม่รายงานหรือรายงานไม่ครบถ้วนเกี่ยวกับ การนำเข้าหรือส่งออกซึ่งตราสารทางการเงินตามมาตรา 5316 โดยค่าปรับกรณีนี้ต้องไม่เกินจำนวนเงินที่กำหนดให้ต้องรายงาน

1.3 บุคคลที่ไม่ยื่นรายงานธุรกรรมการเงินต่างประเทศภายใต้บังคับมาตรา 5315 ของบทบัญญัติกฎหมายนี้ ต้องถูกปรับเป็นจำนวนเงินไม่เกิน 10,000 เหรียญสหรัฐ

- โทษทางอาญา มาตรา 5322 ได้บัญญัติโทษทางอาญาไว้ดังนี้

2.1 ผู้ใดเจตนาฝ่าฝืนกฎหมายหรือกฎระเบียบที่ออกภายใต้กฎหมายฉบับนี้ต้องถูกปรับไม่เกิน 250,000 เหรียญสหรัฐ หรือจำคุกไม่เกิน 5 ปีหรือทั้งจำทั้งปรับ

2.2 ผู้ใดเจตนาฝ่าฝืนกฎหมายหรือกฎระเบียบที่ออกภายใต้กฎหมายฉบับนี้ในขณะที่กระทำผิดกฎหมายอื่นๆของสหรัฐอเมริกาหรือเป็นความผิดประเภทหนึ่งของความผิดเกี่ยวกับธุรกรรมซึ่งมีมูลค่ามากกว่า 100,000 เหรียญสหรัฐ ภายในระยะเวลา 12 เดือน ต้องถูกปรับไม่เกิน 500,000 เหรียญสหรัฐและจำคุกไม่เกิน 10 ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ

2. การจัดให้ลูกค้าแสดงตน

ภายหลังจากเหตุการณ์ก่อการร้ายเมื่อวันที่ 11 กันยายน 2544 ประเทศสหรัฐอเมริกาได้ให้ความสำคัญกับการฟอกเงินและสนับสนุนการเงินแก่การก่อการร้ายซึ่งกระทำผ่านสถาบันการเงินมากขึ้นโดยได้บัญญัติกฎหมาย USA PATRIOT ACT ขึ้นมาเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว โดยในมาตรา 326 ของกฎหมายฉบับนี้ได้บัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย BSA มาตรา 5318 ในส่วนที่เกี่ยวข้องการจัดให้ลูกค้าแสดงตนของสถาบันการเงินซึ่งมีสาระสำคัญคือให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังในการออกกฎกระทรวงเกี่ยวกับมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับสถาบันการเงินในการจัดให้ลูกค้าแสดงตนในการเปิดบัญชีกับสถาบันการเงินนั้นๆ

ตามกฎกระทรวงข้อที่ 103.121 (b) (2) ได้กำหนดให้การจัดให้ลูกค้าแสดงตนต้องประกอบไปด้วยกระบวนการในการระบุตัวลูกค้าที่มีขอบเขตอย่างเพียงพอซึ่งเป็นกระบวนการที่จะทำให้อนาคตมีเหตุผลในการเชื่อว่าลูกค้ามีตัวตนอยู่จริง กระบวนการเหล่านี้อาจแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับลักษณะการประเมินความเสี่ยงของแต่ละธนาคารรวมถึงความหลากหลายของลักษณะบัญชี ความหลากหลายของวิธีการเปิดบัญชี ขนาดของธนาคาร ที่ตั้งของธนาคาร และพื้นฐานของลูกค้า ข้อมูลพื้นฐานในการจัดให้ลูกค้าแสดงตนมีดังต่อไปนี้

1. ชื่อของลูกค้า
2. วัน เดือน ปี เกิด (สำหรับลูกค้าที่เป็นบุคคลธรรมดา)
3. ที่อยู่ กรณีบุคคลธรรมดาได้แก่ ที่อยู่อาศัยหรือสถานที่ประกอบธุรกิจ กรณีนิติบุคคลได้แก่ สำนักงานใหญ่หรือสำนักงานท้องถิ่นที่ประกอบกิจการนั้น
4. รหัสบัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากร กรณีที่ลูกค้าไม่ใช่ประชาชนชาวสหรัฐอเมริกา ต้องใช้หนังสือเดินทาง เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร บัตรประจำตัวคนต่างด้าวหรือเอกสารทางราชการอื่นๆที่ระบุสัญชาติและที่อยู่ของลูกค้านั้นๆ

กรณีที่มีการเปิดบัญชีโดยบริษัทต่างชาติ สถาบันการเงินต้องจัดให้มีการแสดงเอกสารทางราชการที่ระบุถึงการมีตัวตนอยู่ของบริษัทนั้นๆ

3.2 ประเทศแคนาดา

3.2.1 กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

การฟอกเงินในประเทศแคนาดาเริ่มต้นมาจากความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ตามรายงานของ องค์การสหประชาชาติ (UN's 2009 and 2011 World Drug Reports) ประเทศแคนาดาจัดเป็นประเทศผู้ผลิตและผู้ขนส่งเมทแอมเฟตามีนรายใหญ่ที่สุดลาดโลก การฟอกเงินมักจะมาจากกลุ่มองค์กรผู้ค้ายาเสพติดและองค์กรอาชญากรรมต่างๆ ในปี 1991 ประเทศแคนาดาได้บัญญัติกฎหมาย The Proceed of Crime (Money Laundering) Act ขึ้น เพื่อปฏิบัติตามคำแนะนำ 40 ประการของ FATF (FATF Forty Recommendation) โดยกฎหมายดังกล่าวกำหนดให้มีการเก็บบันทึกและจัดให้ลูกค้าแสดงตนเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีเกี่ยวกับการกระทำผิดฐานฟอกเงินตามประมวลกฎหมายอาญาและกฎหมายว่าด้วยการควบคุมยาเสพติดและสารเสพติด (The Control Drugs and Substance Act)⁴

ในปี 2000 ได้มีการแก้ไข The Proceed of Crime (Money Laundering) Act โดยขยายขอบเขตของการบังคับใช้และจัดตั้งหน่วยงานที่ชื่อว่า Financial Transactions Reports Analysis Centre (FINTRAC) ขึ้นเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

ในปี 2001 ได้มีการขยายขอบเขตของ The Proceed of Crime (Money Laundering) Act อีกครั้ง โดยได้มีการเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายโดยมุ่งที่จะจัดแหล่งเงินทุนและช่องทางทางการเงินที่สนับสนุนการก่อการร้ายหลังจากเกิดเหตุการณ์ 9/11 ที่สหรัฐอเมริกาขึ้น โดยได้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงชื่อกฎหมายใหม่เป็น The Proceed of Crime (Money Laundering) and Terrorist Financing Act

ในปี 2006 กฎหมาย The Proceed of Crime (Money Laundering) and Terrorist Financing Act

⁴ BUREAU OF INTERNATIONAL NARCOTICS AND LAW ENFORCEMENT AFFAIRS, 2012 International Narcotics Control Strategy Report (INCSR) [Online], March 7, 2012, from <http://www.state.gov/j/inl/rls/nrcrpt/2012/vol2/184115.htm>

ได้มีการแก้ไขอีกครั้งเพื่อตอบสนองข้อเรียกร้องของ FATF ที่ต้องการให้แคนาดาเพิ่มความเข้มงวดเกี่ยวกับการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายโดยได้บัญญัติให้มีการจัดให้ลูกค้าแสดงตน จัดเก็บบันทึกข้อมูล กำหนดให้บางองค์กรมีหน้าที่รายงานธุรกรรมรวมไปถึงการกำหนดให้มีการรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย นอกจากนี้ยังเสริมสร้างความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมาย เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายสูงสุด⁵

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของประเทศแคนาดามีดังนี้

1. The Proceed of Crime (Money Laundering) and Terrorist Financing act

เป็นกฎหมายที่จัดเตรียมมาตรการเฉพาะในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย เพื่ออำนวยความสะดวกในการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีเกี่ยวกับความผิดฐานฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ซึ่งมาตรการดังกล่าวประกอบไปด้วย

- การจัดให้มีการเก็บบันทึก และการแสดงตนของลูกค้าสำหรับผู้ให้บริการทางการเงินหรือบุคคลหรือองค์กรอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ กิจการหรือวิชาชีพที่อาจมีส่วนเกี่ยวข้องกับการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย
- จัดให้มีการรายงานธุรกรรมทางการเงินที่มีเหตุอันควรสงสัยและการเคลื่อนย้ายเงินตราหรือตราสารทางการเงินออกนอกประเทศ
- จัดตั้งหน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการรายงานธุรกรรมและข้อมูลด้านอื่นๆ

⁵ AML Legislation in Canada The Proceeds of Crime legislation [Online] 7 December 2012. from <http://www.antimoneylaunderinglaw.com/aml-law/aml-legislation-in-canada>

2. Criminal code of Canada

เป็นกฎหมายที่กำหนดความผิดเกี่ยวกับการกระทำที่เป็นการฟอกเงินโดยได้บัญญัติไว้ในมาตรา 462.31 ดังนี้

ผู้ใดกระทำการโดยการโอนการครอบครอง ส่งต่อหรือส่งมอบให้กับบุคคลหรือสถานที่ใดๆ ล้ำเลียง เคลื่อนย้าย เปลี่ยนแปลง ทำให้พ้นไปหรือมีส่วนเกี่ยวข้องในทุกรูปการในทรัพย์สินหรือกระบวนการปกปิด เปลี่ยนแปลงทรัพย์สิน โดยรู้หรือควรรู้ว่าทรัพย์สินทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องหรือได้มาโดยตรงหรือทางอ้อมจาก

1. ความผิดมูลฐานที่คณะกรรมการแห่งแคนาดากำหนด
2. การกระทำหรือละเว้นการกระทำไม่ว่ากระทำ ณ ที่ใดซึ่งหากเกิดขึ้นในประเทศแคนาดาจะเป็นความผิดมูลฐาน

ผู้กระทำได้กล่าวต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 10 ปี

นอกจากนี้ในวรรคท้ายของบทบัญญัติดังกล่าวยังยกเว้นความรับผิดสำหรับเจ้าพนักงานหรือผู้ที่อยู่ภายใต้การควบคุมของเจ้าพนักงาน หากเป็นการกระทำเพื่อประโยชน์แห่งการสืบสวนสอบสวนตามหน้าที่ตามกฎหมาย

3.2.2 ประเภทของผู้มีหน้าที่รายงานธุรกรรมและจัดให้ลูกค้าแสดงตน

The Proceed of Crime (Money Laundering) and Terrorist Financing Act มาตรา 5 ได้กำหนดให้บุคคลหรือองค์กรเหล่านี้มีหน้าที่ในการรายงานธุรกรรมและจัดให้ลูกค้าแสดงตนคือ

1. ธนาคารและธนาคารต่างชาติที่ดำเนินกิจการในประเทศแคนาดาตามกฎหมายว่าด้วยธนาคาร (Bank Act)
2. สมาคมผู้ประกอบการบัตรเครดิต
3. บริษัทประกันชีวิตหรือบริษัทประกันชีวิตต่างชาติตามกฎหมายประกันภัย
4. บริษัทตามกฎหมายว่าด้วยบริษัททรัสต์และการกู้ยืม
5. บริษัททรัสต์ตามกฎหมายท้องถิ่น
6. บริษัทที่ให้บริการกู้ยืมตามกฎหมายท้องถิ่น
7. บุคคลหรือองค์กรภายใต้กฎหมายท้องถิ่นในการประกอบธุรกิจเกี่ยวกับหลักทรัพย์หรือตราสารทางการเงินอื่นๆ หรือที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการให้คำปรึกษาทางด้านการลงทุน
8. บุคคลหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ การเคลื่อนย้ายเงินทุน ไม่ว่าจะโดยวิธีการใดๆ หรือผ่านบุคคลใด กลุ่มเครือข่ายกองทุนอสังหาริมทรัพย์ การขายหรือรับซื้อตัวแลกเปลี่ยน เช็คเดินทาง ตราสารทางการเงินอื่นๆ ที่คล้ายคลึงกัน
9. บุคคลหรือองค์กรที่ประกอบธุรกิจตามที่กำหนดไว้ในกระทรวง
10. สถานคาสีโนตามที่กำหนดไว้ในกระทรวง
11. หน่วยงานหรือตัวแทนของรัฐบาลแคนาดาที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจกระจายความเสี่ยง คำพันธบัตรรัฐบาล คำอัญมณีมีค่า ตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

3.2.3 หน้าที่รายงานธุรกรรมและจัดให้ลูกค้าแสดงตน

1. การรายงานธุรกรรม

กฎหมาย The Proceed of Crime (Money Laundering) and terrorist Financing Act ได้กำหนดหน้าที่การรายงานธุรกรรมของบุคคลหรือองค์กรที่มีหน้าที่ตามมาตรา 5 ดังนี้

1.1 การรายงานธุรกรรมทางการเงิน มาตรา 9 กำหนดให้บุคคลหรือองค์กรตามมาตรา 5 มีหน้าที่ต้องรายงานธุรกรรมทางการเงินที่ได้ดำเนินการในกิจการนั้นๆตามที่กำหนดในกฎกระทรวงต่อหน่วยงาน FINTRAC ซึ่งตามกฎหมายกระทรวงได้แบ่งประเภทหน้าที่การรายงานธุรกรรมดังนี้

(1) องค์กรที่เกี่ยวกับสถาบันการเงิน มีหน้าที่ต้องรายงานธุรกรรมที่ได้รับจากลูกค้าหรือการโอนเงินออกนอกประเทศหรือการโอนเงินเข้ามาในประเทศในจำนวนเงินตั้งแต่ 10,000 เหรียญขึ้นไป

(2) บริษัทประกันชีวิตและนายหน้าหรือตัวแทนบริษัทประกันชีวิตมีหน้าที่ต้องรายงานธุรกรรมเงินสดที่ได้รับในจำนวนเงิน 10,000 เหรียญขึ้นไป

(3) ผู้ซื้อขายหลักทรัพย์ มีหน้าที่ต้องรายงานธุรกรรมเงินสดที่ได้รับจากลูกค้าในจำนวนเงิน 10,000 เหรียญขึ้นไป

(4) ธุรกิจที่ให้บริการทางการเงิน มีหน้าที่ต้องรายงานธุรกรรมที่ได้รับจากลูกค้าหรือการโอนเงินออกนอกประเทศหรือการโอนเงินเข้ามาในประเทศในจำนวนเงินตั้งแต่ 10,000 เหรียญขึ้นไป

(5) นักบัญชีและบริษัทบัญชีซึ่งได้กระทำการต่อไปนี้ในนามของบุคคลหรือองค์กรใด ๆ คือ ซื้อหรือขายหลักทรัพย์ อสังหาริมทรัพย์ สินทรัพย์ทางธุรกิจหรือการเคลื่อนย้ายกองทุนหรือหลักทรัพย์หรือได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการกระทำดังกล่าว ต้องรายงานธุรกรรมเกี่ยวกับการกระทำดังกล่าวในจำนวนเงินตั้งแต่ 10,000 เหรียญขึ้นไป

(6) นายหน้าอสังหาริมทรัพย์ เมื่อกระทำการซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ ต้องรายงานธุรกรรมการเงินซึ่งได้รับในจำนวนเงิน 10,000 เหรียญขึ้นไป

(7) ผู้ค้าอัญมณีและทองคำต้องรายงานธุรกรรมที่มีการซื้อหรือขายอัญมณีหรือทองคำในจำนวนเงินตั้งแต่ 10,000 เหรียญขึ้นไป

(8) นักพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ที่ทำธุรกิจเกี่ยวกับการขายบ้าน คอนโดมิเนียมหรือสิ่งปลูกสร้างเกี่ยวกับอุตสาหกรรม ต้องรายงานธุรกรรมในจำนวนเงินที่ได้รับ 10,000 เหรียญขึ้นไป

(9) สถานคาสีโน มีหน้าที่ต้องรายงานธุรกรรมที่ได้รับจากลูกค้าหรือการโอนเงินออกนอกประเทศหรือการโอนเงินเข้ามาในประเทศในจำนวนเงินตั้งแต่ 10,000 เหรียญขึ้นไป

1.2 การรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย

ตามมาตรา 7 กำหนดให้บุคคลหรือองค์กรตามมาตรา 5 ต้องรายงานต่อ FINTRAC เกี่ยวกับธุรกรรมทางการเงินซึ่งได้กระทำขึ้นหรือจะเกิดขึ้นในกิจการนั้นๆซึ่งมีเหตุผลอันสมควรน่าสงสัยว่า

(1) ธุรกรรมนั้นเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดฟอกเงิน

(2) ธุรกรรมนั้นเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนการเงินแก่การก่อการร้าย

2. การจัดให้ลูกค้าแสดงตน

มาตรา 6.1 กำหนดให้บุคคลหรือองค์กรตามมาตรา 5 ต้องจัดให้มีการแสดงตนของลูกค้าในกรณีที่มีการทำธุรกรรมขึ้นตามที่กฎหมายกำหนด โดยในกฎกระทรวงกำหนดให้ต้องมีการเก็บรายละเอียดต่างๆเพื่อระบุตัวบุคคลเช่นชื่อ วันเกิด ที่อยู่ บัตรประชาชน ใบขับขี่ บัตรประกันสังคม พาสปอร์ต เป็นต้น

3.3 ประเทศอาร์เจนตินา

3.3.1 กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

การฟอกเงินในประเทศอาร์เจนตินาโดยมากมักเกี่ยวข้องกับกลไกการลักลอบขนถ่ายยาเสพติด การคอร์รัปชัน การค้าขายสิ่งผิดกฎหมายและการเลี่ยงภาษี โดยกระทำผ่านระบบการเงิน มีการคาดการณ์กันว่า การฟอกเงินในประเทศอาร์เจนตินาโดยมากจะกระทำผ่านการทำธุรกรรมในสถาบันการเงินที่ตั้งอยู่ในประเทศที่เป็นแหล่งฟอกเงินที่สำคัญ นอกจากนี้ยังมีการฟอกเงินโดยกระทำผ่านกิจการต่างๆที่ไม่ใช่สถาบันการเงินซึ่งได้แก่การกระทำโดยผ่านวิชาชีพนักกฎหมาย นักบัญชี บริษัทต่างๆและธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น การฟอกเงินโดยผ่านกิจการเหล่านี้ในประเทศอาร์เจนตินาสามารถกระทำได้ง่ายเนื่องจากลักษณะการหมุนเวียนของเงินในระบบเศรษฐกิจมีความกว้างขวางและหลากหลายมากทำให้ยากต่อการตรวจสอบ

ประเทศอาร์เจนตินาประสบกับปัญหาเกี่ยวกับการลักลอบเคลื่อนย้ายเงินทุนและหลบเลี่ยงภาษีเป็นเวลายาวนาน มีการประเมินว่าประชาชนในประเทศถือครองเงินสดกว่าหนึ่งพันล้านเหรียญสหรัฐซึ่งเงินจำนวนนี้ไม่ได้อยู่ในระบบสถาบันการเงินตามกฎหมายทั้งในประเทศและต่างประเทศ เงินเหล่านี้โดยมากมักจะมาจากกิจการที่ถูกกฎหมายแต่ไม่ต้องการเสียภาษีซึ่งเป็นช่องทางสำคัญในการนำเงินเหล่านี้ไปใช้ในการสนับสนุนการเงินแก่การก่อการร้าย ส่วนปัญหาเสพติดนั้น ประเทศอาร์เจนตินาเป็นประเทศผู้ผลิตสารตั้งต้นยาเสพติดที่สำคัญและเป็นทางผ่านในการขนถ่ายโคเคนที่ผลิตในประเทศ โบลิเวีย เปรู และโคลัมเบีย ไปยังตลาดในประเทศยุโรป นอกจากนี้ในประเทศยังมีการใช้กัญชาอย่างกว้างขวางซึ่งจำนวนผู้ใช้และผู้ผลิตได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง⁶

กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของประเทศอาร์เจนตินามีดังนี้

⁶ BUREAU OF INTERNATIONAL NARCOTICS AND LAW ENFORCEMENT AFFAIRS, 2012 International Narcotics Control Strategy Report (INCSR) [Online], March 7, 2012, from <http://www.state.gov/j/inl/rls/nrcrpt/2012/vol2/184115.htm>

1. Anti Money Laundering Law no.25246

ในเดือนเมษายนปีค.ศ. 2000 ประเทศอาร์เจนตินาได้บัญญัติกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินขึ้นมีชื่อว่า Anti Money Laundering Law no.25246 (no.25246) ซึ่งกฎหมายดังกล่าวมีสาระสำคัญดังนี้

1. แก้ไขประมวลกฎหมายอาญาในส่วนที่เกี่ยวกับการฟอกเงินโดยบัญญัติให้การฟอกเงินเป็นความผิดอาญา
2. จัดตั้งหน่วยงานชื่อว่า Financial Information Unit (UIF) ซึ่งเป็นหน่วยงานสังกัดกระทรวงยุติธรรมมีหน้าที่ในการวิเคราะห์ ตรวจสอบ และออกข้อบังคับเกี่ยวกับมาตรการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
3. กำหนดหลักเกณฑ์ให้สถาบันการเงินบุคคลหรือองค์กรต่างๆต้องรายงานกิจการที่น่าสงสัยต่อ Financial Information Unit (UIF)

กฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดให้ผู้มีหน้าที่ตามกฎหมายต้องจัดให้ลูกค้าแสดงตน จัดเก็บบันทึกและรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยที่กระทำโดยองค์กรทางการเงินและกลุ่มธุรกิจต่างๆ ภายใต้การควบคุมของธนาคารกลาง คณะกรรมการหลักทรัพย์ ผู้กำกับดูแลการประกันภัย ในกรณีที่มีการรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยต่อ UIF กฎหมายได้กำหนดหน้าที่ให้ผู้มีหน้าที่รายงานต้องรักษาความลับเกี่ยวกับการรายงานดังกล่าว และในกรณีที่ UIF เห็นว่าเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยและมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการสืบสวนสอบสวน ก็จะส่งเรื่องไปให้สำนักงานอัยการดำเนินการต่อไป

นับแต่มีการบังคับใช้กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน UIF ได้ออกข้อบังคับเป็นจำนวนมากให้หน่วยงานต่างๆรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยเช่น หน่วยงานด้านภาษี

ศุลกากร ธนาคาร สถาบันแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ สถานคาสีโน นายหน้าค้าหลักทรัพย์ บริษัทประกันภัย ผู้ค้าของเก่า ผู้ประกอบธุรกิจกีฬา เป็นต้น⁷

2. ประมวลกฎหมายอาญา (Criminal Code)

เป็นกฎหมายที่กำหนดความผิดเกี่ยวกับการกระทำที่เป็น การฟอกเงินมีสาระสำคัญดังนี้

1. กรณีที่ความผิดเกิดขึ้นแล้ว ผู้ที่ไม่ได้ร่วมกระทำความผิดและได้ทำการช่วยเหลือผู้กระทำความผิดโดยการซ่อนเร้น เปลี่ยนแปลง จัดหาที่ซ่อนสำหรับเงินหรือสิ่งของที่ได้จากการกระทำความผิด ต้องระวางโทษจำคุก 6 เดือนถึง 3 ปี (มาตรา 277)

2. บัญญัติให้ผู้กระทำการเปลี่ยนแปลง โอน ขาย ยักย้ายหรือกระทำการใดๆกับเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดซึ่งตนไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยกระทำการให้ทรัพย์สินหรือสิ่งที่ได้มาแทนทรัพย์สินดูเสมือนว่าได้มาโดยชอบด้วยกฎหมายในทรัพย์สินมูลค่ากว่า 50,000 เปโซ ต้องระวางโทษจำคุก 2-10 ปีและปรับ 2-10 เท่าของราคาทรัพย์สินที่ได้กระทำการผู้กระทำเป็นสมาชิกขององค์กรอาชญากรรมต้องระวางโทษจำคุก 5-10 ปี ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรานี้มีมูลค่าทรัพย์สินไม่เกิน 50,000 เปโซ ผู้กระทำต้องรับโทษตามมาตรา 277 (มาตรา 278)

⁷ Guillermo Plate, Argentina: Overview On Argentina Anti Money Laundering (AML) And Combating Terrorist Financing (CFT) Situation [Online], 11 November 2008 from <http://www.mondaq.com/article.asp?articleid=62582>

3.3.2 ประเภทของผู้มีหน้าที่ในการรายงานธุรกรรมและจัดให้ลูกค้าแสดงตน

ตามกฎหมาย no.25246 ได้กำหนดลักษณะประเภทของผู้มีหน้าที่รายงานธุรกรรมและจัดให้ลูกค้าแสดงตนไว้ในมาตรา 20 สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. สถาบันการเงิน
2. ผู้ประกอบการภายใต้การควบคุมของธนาคารกลางให้ทำการซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศในรูปแบบเงินสดหรือเช็คหรือรูปแบบบัตรเครดิตหรือบัตรเครดิตหรือการเคลื่อนย้ายเงินทุนในประเทศและต่างประเทศ
3. บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับการเสี่ยงโชค
4. บริษัทนายหน้าซื้อขายหุ้น บริษัทที่จัดการเกี่ยวกับกองทุนรวมหรือบุคคลที่เป็นตัวกลางในการซื้อขายหลักทรัพย์ทั้งในและนอกตลาดหุ้น
5. ตัวแทนรับซื้อขายในตลาดล่วงหน้า
6. ผู้ประกอบการค้าจดทะเบียน ผู้ประกอบกิจการอสังหาริมทรัพย์จดทะเบียน ผู้ประกอบกิจการค้ายานยนต์จดทะเบียน ผู้ประกอบกิจการรับจ้างอสังหาริมทรัพย์จดทะเบียน ผู้ประกอบกิจการค้าเรือจดทะเบียนทุกชนิด ผู้ประกอบกิจการอากาศยาน
7. บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่ทำการซื้อขายงานศิลปะ ค่าของเก่า สินค้าฟุ่มเฟือย เหยี่ยวหรือตราไปรษณียากร ผู้นำเข้า ส่งออก จัดจำหน่ายอัญมณีหรือโลหะมีค่าอื่นๆ
8. บริษัทประกันภัย
9. บริษัทที่ออกเช็คเดินทาง
10. บริษัทผู้ให้บริการขนส่งอาวุธ
11. บริษัทหรือผู้ได้รับสัมปทานในการให้บริการทางการเงินในรูปแบบของตัวแลกเงิน
12. โนตารีพับลิก
13. ตัวแทนทางศุลกากรตามกฎหมาย

14. ตัวแทนของหน่วยงานรัฐที่มีหน้าที่ตามกฎหมายในการควบคุมกำกับดูแลกิจการที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจของผู้มีสิทธิหรือหน้าที่ตามกฎหมายเช่น ธนาคารกลาง หน่วยงานที่ควบคุมกำกับกิจการประกันภัย คณะกรรมการหลักทรัพย์

15. นายหน้าตัวแทนประกันภัย

16. ผู้ประกอบกิจการที่ได้รับอนุญาตภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการเศรษฐกิจ

17. นิติบุคคลที่ได้รับการบริจาคจากบุคคลที่มีหน้าที่ต้องรายงานธุรกรรม

18. ตัวแทน นายหน้าหรือบริษัทที่ได้จดทะเบียนเกี่ยวกับกิจการอสังหาริมทรัพย์

19. บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่ประกอบกิจการเป็นปกติเกี่ยวกับการซื้อขายรถยนต์ รถบรรทุก รถมอเตอร์ไซด์ รถโดยสาร เรือ อากาศยาน

20 บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่ประกอบกิจการทรัสต์

21. นิติบุคคลที่ดำเนินการลักษณะเป็นองค์กรและปฏิบัติตามกฎระเบียบของกีฬาอาชีพ

3.3.3 หน้าที่ในการรายงานธุรกรรมและจัดให้ลูกค้าแสดงตน

มาตรา 21 แห่งกฎหมาย no.25246 ได้กำหนดหน้าที่ของบุคคลผู้มีหน้าที่รายงานธุรกรรมและจัดให้ลูกค้าแสดงตนตามมาตรา 20 สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1.บุคคลผู้มีหน้าที่ตามกฎหมายต้องร้องขอเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการยืนยันตัวบุคคล สถานะทางกฎหมาย ภูมิลำเนา และข้อมูลเฉพาะเจาะจงอื่นๆแล้วแต่กรณีจากลูกค้าหรือคู่สัญญาเมื่อได้ดำเนินการเกี่ยวกับกิจการในวัตถุประสงค์ของบุคคลหรือองค์กรนั้นๆ

2. รายงานธุรกรรมและธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยซึ่งลักษณะของธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยคือธุรกรรมที่มีความผิดปกติ ขาดความเป็นไปได้ในทางเศรษฐกิจและในทางกฎหมายหรือมีความซับซ้อนเกินกว่าจะเป็นจริงได้

3. ข้อมูลที่ได้รายงานตามกฎหมายของลูกค้าจะต้องเก็บเป็นความลับ

บทกำหนดโทษ

มาตรา 24 บัญญัติบทลงโทษแก่บุคคลธรรมดาและผู้แทนนิติบุคคลที่ฝ่าฝืนไม่กระทำการรายงานธุรกรรมหรือจัดเก็บบันทึกตามที่ UIF กำหนด ต้องถูกปรับเป็นเงินจำนวน 1-10 เท่าของมูลค่าจำนวนเงินหรือทรัพย์สินในธุรกรรมที่ฝ่าฝืน กรณีที่ผู้ฝ่าฝืนเป็นผู้แทนนิติบุคคล นิติบุคคลต้องร่วมรับผิดชอบกับผู้แทนนิติบุคคลนั้นด้วย หากมูลค่าทรัพย์สินไม่ปรากฏผู้ฝ่าฝืนจะต้องถูกปรับเป็นเงิน 10,000 – 100,000 เปโซ

3.3.4 มติของ Financial Information Unit (UIF) เกี่ยวกับมาตรการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในกีฬาฟุตบอล⁸

ในวันที่ 10 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2012 UIF ได้มติที่ 32/2012 (Resolution 32/2012) กำหนดให้สมาคมฟุตบอลอาร์เจนตินา (AFA) และสโมสรฟุตบอลที่อยู่ในดิวิชั่น A และ B เป็น “ผู้มีหน้าที่ต้องปฏิบัติ” (Compelled Subject) ซึ่งหมายถึง ผู้ที่มีหน้าที่ในการรายงานข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับการทำธุรกรรมและจัดให้ลูกค้าแสดงตนต่อหน่วยงานของ UIF

คำว่า “ลูกค้า” หมายถึงบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่กระทำการดังต่อไปนี้

1. บุคคลที่ติดต่อดำเนินธุรกรรมกับผู้ที่มีหน้าที่ต้องปฏิบัติหรือบุคคลที่ได้รับสิทธิทางกฎหมายจากผู้ต้องปฏิบัติ
2. บุคคลที่ถือสิทธิทางเศรษฐกิจ (Hold Economic) ที่มีผลมาจากสิทธิข้างต้น
3. บุคคลที่ให้กู้ยืมเงินหรือบริจาคเงินแก่ผู้มีหน้าที่ต้องปฏิบัติ

⁸ Department of Sports Law, Main aspects of resolution 32/2012 issued by the Argentine Financial Information Unit [Online] 9 December 2012. from <http://www.ebv.com.ar/images/publicaciones/sldnewsletter1.pdf>

ใน Chapter 2 ของมติดังกล่าวได้กำหนดนโยบายเป็นแนวทางให้ผู้มีหน้าที่ต้องปฏิบัตินำไปปฏิบัติโดยผู้อยู่ในบังคับต้องดำเนินการด้วยวิธีการทางเทคนิคต่างๆ เพื่อพัฒนาระบบการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายให้มีประสิทธิภาพและต้องมีการตรวจสอบเป็นระบบอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ผู้มีหน้าที่ต้องปฏิบัติมีหน้าที่ต้องแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติการซึ่งรับผิดชอบในการตรวจสอบและดำเนินการตามขั้นตอนและข้อบังคับตามที่กำหนดไว้และรวบรวมข้อมูลเสนอต่อ UIF

ใน Chapter 3 กำหนดหน้าที่ให้ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการระบุตัวลูกค้าและการรู้จักลูกค้า (Know your client) นโยบายนี้เป็นเงื่อนไขที่จำเป็นเกี่ยวกับการดำเนินการทางการค้าหรือการติดต่อทางสัญญา与客户และการรู้จักตัวลูกค้านี้ต้องมุ่งให้ความสำคัญกับกิจการต่างๆที่เกี่ยวข้องกับส่วนที่อยู่ในความรับผิดชอบเพื่อวัตถุประสงค์ในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ในส่วนนี้ของมติดังกล่าวกำหนดหน้าที่ให้ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติต้องติดตามกิจการที่กระทำโดยลูกค้าไม่เพียงแต่เฉพาะกิจการที่กระทำระหว่างผู้มีหน้าที่ปฏิบัติและลูกค้าเท่านั้น แต่รวมถึงกิจการที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากกิจการของลูกค้าด้วย

ในการระบุตัวบุคคลที่กระทำการในนามของลูกค้า ผู้มีหน้าที่ต้องปฏิบัติต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษในการหลีกเลี่ยงไม่ให้บุคคลธรรมดาใช้สภาพความเป็นนิติบุคคลเป็นเครื่องมือบังหน้าในการดำเนินกิจการ และต้องให้ความสำคัญกับความเสี่ยงกิจการการค้าและกิจการต่างๆที่เกี่ยวข้องกับประเทศหรือดินแดนที่ไม่ได้ปฏิบัติตามคำแนะนำของ FATF หรือที่ปฏิบัติไม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ สิ่งสำคัญคือในสัญญาที่ผู้มีหน้าที่ต้องปฏิบัติได้กระทำกับบุคคลที่เป็นลูกค้าจะต้องมีเงื่อนไขในการระบุถึงการจัดเก็บบันทึกข้อมูลทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับตัวลูกค้าตามมตินี้

ในกรณีที่ลูกค้าดำเนินกิจการซึ่งมีรายได้ต่อปี 60,000 เปโซขึ้นไปจะต้องมีการแจกแจงประวัติลูกค้าซึ่งประวัตินี้ประกอบไปด้วยข้อมูลของลูกค้าที่เกี่ยวกับสถานะทางเศรษฐกิจการเงินและภาษีซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติได้รับมา นอกจากนี้ยังรวมถึงจำนวนเงิน ชนิด ลักษณะ

ทั่วไป ความสม่ำเสมอของกิจการที่ลูกค้าดำเนินการและต้องระบุถึงแหล่งที่มาของจำนวนเงินที่เกี่ยวข้องกับกิจการของลูกค้า

ผู้มีหน้าที่ต้องปฏิบัติต้องจัดทำแฟ้มเอกสารของลูกค้าซึ่งรวบรวมข้อมูลการทำธุรกรรมระหว่างลูกค้าและผู้อยู่ในบังคับโดยอาจกระทำโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีการอื่นๆ นอกจากข้อมูลการทำธุรกรรมแล้วอาจรวมถึงข้อมูลอื่นๆที่จำเป็นและเป็นประโยชน์ในการรู้จักลูกค้า เอกสารข้อมูลเหล่านี้ต้องเก็บรักษาเป็นเวลา 10 ปี นับแต่การทำธุรกรรมสิ้นสุดลง

ผู้มีหน้าที่ต้องปฏิบัติต้องรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยในกรณีที่เกิดการนั้นๆอาจมีความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการฟอกเงิน ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยอาจพิจารณาจากการดำเนินธุรกรรมที่มีจำนวนเงินมากผิดปกติหรือลูกค้าปฏิเสธที่จะให้ข้อมูลในกรณีที่มีความสงสัยเกี่ยวกับแหล่งกำเนิด การจัดการ หรือความเป็นไปได้ของเงินทุนที่อาจเกี่ยวข้องกับกิจการที่ผิดกฎหมายหรือกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงสิทธิ์ต่างๆโดยการติดต่อทางสัญญาส่วนตัวซึ่งมีข้อสงสัยว่าคู่สัญญาจะไม่ปฏิบัติตามบทกฎหมายหรือกฎระเบียบของ AFA การรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยจะต้องมีหลักฐานและประกอบไปด้วยคำอธิบายเกี่ยวกับพฤติกรรมต่างๆที่ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติเห็นว่ากิจการนั้นมีเหตุอันควรสงสัยผิดจากธุรกรรมปกติทั่วไป

สำหรับประเทศไทย กีฬาฟุตบอลถือว่าได้รับความนิยมอย่างมาก จะเห็นได้ว่าการแข่งขันกีฬาฟุตบอลระดับโลก ระดับนานาชาติ หรือระดับชาติ ต่างได้รับการตอบสนองอย่างเห็นได้ชัด สิ่งก็ตามมาก็คือเงินได้จำนวนมหาศาลจากสินค้าที่แสดงถึงสัญลักษณ์ของทีมฟุตบอลต่างๆ ค่าผ่านประตูเพื่อเข้าชมการแข่งขันรวมจนถึงการพนันผลบอลซึ่งมีทั้งระดับภายในประเทศและแข่งกับบริษัทรับพนันฟุตบอลในต่างประเทศ สิ่งเหล่านี้เกี่ยวข้องกับเงินจำนวนมหาศาลทั้งสิ้นและเป็นที่น่าขนองว่าส่วนหนึ่งในจำนวนนั้นได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับการฟอกเงินที่ได้มาจากธุรกิจอาชญากรรมต่างๆซึ่งมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจประเภทนี้ผู้เขียนจะได้ทำการวิเคราะห์ในบทต่อไป

บทที่ 4

ความเหมาะสมและความจำเป็นในการกำหนดธุรกิจกีฬาฟุตบอลเป็นผู้มี หน้าที่รายงานธุรกรรมและการจัดให้ลูกค้าแสดงตนตามกฎหมายป้องกันและ ปราบปรามการฟอกเงินของประเทศไทย

4.1 รูปแบบและวิธีดำเนินการเกี่ยวกับกีฬาฟุตบอลในประเทศไทย

4.1.1 การจัดการแข่งขันฟุตบอลอาชีพโดยสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย

การจัดการแข่งขันฟุตบอลอาชีพแบบเป็นทางการครั้งแรกจัดโดยสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ในปี พ.ศ. 2539 โดยใช้ชื่อการแข่งขันว่า “การแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์ลีก พ.ศ. 2539” สโมสรฟุตบอลที่เข้าร่วมการแข่งขันมีทั้งหมด 18 สโมสรที่มาจากการแข่งขันในถ้วย ก. เดิม ในการแข่งขันใช้ระบบเหย้า-เยือน แบบพบกันหมด จากนั้นจะนำทีมที่ได้อันดับ 1-4 มาแข่งขันในรอบชิงชนะเลิศต่อไป ในปี พ.ศ. 2540 ซึ่งเป็นปีที่จัดการแข่งขันได้มีการลดจำนวนทีมที่เข้าแข่งขันลงเหลือ 12 ทีม และมีการจัดการแข่งขันฟุตบอลดิวิชั่น 1 ขึ้นเป็นครั้งแรก โดยให้ 6 ทีมที่อยู่อันดับท้ายจากการแข่งขันไทยแลนด์ลีกครั้งที่แล้วรวมกับ 4 ทีมที่ได้เข้ารอบรองชนะเลิศซึ่งด้วยพระราชทานประเภท ข. รวมเป็น 10 ทีมเข้าแข่งขันดิวิชั่น 1 นี้และจัดให้มีการตกชั้นและเลื่อนชั้นระหว่างไทยแลนด์ลีกและดิวิชั่น 1 ตลอดมา¹

ในปี พ.ศ. 2544 สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยได้ปรับปรุงรูปแบบการแข่งขันให้ดีขึ้นและมีมาตรฐานมากขึ้น โดยลดจำนวนทีมจาก 12 ทีม เหลือ 10 ทีม และได้เพิ่มเงินรางวัลในการแข่งขันมากขึ้น โดยสนามที่ใช้ในการแข่งขันเป็นสนามที่ฝ่ายจัดการแข่งขันจัดหาให้ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในกรุงเทพมหานคร

¹ รุ่งโรจน์ พรขุนทด, การศึกษาการจัดการสโมสรฟุตบอลที่เข้าร่วมแข่งขันในรายการสเปซอร์ไทยพรีเมียร์ลีก 2010 ตามมาตรฐานสมาพันธ์ฟุตบอลแห่งเอเชีย, (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2553), หน้า 39 - 41

ในปี พ.ศ. 2549 สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยฯ ได้จัดการแข่งขันที่มีชื่อว่า “ไทยแลนด์ พรีเมียร์ลีก 2006” โดยได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกองทุนพัฒนากีฬาแห่งชาติเป็นหลักซึ่งได้เพิ่มทีมที่เข้าร่วมแข่งขันจาก 10 ทีมเป็น 12 ทีมและกำหนดให้ทีมที่เข้าแข่งขันทุกทีมต้องมีสนามที่ใช้ในการแข่งขันเป็นของตนเอง ไม่ใช้สนามกลางที่ฝ่ายจัดการแข่งขันจัดหาให้ และได้มีการจัดแข่งขันฟุตบอล ลีกดิวิชัน 2 ขึ้นเป็นครั้งแรกใช้ระบบการแข่งขันเช่นเดียวกับ ไทยแลนด์พรีเมียร์ลีก และ ลีกดิวิชัน 1 เพื่อให้กีฬาฟุตบอลอาชีพในประเทศไทยมีความเป็นสากลมากขึ้น

ในปี พ.ศ. 2550 สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยฯ ร่วมกับการกีฬาแห่งประเทศไทยฯ จัดการแข่งขันฟุตบอลอาชีพ 4 รายการได้แก่ ไทยแลนด์พรีเมียร์ลีก ฟุตบอลลีกดิวิชัน 1 ฟุตบอลลีกดิวิชัน 2 และฟุตบอลไทยแลนด์ โปรวิเชียลลีก โดยมีการตกลงให้การกีฬาแห่งประเทศไทยรับผิดชอบในการสนับสนุนด้านการอุดหนุนทีมฟุตบอลและงบประมาณในการจัดการแข่งขันและสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยฯ เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดการแข่งขันฟุตบอลอาชีพ 4 รายการดังกล่าว นอกจากนี้ฝ่ายจัดการแข่งขันได้จัดให้มีการทำสัญญาระหว่างนักฟุตบอลกับสโมสรต้นสังกัดให้เป็นรูปแบบที่ชัดเจน โดยนักฟุตบอลทุกคนจะต้องมีสัญญาที่เป็นลายลักษณ์อักษร เมื่อหมดสัญญาแล้วนักฟุตบอลจะสามารถย้ายไปเล่นให้กับสโมสรใดก็ได้ เป็นการป้องกันปัญหาระหว่างนักฟุตบอลกับสโมสรเหมือนที่ผ่านมาซึ่งถือเป็นการยกระดับการแข่งขันฟุตบอลอาชีพอีกด้านหนึ่ง²

4.1.2 การจัดการแข่งขันฟุตบอลอาชีพโดยบริษัทไทยพรีเมียร์ลีก จำกัด

ในปีพ.ศ. 2552 สมาพันธ์ฟุตบอลแห่งเอเชีย (AFC) ได้มีกฎระเบียบว่าด้วยความเป็นสโมสรฟุตบอลอาชีพที่สมบูรณ์แบบ ทำให้สมาคมฟุตบอลต้องจัดตั้งบริษัทไทยพรีเมียร์ลีกขึ้นเพื่อจัดการแข่งขันฟุตบอลอาชีพของไทยให้เป็นฟุตบอลอาชีพอย่างแท้จริงและได้ออกกฎบังคับให้สโมสรฟุตบอลสมาชิกแต่ละประเทศต้องจดทะเบียนนิติบุคคลเชิงพาณิชย์ แสวงหารายได้และกำไรรวมทั้งนำไปประกอบธุรกิจอย่างเต็มตัว ส่งผลให้สโมสรฟุตบอลต้องมีการปรับตัวเป็นอย่างมากทำให้หลายสโมสรที่ปรับตัวไม่ได้ต้องทำการขายทีมหรือยุบทีมไป คงเหลือแต่ทีมที่มีความพร้อมใน

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 43 - 44

การดำเนินการบริหารจัดการที่เป็นมืออาชีพอย่างแท้จริง ดังนั้น ในปัจจุบันบริษัทไทยพรีเมียร์ลีกจึงเป็นผู้ดำเนินการจัดการแข่งขันฟุตบอลอาชีพในประเทศไทยตามแนวทางและนโยบายที่ได้รับมอบหมายจากสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การบริหารจัดการแข่งขันเกิดความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาฟุตบอลอาชีพของประเทศไทยอย่างยั่งยืน

พันธกิจของบริษัทไทยพรีเมียร์ลีกมีดังนี้³

1. บริษัทฯ จะดำเนินการบริหาร และจัดการแข่งขันฟุตบอลอาชีพของไทย หรือที่มีชื่อเรียกว่า “ไทยพรีเมียร์ลีก”(Thai Premier League Company)อย่างมีประสิทธิภาพ โดยจะจัดให้มีระบบการบริหารจัดการธุรกรรมตามหลักสากลก้าวหน้า และจะใช้พนักงานที่มีความสามารถ และทักษะเกี่ยวกับเทคนิคการบริหารจัดการ และมีความรู้ทางด้านฟุตบอลตามควรแก่กรณี ให้สมศักดิ์ศรีการแข่งขันฟุตบอลอาชีพในระดับชาติ และ สมศักดิ์ศรีถ้วยพระราชทาน ก.

2. บริษัทฯ จะส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ และร่วมมือกับสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในการพัฒนาระบบบริหารจัดการ การแข่งขันให้กับสมาชิก และขยายให้ครอบคลุมทุกภูมิภาคของประเทศไทย

3. บริษัทฯ จะร่วมมือกับสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในการส่งเสริม และพัฒนามาตรฐานของผู้จัดการทีม โค้ชและผู้เล่นของสมาชิก ตลอดจนผู้ตัดสินให้มีมาตรฐานเท่าเทียมกับนานาชาติ

4. บริษัทฯ จะบริหารจัดการ การแข่งขัน และมีมาตรการต่างๆ และรับผิดชอบในการบริหารงานของบริษัทฯ เพื่อเพิ่มคุณค่าให้กับผู้ถือหุ้น ให้สมาชิกได้รับความเป็นธรรม ในการแบ่งรายได้จากสิทธิประโยชน์ต่างๆ และดูแลให้นักฟุตบอลอาชีพที่จดทะเบียนไว้ได้รับการปกป้องดูแลผลประโยชน์ และได้รับความเป็นธรรม

³ บริษัท ไทยพรีเมียร์ลีกจำกัด, พันธกิจของบริษัทไทยพรีเมียร์ลีก [ออนไลน์], 18 ธันวาคม 2556. แหล่งที่มา :

5. บริษัทฯจะพยายามส่งเสริม และพัฒนามาตรฐานของการแข่งขันให้สูงขึ้นอยู่เสมอเพื่อเพิ่มความสนุกสนาน ตื่นเต้นและเร้าใจ แก่ผู้ชม ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกคุ้มค่ากับค่าผ่านประตูที่เสียไป และจะเป็นการกระตุ้นให้มีผู้ชม เข้าชมการแข่งขันมากขึ้น

6. บริษัทฯ จะเอาใจใส่ดูแลกรรมการและ พนักงานของบริษัทฯ อย่างดี และจะให้ผลตอบแทนการปฏิบัติงานอย่างเป็นธรรม มีมาตรฐานเทียบเคียงได้กับลักษณะของธุรกิจในตลาดอุตสาหกรรมเดียวกัน และเป็นไปตามขีดความสามารถทางการเงินของบริษัทฯ ที่สามารถจ่ายได้

7. บริษัทฯ ยินดีที่จะให้การสนับสนุนกิจกรรมต่างๆที่เป็นสาธารณประโยชน์ เพื่อสังคมและประเทศชาติตามควรแก่กรณีในการพัฒนาจิตสำนึกของเยาวชน และคนในชาติให้สอดคล้องกับการพัฒนากีฬา จิตใจ และวัฒนธรรมของประเทศไทย

ฟุตบอลลีกอาชีพที่อยู่ในความรับผิดชอบของบริษัทไทยพรีเมียร์ลีก จำกัด ได้แก่ ไทยพรีเมียร์ลีกซึ่งเป็นลีกอาชีพสูงสุด มีทีมที่เข้าแข่งขันทั้งหมด 18 ทีม และ ลีกดิวิชั่น 1 ซึ่งเป็นลีกอันดับรองลงมา มีทีมที่เข้าแข่งขันทั้งหมด 18 ทีมเช่นกัน ระบบการแข่งขันจะเป็นแบบพบกันหมด โดยแต่ละทีมจะแข่งขันเป็นทีมเหย้า 1 ครั้งและทีมเยือน 1 ครั้ง รวมทั้งสิ้น 34 นัด ใช้เวลาในการแข่งขันตลอดฤดูกาลประมาณ 9 เดือน ในการแข่งขันแต่ละครั้งทีมที่ชนะจะได้ 3 คะแนน หากเสมอกันจะได้ทีมละ 1 คะแนน ส่วนทีมที่แพ้จะไม่ได้คะแนน เมื่อสิ้นฤดูกาลทีมที่ได้คะแนนสูงสุดจะเป็นทีมชนะเลิศ โดยเงินรางวัลมีดังนี้⁴

1. ไทยพรีเมียร์ลีก

1.1 ทีมชนะเลิศอันดับ 1 จะได้รับเงินรางวัล 10,000,000 บาท

1.2 ทีมอันดับ 2 จะได้รับเงินรางวัล 2,000,000 บาท

1.3 ทีมอันดับ 3 จะได้รับเงินรางวัล 1,500,000 บาท

1.4 ทีมอันดับ 4 จะได้รับเงินรางวัล 800,000 บาท

1.5 ทีมอันดับ 5 จะได้รับเงินรางวัล 700,000 บาท

⁴ ระเบียบและข้อบังคับว่าด้วยการจัดการแข่งขันฟุตบอลอาชีพในประเทศไทย ประจำปี 2555 บริษัท ไทยพรีเมียร์ลีก จำกัด

1.6 ทีมอันดับ 6 จะได้รับเงินรางวัล 600,000 บาท

1.7 ทีมอันดับ 7 จะได้รับเงินรางวัล 500,000 บาท

1.8 ทีมอันดับ 8 จะได้รับเงินรางวัล 400,000 บาท

2. ลีกดิวิชัน 1

2.1 ทีมชนะเลิศอันดับ 1 จะได้รับเงินรางวัล 5,000,000 บาท

2.2 ทีมอันดับ 2 จะได้รับเงินรางวัล 3,000,000 บาท

2.3 ทีมอันดับ 3 จะได้รับเงินรางวัล 1,000,000 บาท

2.4 ทีมอันดับ 4 จะได้รับเงินรางวัล 500,000 บาท

2.5 ทีมอันดับ 5 จะได้รับเงินรางวัล 300,000 บาท

2.6 ทีมอันดับ 6 จะได้รับเงินรางวัล 100,000 บาท

2.7 ทีมอันดับ 7 จะได้รับเงินรางวัล 50,000 บาท

นอกจากเงินรางวัลเมื่อสิ้นสุดฤดูกาลแล้ว บริษัทไทยพรีเมียร์ลีกยังมีเงินสนับสนุนอื่นๆอีก ได้แก่ 1.เงินอุดหนุนทีมที่เข้าร่วมการแข่งขันทีละ 1,000,000 บาท 2. เงินอุดหนุนพิเศษจ่ายตามผลสัมฤทธิ์ของงานโดยดูจากตัวชี้วัดที่กำหนดโดยการกีฬาแห่งประเทศไทย 3. เงินรางวัลพิเศษสำหรับเจ้าหน้าที่ ผู้ฝึกสอน ผู้เล่นและผู้ตัดสินยอดเยี่ยม

คุณสมบัติของทีมฟุตบอลที่จะได้รับอนุญาตให้เข้าร่วมการแข่งขัน ไทยพรีเมียร์ลีก และ ลีกดิวิชัน 1 จะต้องเป็นองค์สมาชิกที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ใน “ข้อตกลงระหว่างบริษัทไทยพรีเมียร์ลีก จำกัด กับองค์กรสมาชิกเพื่อเข้าร่วมการแข่งขันฟุตบอลลีกอาชีพของประเทศไทย รายการไทยพรีเมียร์ลีกและลีกดิวิชัน 1” แล้วแต่กรณีและได้รับอนุญาต (Club Licensing Agreement) ให้เข้าร่วมการแข่งขัน นอกจากนี้จะต้องจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ประเภทบริษัทจำกัด และมีทุนจดทะเบียนไม่น้อยกว่า 5,000,000 บาท (ห้าล้านบาทถ้วน) พร้อมชำระทุนจดทะเบียนเต็มจำนวนมูลค่าหุ้น และหนังสือรับรองที่ออกโดยธนาคาร (Bank

Guarantee) เพื่อเป็นการประกันความเสียหายโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องเกี่ยวกับค่าจ้างนักกีฬา เป็นจำนวน 2,000,000 บาท (สองล้านบาทถ้วน)

4.2 แนวทางการมาตรการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในกีฬาฟุตบอลตาม รายงานของ หน่วยป้องกันอาชญากรรมทางการเงิน (FATF)⁵

4.2.1 ความเป็นมาของปัญหา

จากมาตรการเพิ่มความเข้มงวดของสถาบันการเงินทั่วโลกเพื่อปฏิบัติตามมาตรฐานของ FATF ในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนการเงินแก่การก่อ การร้าย ทำให้บรรดาอาชญากรต่างแสวงหาช่องทางใหม่ๆ ในการฟอกเงิน ในเวลาเดียวกับที่ ลักษณะตลาดทุนในยุคโลกาภิวัตน์และการพัฒนาเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสารในปัจจุบันมีส่วนทำ ให้เกิดอาชญากรรมทางเศรษฐกิจมากขึ้นจึงเกิดความกังวลว่าในธุรกิจที่ถูกกฎหมายอาจมีความ เสี่ยงต่อการนำเงินสกปรกของอาชญากรเข้ามารวมอยู่ด้วย

ในธุรกิจการกีฬาเป็นหนึ่งในหลายๆภาคส่วนที่มีความเสี่ยงต่อการเป็นแหล่งฟอกเงินของ อาชญากร เนื่องจากมีลักษณะธุรกรรมทางการเงินที่หลากหลายและกว้างขวางรวมถึงมีบุคคลที่ เกี่ยวข้องหลายฝ่าย เพื่อความเข้าใจในกระบวนการฟอกเงินที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจที่ถูกกฎหมาย FATF จึงได้ทำการศึกษาการฟอกเงินผ่านกีฬาฟุตบอลขึ้นในเดือนมิถุนายน 2008 โดยได้ ทำการศึกษาร่วมกับประเทศต่างๆ 10 ประเทศได้แก่ อาร์เจนตินา เบลเยียม บราซิล ฝรั่งเศส ไอร์แลนด์ อิตาลี เนเธอร์แลนด์ นอร์เวย์ สวีเดน สวิสเซอร์แลนด์ และ สหราชอาณาจักร

FATF ได้เลือกทำการศึกษากีฬาฟุตบอลเนื่องจากกีฬาชนิดนี้เป็นที่นิยมมากที่สุดในโลก มีผู้ชมที่เป็นแฟนบอลอย่างเหนียวแน่นและสม่ำเสมอทั้งผู้ติดตามชมในวันแข่งขันแต่ละ สัปดาห์และผู้ติดตามผ่านทางโทรทัศน์ จากรายงานของฟีฟ่า (FIFA) ในนัดที่มีการชิงชนะเลิศ ฟุตบอลโลกปี 2006 มีผู้ชมมากกว่าหนึ่งพันล้านคนทั่วโลกหรือคิดเป็นอัตราส่วนร้อยละ 15 ของ ประชากรทั่วโลก

นอกจากนี้ในตลาดฟุตบอลอาชีพได้เจริญเติบโตขึ้นมาก ในยุครุ่งเรืองทางการค้าในต้นปี ค.ศ. 1990 จำนวนเงินที่นำมาลงทุนในธุรกิจฟุตบอลเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเป็นผลมาจากค่าลิขสิทธิ์

⁵ FATF (2009), FATF Report on Money Laundering through the Football Sector, FATF, Paris.

ถ่ายทอดสดทางโทรทัศน์และเงินสนับสนุนที่มากขึ้น ในขณะที่เดียวกันตลาดแรงงานฟุตบอลอาชีพได้ก้าวเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์อย่างไม่เคยมีมาก่อน นักฟุตบอลจำนวนมากย้ายไปเล่นในทีมฟุตบอลนอกประเทศบ้านเกิดของตนด้วยค่าตัวที่สูงมาก การติดต่อซื้อขายเกิดขึ้นอย่างแพร่หลายทั่วโลกเป็นเหตุให้การไหลเวียนของเงินมีลักษณะเป็นวงกว้างนอกเหนือการควบคุมของประเทศใดประเทศหนึ่งโดยเฉพาะ เป็นการเปิดโอกาสให้มีการเคลื่อนย้ายเงินเพื่อทำการฟอกเงินได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้นักลงทุนในภาคเอกชนจำนวนมากได้นำเงินมาลงทุนในธุรกิจสโมสรฟุตบอล เนื่องจากธุรกิจประเภทนี้สามารถให้ผลตอบแทนได้ในระยะยาวจากเงินได้ต่างๆหลายทางเช่น ค่าลิขสิทธิ์โทรทัศน์ ค่าขายบัตรเข้าชม เงินได้จากกระบวนการซื้อขายนักเตะและเงินได้จากการขายสินค้าที่ระลึกต่างๆ

FATF ได้ทำการศึกษาโดยการแจกแบบสอบถามไปยังประเทศต่างๆทั่วโลกจำนวน 25 ประเทศ ประเทศเหล่านี้มีลักษณะที่แตกต่างกันทั้งทางด้านขนาด บทบาท และองค์กรที่จัดการเกี่ยวกับฟุตบอลซึ่งมีตั้งแต่ ประเทศที่มีฟุตบอลอาชีพขนาดใหญ่ไปจนถึงประเทศที่มีเฉพาะฟุตบอลสมัครเล่น หลักจากได้แบบสอบถามแล้วจึงได้ทำการประชุมเชิงปฏิบัติการขึ้นในเดือนพฤศจิกายน 2008 ณ เมืองโมนาโก ประเทศฝรั่งเศส การประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากผู้แทนของแต่ละประเทศ นอกจากนี้ยังได้รับฟังความคิดเห็นจากภาคเอกชนและตัวแทนจากสหพันธ์ฟุตบอลนานาชาติ (FIFA) เพื่อนำมาประกอบการวิเคราะห์และเสนอแนะอีกด้วย

4.2.2 ช่องทางในการใช้กีฬาฟุตบอลเพื่อฟอกเงิน

ในปัจจุบันกีฬาฟุตบอลมีความเสี่ยงอย่างมากในการใช้เป็นช่องทางในการฟอกเงินของอาชญากร จากรายงานของ FATF ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์สรุปได้ว่าช่องทางที่อาชญากรจะกระทำการฟอกเงินผ่านกีฬาฟุตบอลมีดังนี้

1. ช่องทางในส่วนของโครงสร้าง

ในส่วนโครงสร้างของวงการค้ากีฬาฟุตบอลนั้นลักษณะของตลาดฟุตบอลสามารถเข้าถึงได้ง่าย จะเห็นได้จากแฟนฟุตบอลจากทุกภาคส่วนในสังคมมาพบปะในสนามไม่ว่าจะเป็นรัฐบาล หน่วยงานเอกชนต่างๆ ลักษณะการเข้าถึงได้ง่ายนี้เป็นการเปิดโอกาสให้อาชาวยุโรปพบปะกันและร่วมกันในการวางแผนกระทำความผิด นอกจากนี้จากการเจริญเติบโตของตลาดซื้อขายนักเตะในระหว่างประเทศที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วประกอบกับเงินทุนในการใช้จ่ายซื้อขายนักเตะที่ได้มาจากค่าลิขสิทธิ์ในการถ่ายทอดสดและผู้สนับสนุนต่างๆเป็นจำนวนมาก ทำให้บุคคลจากหลายฝ่ายต่างเข้ามาเกี่ยวข้องกับในการทำธุรกรรมต่างๆบุคคลเหล่านี้ได้แก่ ผู้จัดการทีม นายหน้า ผู้สนับสนุนหรือบริษัทเอกชนผู้มีสิทธิ์ในตัวนักเตะ เป็นต้น ลักษณะความสัมพันธ์ของบุคคลผู้มีผลประโยชน์ร่วมกันเหล่านี้ จะมีความซับซ้อนคลุมเคลือเข้าถึงยาก มีการพึ่งพาอาศัยกันระหว่างบุคคลในแต่ละฝ่ายอันเป็นช่องทางที่เอื้อต่อการปกปิดการกระทำที่ผิดกฎหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งธุรกรรมและการกระทำความผิดที่ได้กระทำลงในต่างประเทศ

การบริหารจัดการเกี่ยวกับฟุตบอลในบางประเทศมีลักษณะเปลี่ยนผ่านจากกีฬาสมัครเล่นมาเป็นกีฬาอาชีพไม่นานนัก ธุรกิจการกีฬาจึงเป็นเรื่องค่อนข้างใหม่ ต้องใช้เวลาในการพัฒนาอย่างมาก ลักษณะงานบริหารในบางครั้งกระทำโดยบุคคลผู้ไม่มีประสบการณ์หรือเป็นงานอาสาสมัครทำให้การบริหารจัดการขาดความเป็นมืออาชีพ ในขณะที่เดียวกันกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างทีมฟุตบอลมีความหลากหลายตั้งแต่บริษัทจำกัดไปจนถึงมูลนิธิต่างๆซึ่งบ่อยครั้งการบริหารจัดการกิจการต่างๆในสนามฟุตบอลจะกระทำโดยผ่านองค์กรหลายองค์กร ในบางกรณีเงินทุนในการซื้อตัวนักฟุตบอลจะมาจากนิติบุคคลหลายรายแยกจากกัน ปัญหาที่เกิดขึ้นในกรณีนี้คือไม่มีกฎหมายหรือข้อบังคับใดๆควบคุมสถานะทางกฎหมายหรือความเป็นเจ้าของสโมสรฟุตบอลเหล่านี้โดยตรงอันเป็นช่องทางที่อาชาวยุโรปจะเข้าถึงและใช้เป็นเครื่องมือในการกระทำผิดกฎหมายได้ง่าย

2. ช่องทางในส่วนของระบบการเงิน

ในกิจการฟุตบอลนั้นเกี่ยวข้องกับการไหลเวียนของเงินสดและผลประโยชน์ทางการเงินเป็นจำนวนมาก การทำธุรกรรมหลายชนิดมักจะทำให้เงินเป็นจำนวนมากเช่น ในการซื้อขายนักฟุตบอล เป็นต้น สโมสรฟุตบอลต่างต้องทำการแข่งขันกันอย่างมากมายไม่ว่าจะเป็นใน

ประเทศหรือต่างประเทศ เนื่องจาก ผลงานในสนามจะเป็นตัวกำหนดสถานะทางการเงิน วงจรการเงินมักมีหลากหลายและกว้างขวาง การไหลเวียนของเงินในระหว่างประเทศเสี่ยงต่อการอยู่นอกเหนือการควบคุมของประเทศใดประเทศหนึ่งหรือการควบคุมขององค์กรนั้นๆ จะเห็นได้จากเงินเหล่านี้มักมีการโอนถ่ายไปมาระหว่างประเทศที่เป็นแหล่งปลอดภัยเป็นประจำ

ลักษณะการเงินในธุรกิจกีฬาฟุตบอลมักเกี่ยวข้องกับจำนวนเงินที่ไม่มีความแน่นอนและไม่สามารถคาดหวังผลได้ในอนาคต จะเห็นได้จากค่าตัวของนักฟุตบอลที่มีลักษณะไม่แน่นอนซึ่งยากต่อการควบคุม นอกจากนี้การค้นหานักฟุตบอลดาวรุ่งเพื่อนำมาพัฒนาให้มีความสามารถสูง สามารถสร้างกำไรได้อย่างมหาศาล การซื้อขายเกิดขึ้นทั่วโลกจึงเป็นช่องทางพอกเงินของอาชญากรได้เป็นอย่างดี ลักษณะสำคัญของกีฬาฟุตบอลอีกประการคือ การไม่สามารถคาดเดาผลการแข่งขันในอนาคตได้ การที่ไม่สามารถคาดหวังผลในอนาคตได้นี้นำไปสู่การมุ่งใช้จ่ายซื้อตัวนักฟุตบอลในราคาสูงอย่างไม่สมเหตุผลซึ่งเกิดขึ้นในหลายรูปแบบ ในท้ายที่สุด ลักษณะมูลค่าของนักฟุตบอลที่ไม่สามารถจับต้องได้นำไปสู่ธรรมเนียมปฏิบัติบางอย่างเช่น ในบางประเทศมีธรรมเนียมปฏิบัติต่อกันเกี่ยวกับมูลค่าของนักฟุตบอลระหว่างสโมสรฟุตบอลสองแห่งคือ นักฟุตบอลจะมีมูลค่าตามอัตราเงินเฟ้อของสินค้า

แม้ว่าธุรกิจกีฬาฟุตบอลจะเจริญเติบโตขึ้นในภาพรวมแต่หลายๆ สโมสรฟุตบอลมีสถานะการเงินที่ติดลบ ปัญหาสถานะทางการเงินนี้ก่อให้เกิดการยอมรับเงินสนับสนุนจากกลุ่มนายทุนที่มีแหล่งเงินได้นำสงสัยได้ง่าย ความเปราะบางทางการเงินเป็นลักษณะโดยทั่วไปของการแข่งขัน สโมสรฟุตบอลใหญ่ๆ ต้องการเงินทุนจำนวนมากเพื่อซื้อนักเตะในการทำทีมให้ประสบความสำเร็จ การตลาดเกี่ยวกับการกีฬานี้จะมีลักษณะ Winner-take-all คือค่าตอบแทนจะขึ้นอยู่กับผลการแข่งขันที่เกี่ยวข้องกับทีมอื่นๆ การแข่งขันแพ้เพียงนัดเดียวมีผลกระทบต่อโครงสร้างทางการเงินอย่างใหญ่หลวง เช่นการไม่ได้รับเงินจากผู้สนับสนุน มีผลกระทบต่อลิขสิทธิ์การถ่ายทอดสดหรือการที่ต้องตกลงไปอยู่ในดิวิชั่นที่ต่ำลง ความไม่มั่นคงเกี่ยวกับเรื่องการเงินนี้ส่งผลให้สโมสรฟุตบอลตกเป็นเป้าหมายของการนำเงินสกปรกมาลงทุนได้ สโมสรฟุตบอลที่ตกชั้นหรือสโมสรฟุตบอลที่มีสถานะทางการเงินตกอยู่ในสถานะที่ต้องการเงินอัดฉีด (Financial Doping) อย่างเร่งด่วน จากสถานะทางเศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลกในช่วงที่ผ่านมาส่งผลกระทบต่อสโมสรฟุตบอลอย่างเห็นได้ชัดในเรื่องการได้รับเงินอุดหนุนจากผู้สนับสนุนจึงเกิดความเสี่ยงใน

กรณีสโมสรฟุตบอลที่มีสถานะทางการเงินติดลบจะยอมรับเงินสนับสนุนจากผู้ลงทุนหน้าใหม่โดยปราศจากการตรวจสอบแหล่งที่มาอย่างชัดเจน

3. ช่องทางในส่วนของวัฒนธรรม

จากบทบาทของกีฬาฟุตบอลในสังคมนั้น ผู้คนมักกระทำการปกป้องกีฬาชนิดนี้ว่ามีความขาวสะอาด เนื่องจากภาพลักษณ์ของกรกีฬาเป็นเรื่องสำคัญโดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับผู้สนับสนุน ผู้สนับสนุนมักจะสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่สินค้าตนเอง โดยเลือกสนับสนุนสโมสรฟุตบอลที่มีชื่อเสียง หากมีการกล่าวหาหรือตั้งข้อสงสัยว่ามีการฟอกเงินผ่านสโมสรฟุตบอลอาจเกิดความไม่น่าไว้วางใจและอาจมีการถอนเงินสนับสนุนจากผู้ให้การสนับสนุนซึ่งจะทำให้สโมสรฟุตบอลสูญเสียฐานแฟนบอลอันเป็นแหล่งที่มาของรายได้ที่สำคัญ จากเหตุผลดังกล่าวสโมสรฟุตบอลจึงมักจะกระทำการปกปิดไม่รายงานการกระทำที่มีลักษณะเป็นการฟอกเงินหรือการกระทำผิดอาญาอื่น ๆ ที่เกิดขึ้น

ลักษณะของกีฬาฟุตบอลนั้นบุคคลจำนวนมากต้องการเข้ามามีส่วนร่วมเกี่ยวข้องเนื่องจากอาชญากรต้องการแสวงหาสถานะอื่นๆในสังคมนอกเหนือจากสถานะที่ตนเองมีในแวดวงอาชญากรรม จึงมักแสวงหาธุรกิจถูกกฎหมายในการเข้าถึงสถานะนั้นๆซึ่งธุรกิจกีฬาฟุตบอลสามารถตอบสนองได้เป็นอย่างดี จะเห็นได้จากการที่อาชญากรนำเงินมาลงทุนในสโมสรฟุตบอลมักจะได้รับการขนานนามว่าเป็นผู้อุปถัมภ์ (Sugar Daddy) และได้รับการยกย่องสรรเสริญ โดยผู้คนไม่สนใจว่าเงินที่นำมาลงทุนนั้นจะมาจากแหล่งใด ต้องการเพียงแค่นี้ให้สโมสรฟุตบอลมีเงินสนับสนุนและดำเนินต่อไปได้ การนำเงินมาลงทุนในสโมสรฟุตบอลมีความเสี่ยงสูงจากความไม่แน่นอนในผลกำไรในอนาคตแต่จะเห็นบุคคลผู้ลงทุนมีความมั่งคั่งจากผลตอบแทนที่ไม่เป็นรูปธรรมเสมอ นอกจากนี้สโมสรฟุตบอลมักมีความเกี่ยวข้องกับชุมชนท้องถิ่นอย่างเหนียวแน่น การเข้ามาลงทุนในสโมสรฟุตบอลจะทำให้องค์กรอาชญากรรมสามารถเข้าถึงและควบคุมกิจการต่างๆที่เกี่ยวข้องได้ง่าย นอกจากนี้ยังสามารถเข้าถึงรัฐบาลท้องถิ่นได้โดยง่ายอีกด้วย มูลเหตุจูงใจที่ซับซ้อนเหล่านี้ทำให้กีฬาฟุตบอลเป็นที่ต้องการเข้ามาแสวงหาสถานะทางสังคมของอาชญากร สิ่งที่เกิดขึ้นคือมีการฟอกเงินโดยนำเงินสกปรกมาใช้ในการสร้างอิทธิพลและชื่อเสียงและใช้โอกาสนี้ในการแสวงหาประโยชน์จากกิจการที่ชอบด้วยกฎหมายและไม่ชอบด้วยกฎหมายใน

อนาคต นับแต่อดีตกีฬาฟุตบอลมักมีกลุ่มนายทุนเอกชนหรือบริษัทต่างๆที่ประสบความสำเร็จจากธุรกิจอื่นๆเข้ามาลงทุนเสมอและมักจะมีกลุ่มนายทุนที่มั่งคั่งจากกิจการที่ไม่เป็นที่เปิดเผยนำเงินมาลงทุนทั้งในฟุตบอลระดับอาชีพหรือแม้กระทั่งในฟุตบอลระดับท้องถิ่นที่เป็นทีมสมัครเล่น ซึ่งการลงทุนในกิจการฟุตบอลนี้อาจมีเหตุจูงใจจากความต้องการมีสถานะในสังคมนั้นๆ

4.2.3 กรณีศึกษาและรูปแบบการฟอกเงิน

จากการศึกษาวิเคราะห์การใช้ฟุตบอลเป็นเครื่องมือในการฟอกเงินที่ได้มาจากการกระทำผิดกฎหมาย มีธุรกรรมทางการเงินที่หลากหลายมีความเสี่ยงต่อการฟอกเงิน ธุรกรรมเหล่านี้เกี่ยวข้องกับเจ้าของสโมสรฟุตบอล การซื้อขายนักเตะ การพนัน เงินได้จากผู้สนับสนุนหรือค่าลิขสิทธิ์ต่างๆ กรณีต่อไปนี้เป็นตัวอย่างการฟอกเงินที่เกิดขึ้นตามรายงานของ FATF

กรณีที่ 1: การระดมทุนของสโมสรฟุตบอลในระดับต่ำกว่าอาชีพ

ภายหลังจากการได้รับรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยจากฝ่ายตรวจสอบบัญชีหน่วยข่าวกรองทางการเงินของสหภาพยุโรปได้สอบสวนกรณีเกี่ยวกับการระดมทุนของสโมสรฟุตบอลสมัครเล่น ปรากฏว่า บัญชีต่างๆของสโมสรดังกล่าวขาดดุลอยู่อย่างสม่ำเสมอและได้ดุล ณ ตอนปิดฤดูกาลโดยมีจ่ายเงินที่ผิดปกติจากนักธุรกิจรายหนึ่งผ่านทางบริษัทของเขาจำนวนหนึ่ง นักธุรกิจรายนี้คือประธานของสโมสรดังกล่าว อย่างไรก็ตาม การลงทุนของเขาปรากฏเหตุอันควรสงสัยด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้:

(1) การระดมทุนจัดทำโดยไม่มีการเจรจาผลตอบแทนใดๆ ไม่ว่าจะด้านการเงินหรือด้านกีฬา;

(2) การระดมทุนถูกจัดทำผ่านทางบริษัทหลายแห่งของนักธุรกิจรายดังกล่าวอย่างมีความน่าสงสัย โดยจำนวนเงินที่ลงทุนในสโมสรฟุตบอลดังกล่าวไม่ได้สัดส่วนสำหรับความเป็นไปได้ทางการเงินของบริษัทเหล่านั้นเป็นอย่างยิ่ง

การสอบสวนต่อไปโดยหน่วยข่าวกรองทางการเงินได้เปิดเผยว่า ข้อมูลทางการบัญชีของบริษัทเหล่านั้นบางบริษัทไม่ได้ลงทะเบียนอย่างถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด ดังนั้นจึงเป็นไปได้ที่จะยืนยันศักยภาพทางการเงินที่แน่ชัดของบริษัทเหล่านั้น ทำยที่สุด การวิเคราะห์ทางการเงินเผยให้เห็นช่องว่างระหว่างเอกสารทางการบัญชีซึ่งแสดงการชำระเงินเป็นจำนวนมาก

หลายครั้งให้แก่การระดมทุนของสโมสรดังกล่าว และการไหลเวียนทางการเงินซึ่งถูกพบในบัญชีธนาคารของหลายบริษัทของนักธุรกิจรายดังกล่าวซึ่งเป็นประธานสโมสร โดยการถอนเงินมากเกินไปของทุนจากคลังของบริษัทตนเองโดยไม่มีเหตุผลทางเศรษฐกิจอันสมควร และในลักษณะที่เป็นผลเสียต่อดุลการเงินของบริษัทเหล่านั้นนักธุรกิจรายดังกล่าวใช้สินทรัพย์ของบริษัททั้งหลายอย่างโดยมิชอบอันเป็นความผิดอาญา เงินทุนที่ได้รับจากความผิดอาญานี้เป็นเงินผิดกฎหมายและการใช้เงินทุนเหล่านี้เพื่อระดมทุนแก่สโมสรฟุตบอลดังกล่าวถือเป็นความผิดฐานฟอกเงิน คดีถูกส่งต่อให้แก่พนักงานอัยการบนพื้นฐานของข้อสันนิษฐานเรื่องการใช้สินทรัพย์ของบริษัทโดยมิชอบและการฟอกเงินรายได้จากการใช้สินทรัพย์ของบริษัทโดยมิชอบ

แหล่งข้อมูล: ฝรั่งเศส

กรณี 2: การสอบสวนสโมสรที่มีปัญหาทางการเงิน

หน่วยข่าวกรองทางการเงินของประเทศ ข. ได้รับการเปิดเผยจากธนาคารแห่งหนึ่งเกี่ยวกับธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยอันเกี่ยวข้องกับสโมสร ก. สโมสรแห่งนี้ ซึ่งอยู่ในสถานะทางการเงินที่มีปัญหา กำลังหาเงินทุน (จำนวนหลายล้านยูโร) เพื่อที่จะหลีกเลี่ยงการล้มละลาย ข้อเสนอให้ทุนถูกยื่นเข้ามาโดยกลุ่มทางการเงินซึ่งจัดตั้งอยู่ในอเมริกาใต้ กลุ่มดังกล่าวมีความเชื่อมโยงกับบุคคลคนหนึ่งที่ได้ลงเงินทุนในสโมสรต่างประเทศไปหลายแห่งแล้ว เงินทุนเหล่านี้ต้องสงสัยว่ามีที่มาผิดกฎหมาย หลังจากธนาคารสอบถามถึงที่มาของเงินทุน กลุ่มการเงินดังกล่าวได้ถอนตัวออกจากการเจรจา จากนั้นข้อเสนอให้เงินทุนรายที่สองถูกยื่นโดย นาย ค็อกซ์ (Mr. COX) นักลงทุนชาวยุโรป ผ่านทางบริษัทหนึ่งของเขาซึ่งตั้งอยู่ในดินแดนที่มีการให้สิทธิพิเศษทางภาษี (tax haven) เหตุอันควรสงสัยเกิดขึ้นเนื่องจากบุคคลรายนี้ ซึ่งไม่เป็นที่คุ้นเคยในแวดวงกีฬา ได้เสนอตัวที่จะลงทุนเป็นเงินอันไม่ทราบแหล่งที่มาในสโมสร ก. ข้อมูลเพิ่มเติมแสดงให้เห็นว่า นาย ค็อกซ์ เป็นที่รู้จักของตำรวจและหน่วยข่าวกรองทางการเงินในเรื่องการฉ้อโกงหลายกรณี ในกรณีนี้ความเป็นไปได้ที่แตกต่างสำหรับการลงทุนในสโมสร ก. สามารถถูกพิจารณาว่าเป็นความพยายามที่จะฟอกเงินอันมีที่มาผิดกฎหมายได้

แหล่งข้อมูล: เบลเยียม

กรณี 3: การค้ายาเสพติดและการลงทุนในสโมสรฟุตบอล

นาย ฮีพ (Mr. Heep) บุคคลผู้ยากจน ใช้ชีวิตอยู่ในเมืองเล็กๆทางตอนในของประเทศที่เขาอพยพย้ายถิ่นฐานไปและหลังจากนั้น 5 ปีเขากลับมาพร้อมเงินเป็นจำนวนมากและความเป็นเจ้าของในบริษัทหลายแห่งบริเวณพรมแดนของประเทศนั้น (ธุรกิจทั้งหลายที่ต้องการการลงทุนเป็นเงินจำนวนมากซึ่งเห็นได้ชัดว่าเกินกำลังซื้อของเขา) ต่อจากนั้น นาย ฮีพ ได้เป็นเจ้าของทีมฟุตบอลซึ่ง ณ ตอนนั้น กำลังอยู่ท้ายตารางของดิวิชั่นที่สามของประเทศ ทีมดังกล่าวไม่เป็นที่ดึงดูดแก่การลงทุน ข้อได้เปรียบหนึ่งคือที่ตั้งของทีมอยู่ในเมืองใหญ่ของประเทศนั้น อย่างไรก็ตาม นาย ฮีพ ได้ย้ายทีมไปอยู่เมืองเล็กๆแห่งหนึ่งซึ่งมีผู้อยู่อาศัยราวๆ 30,000 คน อันเป็นที่ตั้งซึ่งทีมคงคาดหวังได้ถึงโอกาสทำกำไรที่ต่ำลงเนื่องจากจำนวนแฟนบอลที่ลดลง กิจกรรมนี้ได้แสดงข้อบ่งชี้ทั้งหมดของธุรกิจอันไม่น่ามีกำไร อย่างไรก็ตาม ค่าจ้างและโครงสร้างมูลฐานที่ถูกจ่ายในการบริหารใหม่ที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของทีมอื่นๆในระดับเดียวกันอยู่พอสมควร และบริษัททั้งหลายที่ให้การสนับสนุนก็เป็นที่รู้จักกันในเรื่องของความสามารถชำระหนี้ต่ำ เป็นที่สันนิษฐานว่าการจ่ายค่าจ้าง โครงสร้างมูลฐานและการสนับสนุนในมูลค่าสูงนี้มีจุดมุ่งหมายในการเพิ่มมูลค่าของทีมนี้เพื่อที่จะสร้างความชอบทำให้แก่ผู้ลงทุนเหล่านั้นในฐานะผู้ประกอบการซึ่งเป็นที่ยอมรับและบุคคลสำคัญในวงการกีฬา ทีมขึ้นชั้นจากดิวิชั่นสามไปยังดิวิชั่นสองภายในปีเดียว นักลงทุนหลักถูกระบุตัวได้ว่าเป็นผู้นำของเครือข่ายค้ายาเสพติด

แหล่งข้อมูล: เม็กซีโก

กรณี 4: การทุจริตและผู้มีความเกี่ยวข้องในการเมืองอย่างใกล้ชิด

นักธุรกิจแฝงรายหนึ่งซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับรัฐบาลท้องถิ่นได้เข้ามาเป็นเจ้าของทีมฟุตบอลที่มีชื่อเสียงในลีกอาชีพแห่งหนึ่งเพื่อใช้เป็นใบเบิกทางในการเข้าถึงนักการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐบาล จากการอาศัยความมีชื่อเสียงของสโมสรฟุตบอลทำให้เขาเป็นที่รู้จักและกลายเป็นผู้มีอิทธิพลเหนืออำนาจการตัดสินใจของรัฐบาลเกี่ยวกับโครงการสาธารณะต่างๆในการมอบสัมปทานให้เขาได้จัดทำ

แหล่งข้อมูล: เม็กซีโก.

กรณี 5 (กรณีสมมุติ): การฟอกเงินอันมีฐานอยู่บนหลักทรัพย์

นาย ก. เป็นบุคคลซึ่งเป็นที่รู้จักในระดับนานาชาติมีเงินทุนใช้จ่ายจำนวนมากจากการทำธุรกิจที่ดินแดนซึ่งมีการกำกับดูแลไม่เคร่งครัด นาย ก. ซื้อสโมสรฟุตบอล X และจัดโครงสร้างทุนให้สโมสรดังกล่าวใหม่ บางส่วนโดยการปล่อยเงินกู้ให้แก่สโมสรและบางส่วนโดยการขายหุ้นที่ออกเพิ่มทุน มูลค่าของสโมสรดังกล่าว (และหุ้นเรือนหุ้น) เพิ่มขึ้นเพราะการเข้ามาข้องเกี่ยวของ นาย ก. เขารักษาการถือหุ้นส่วนใหญ่และสโมสรชำระเงินกู้ให้แก่เขาโดยเงินที่ได้จากการขายหุ้นเพิ่มทุน นาย ก. เข้าสู่การเจรจากับตัวแทนทั้งสองฝ่ายเพื่อที่จะซื้อผู้เล่นจากสโมสรอื่น ๆ จำนวนหนึ่ง ตัวแทนของนาย ก. เป็นนิติบุคคลต่างประเทศซึ่งตั้งอยู่ในดินแดนที่ภาษีต่ำ ธุรกิจการค้าซื้อขายมีความเกี่ยวข้องกับการเงินที่ต้องจ่ายคืนอย่างลับๆซึ่งถูกชำระโดยสโมสรที่ขายนักเตะไปยังตัวแทนของนาย ก. ซึ่งถูกสร้างเป็นค่าตัวของนักเตะที่ถูกจ่ายไปโดยนาย ก. ค่านายหน้าที่ถูกชำระให้แก่ตัวแทนของนาย ก. ถูกชำระต่อไปยังบุคคลภายนอก ซึ่งเป็นนิติบุคคลต่างประเทศที่นาย ก. มีอำนาจควบคุม และค่านายหน้านี้เป็นจำนวนเท่ากับการลงทุนแต่เดิมของนาย ก. ขณะนี้นาย ก. เป็นเจ้าของการถือหุ้นส่วนใหญ่ในสโมสรฟุตบอลที่มีมูลค่าสูงโดยไม่มีตนเองไม่ต้องจ่ายทุนสุทธิ เขายังได้ฟอกเงินมูลค่าซื้อดั้งเดิมของสโมสรดังกล่าวอีกด้วย ตามตัวอย่างนี้ เงินจำนวน 1 ล้านดอลลาร์ ซึ่งวนเวียนผ่านทางธุรกรรมเหล่านี้อาจเป็นรายได้จากอาชญากรรมที่ถูกนำเข้าไปในบริษัท เช่นเดียวกัน จำนวนเงินนั้นอาจเป็นค่าตอบแทนอันจะชำระโดยบริษัท ไปยังนาย ก. และธุรกรรมเหล่านี้อาจเป็นเพียงความพยายามที่จะเลี่ยงภาษี

กรณี 6(กรณีสมมุติ): ผลตอบแทนจากการลงทุน

นาย ก. เป็นนักธุรกิจคนหนึ่งซึ่งเป็นเจ้าของธุรกิจพิเศษโดยรวมถึงกิจการบริษัทจำนวนหนึ่ง นาย ก. เข้าเกี่ยวข้องในการซื้อโลหะที่ถูกขโมย นาย ก. ใช้เงินจากธุรกิจถูกกฎหมายทั้งหลายของเขาในการซื้อสโมสรฟุตบอลจากลีกกลางในเมืองที่เขาอยู่ และให้เงินทุนเพิ่ม 5 ล้านปอนด์ สโมสรดังกล่าว (ที่ถูกควบคุมโดย นาย ก.) ใช้จ่ายเงิน 4 ล้านปอนด์ไปกับการปรับปรุงสนามของตน โรงอาหารใหม่ และชุดแข่งใหม่ การปรับปรุงเหล่านี้ถูกจัดทำโดยบริษัททั้งหลายซึ่งถูกควบคุมโดยนาย ก. และถูกชำระเงินในราคาที่สูงเกินควร เงินทุนได้ถูกใช้จ่ายออกจากบริษัทเหล่านี้ไปยังบริษัทจัดการในฐานะตัวกลางซึ่งตั้งอยู่ต่างประเทศและควบคุมโดยนาย ก. นาย ก. มอบหมายหุ้นในสโมสรนี้ให้แก่บริษัทจัดการในฐานะตัวกลาง และย้ายเงินไปต่างประเทศ นาย ก. ได้ใช้เงินสดจากการค้าขายโลหะที่ถูกขโมยมาไปยังสโมสรนี้ ผ่านทางค่าเข้าชมและโรงอาหาร การอัดฉีดเงินสดและการฟื้นฟูทั่วไปในเงินทุนของสโมสรทำให้เกิดการเพิ่มกำไรของสโมสรเป็นจำนวนมากอย่าง

มีนัยยะ ซึ่งต่อมาถูกจ่ายเป็นเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นทั้งหลาย การจ่ายเงินปันผลส่วนมากไปยังบริษัทจัดการในฐานะตัวกลางซึ่งนาย ก. เป็นเจ้าของ ตามตัวอย่างนี้ นาย ก. ได้รับส่วนใหญ่ของเงินลงทุนดั้งเดิมของเขาคืนผ่านทางการขายบริการให้แก่สโมสร เขารักษาการถือหุ้นส่วนใหญ่ในธุรกิจที่ขณะนี้ทำกำไรได้ และเขาได้พอกเงินรายได้ของการทำธุรกิจค้าขายเศษโลหะผิดกฎหมายของเขาผ่านทางสโมสรแห่งนี้

กรณี 7: ความเป็นเจ้าของในสโมสรฟุตบอล

อิตาลี เคยประสบความสำเร็จที่จะพอกเงินผ่านการซื้อทีมฟุตบอลดังของอิตาลีแห่งหนึ่ง การสอบสวนเพื่อตรวจหากรณีดังกล่าวเริ่มจากกระบวนการยุติธรรมในปี 2006 พนักงานอัยการของอิตาลี (*Procura della Repubblica*) ได้สงสัยว่า อาชญากรรมทางการเงินกำลังเกิดขึ้นในขณะนั้น อย่างเช่น การพอกเงิน การซื้อขายหลักทรัพย์โดยใช้ข้อมูลวงใน (insider trading) และการใช้ข้อมูลของตลาดโดยมิชอบ แรกเริ่ม ข่าวลือหนาหูแพร่กระจายเกี่ยวกับทีมฟุตบอลดังของอิตาลีแห่งหนึ่งและเจตนาที่จะซื้อหุ้นของทีมดังกล่าวในตลาดหุ้น เกือบจะทันทีหลังการซื้อ หุ้นมีมูลค่าเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและมั่นคง ในเวลาเดียวกัน เจ้าพนักงานในการยุติธรรมได้เริ่มที่จะสอบสวนภัยคุกคามที่ต้องสงสัยซึ่งถูกกระทำต่อประธานทีมฟุตบอลแห่งนั้น เพื่อที่จะบังคับให้เขาขายหุ้น ขณะเดียวกัน ข่าวลือเกี่ยวกับการซื้อยังคงดำเนินต่อไป รวมถึงการประกาศต่อสาธารณชนโดยบริษัทเฝ้าระวังหนึ่งในยุโรปถึงเรื่องเงินลงทุน 24 ล้านยูโร ข้อเสนอซื้อซึ่งภายหลังถูกปฏิเสธ การสอบสวนค้นพบหลักฐานว่าเงินที่ถูกใช้ซื้อหุ้นดังกล่าวได้รับการจัดหามาโดยองค์กรอาชญากรรมแห่งหนึ่งซึ่งดำเนินการอยู่ในอิตาลีตอนกลาง

นอกจากนั้น ส่วนหนึ่งของเงินดังกล่าว ซึ่งควรจะถูกเสนอให้แก่ทีมฟุตบอลนั้นในฐานะของเงินสนับสนุน ถูกเบนไปยังบริษัทอีกแห่งหนึ่งเพื่อที่จะซื้อสังหาริมทรัพย์ ซึ่งภายหลังได้ถูกยึดโดยเจ้าพนักงานในการยุติธรรมของอิตาลี ผู้สอบสวนระบุว่า องค์กรอาชญากรรมแห่งนั้นมีความสนใจอย่างแข็งขันในการซื้อทีมฟุตบอลดังกล่าวโดยเงินทุนที่ได้รับมาจากความผิดหลายๆอย่างจากการสอบสวนนี้ ความพยายามก่ออาชญากรรมเพื่อที่จะเป็นเจ้าของบริษัทฟุตบอลดังกล่าวก็ล้มเหลว คดีข้อหาพอกเงิน การซื้อขายหลักทรัพย์โดยใช้ข้อมูลวงใน กรรโชก การแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม และความผิดอื่นๆกำลังถูกดำเนินไป

แหล่งข้อมูล: อิตาลี

กรณี 8: การได้ตัวนักเตะ

สโมสรฟุตบอลแห่งหนึ่งที่มีหนี้สูงในประเทศ Z ของละตินอเมริกาได้เซ็นสัญญาการจัดการกับกองทุนรวมเพื่อการลงทุนซึ่งตั้งอยู่ในดินแดนที่มีการให้สิทธิพิเศษทางภาษี อันเงินลงทุนถูกสัญญาว่าจะจัดสรรทุนเพื่อที่จะล้างหนี้สินของสโมสรและแบ่งปันผลกำไร จากนั้น สโมสรได้ตัวนักเตะ "อีโตะ" จากสโมสรฟุตบอลท้องถิ่นแห่งอื่น (อาร์เจนติน่า) ด้วยค่าตัว 20 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สโมสรฟุตบอลที่อยู่ในประเทศ Z ได้โอนเงินทุนไปยังบัญชีหนึ่งอันเปิดไว้ในประเทศที่สามของสโมสรซึ่งขายนักเตะให้ เงินทุนไม่เคยเข้าไปยังอาร์เจนติน่า ดังนั้น จึงมีข้อมูลเพียงน้อยนิดเกี่ยวกับแหล่งที่มาของเงินทุนหรือบัญชีซึ่งเงินทุนถูกฝากเข้าไปในประเทศที่สาม แบบแผนนี้มีลักษณะตามขั้นต่อไปนี้:

- นักลงทุนอันไม่เป็นที่รู้จัก (นิรนาม) ยินดีที่จะจัดสรรทุน;
- กองทุนรวมเพื่อการลงทุนซึ่งตั้งอยู่ในดินแดนที่มีการให้สิทธิพิเศษทางภาษี
- การที่กองทุนรวมเพื่อการลงทุนได้อำนาจจัดการในสโมสรฟุตบอลซึ่งมีหนี้สินหรืออยู่ในสถานการณ์ที่ไม่ปกติหรือต้องการควบคุมักลงทุน;
- การจัดสรรเงินทุนเพื่อการซื้อหานักเตะ
- การโอนเงินไปยังบัญชีที่เปิดในต่างประเทศให้แก่สโมสรฟุตบอลที่ปล่อยตัวนักเตะ

สัญญาเดิม:

- กลุ่มนักลงทุนตั้งอยู่ในดินแดนที่มีการให้สิทธิพิเศษทางภาษี
- การได้สัดส่วนอำนาจจัดการในสโมสรอันมีความรับผิดชอบสูง การประนีประนอมเพื่อลดภาระความรับผิดชอบและแบ่งปันผลกำไร
- สโมสรฟุตบอลซึ่งตั้งอยู่ในประเทศกำลังพัฒนาที่มีข้อเสนอของนักเตะค่าตัวเป็นหลักล้าน
- สโมสรฟุตบอลที่ได้รับการลงทุนร่วมผ่านทางบริษัทซึ่งตั้งอยู่ในดินแดนที่มีการให้สิทธิพิเศษทางภาษี ที่ผู้ลงทุนที่แท้จริงของเงินทุนดังกล่าวยังไม่เป็นที่ทราบแน่ชัด

แหล่งข้อมูล: อาร์เจนติน่า

กรณี 9: ตัวแทนที่ไม่มีใบอนุญาตกับการฟอกเงิน

ภายหลังจากการได้รับรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยจากธนาคารหลายแห่ง หน่วยข่าวกรองทางการเงินของสหภาพยุโรปได้ศึกษากิจกรรมทางการเงินของนาย X และบริษัท ก. ของ

เขา ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักในการให้คำปรึกษาและแนะนำแก่บุคลากรในวงการกีฬา กิจกรรมที่เด่นชัดของบริษัท โดยเจาะจงแล้วรวมถึงจำนวนเงินที่มากมายของการโอนเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างประเทศเข้ามายังบัญชีของบริษัท บริษัท ก. นาย X และภริยาของเขา ทุกอย่างยืนยันอย่างแน่ชัดว่า นาย X เป็นตัวแทนของนักเตะหลายคนในระดับยุโรป อย่างไรก็ตาม ทั้งนาย X หรือบริษัท ก. ของเขาไม่ได้ถือใบอนุญาตของ FIFA ที่ถูกกำหนดให้มีเพื่อตรวจสอบการซื้อขายนักเตะ การไหลทางการเงินที่สังเกตได้จากบัญชีของนาย X และภริยาของเขาและบัญชีบริษัทของเขา มีลักษณะของการเป็นตัวแทนโดยผิดกฎหมายให้แก่นักเตะอย่างแน่แท้ ซึ่งต้องระวางโทษจำคุกหนึ่งปี และปรับ 15,000 ยูโร ตามกฎหมายของประเทศในกรณีนี้ นักเตะและสโมสรซึ่งใช้บริการของตัวแทนที่ไม่มีใบอนุญาตนี้ก็ได้กระทำผิดระเบียบของ FIFA ด้วย

การวิเคราะห์ต่อไปเปิดเผยว่า การโอนเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างประเทศเข้าไปยังบัญชีของบริษัท ก. มีที่มาจากบริษัท ข. และจากนาย Y นาย Y เป็นตัวแทนที่มีใบอนุญาตจากประเทศในยุโรปตะวันออกและเป็นที่ยุติกันในเรื่องความเชื่อมโยงที่แน่นแฟ้นกับองค์กรอาชญากรรมในประเทศของเขา การโอนเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เขาสั่งให้โอนไปยังบริษัท ก. และนาย X อาจมีลักษณะเป็นการฟอกเงิน การจัดตั้งและตัวตนของสมาชิกในบริษัท ข. นั้นไม่มีความแน่ชัด ข้อมูลที่ถูกรวบรวมโดยหน่วยข่าวกรองทางการเงินได้เปิดเผยว่า นาย X และ นาย Y เป็นผู้จัดการของบริษัท ข. และได้ใช้บริษัท ข. เป็นเครื่องมือสำหรับการฟอกเงินรายได้จากอาชญากรรม ในเชิงของการฟอกเงิน แรกเริ่ม รายได้ซึ่งได้รับมาจากการประกอบอาชีพควบคุมโดยผิดกฎหมายเป็นเงินผิดกฎหมายในตัว การใช้จ่ายเงินดังกล่าวถือเป็นความผิดฐานฟอกเงิน อย่างไรก็ตาม การโอนเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างประเทศหลายครั้งที่ถูกสั่งโดยนาย X อาจถูกพิจารณาว่าเป็นธุรกรรมการฟอกเงินได้ เมื่อนาย X เป็นที่ยุติกันในประเทศของเขาว่ามีความเชื่อมโยงที่แน่นแฟ้นกับองค์กรอาชญากรรม ยังมีเฟดอัครควรสงสัยเกี่ยวกับกิจกรรมการย้ายทีมของผู้เล่นในประเทศอื่นในยุโรปด้วย เนื่องจากนาย X มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการบริษัท ข. ซึ่งเป็นที่มาของการโอนเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างประเทศดังกล่าวด้วย บริษัทนี้อาจถูกใช้เพื่อเป็นวิธีการอำพรางแหล่งที่มาของเงินทุนที่ถูกโอน คดีถูกส่งไปให้พนักงานอัยการบนพื้นฐานของข้อสันนิษฐานเรื่องการประกอบวิชาชีพตัวแทนของนักเตะโดยผิดกฎหมายและฟอกเงินรายได้ที่ผิดกฎหมาย

แหล่งข้อมูล: ฝรั่งเศส

กรณี 10 (กรณีสมมุติ): แหล่งรวมนักเตะพรสวรรค์ (Talent Pools)

สโมสรแห่งหนึ่งซื้อนักเตะด้วยค่าตัว 10 ล้านยูโร แต่ระบุในเอกสารทางการว่า ตนได้ซื้อนักเตะคนดังกล่าวด้วยค่าตัว 5 ล้านยูโร จำนวนเงินทั้งหมด 10 ล้านยูโรถูกจัดหาโดยนักลงทุน นักลงทุนเหล่านี้ลงเงิน 5 ล้านยูโรในแหล่งรวมนักเตะพรสวรรค์ และจัดหาเงินอีก 5 ล้านยูโรในบัญชีของสโมสร ซึ่งอาจเป็นเงินสกปรก นักเตะคนดังกล่าวต้องพัฒนาตนเองและจะถูกขายให้อีกสโมสรด้วยค่าตัว 15 ล้านยูโร ทุกคนที่เกี่ยวข้องในการตกลงซื้อขายจะได้รับประโยชน์จากการได้ตัวและปล่อยตัวนักเตะ โดยการลงเงินเพิ่มอีก 5 ล้านยูโร สโมสรสามารถซื้อนักเตะที่ดีขึ้นได้ นักลงทุนสามารถพอกเงิน 5 ล้านยูโรและได้ผลตอบแทนจากการลงทุน และตัวแทนของนักเตะจะได้ค่านายหน้าอย่างงาม เพราะนักเตะถูกซื้อในราคา 10 ล้านยูโร แทนที่จะเป็น 5 ล้านยูโร และภายหลังถูกขายอีกด้วยค่าตัว 15 ล้านยูโร

กรณี 11: ปฏิบัติการไต่สอบอล ๑ และ ๒

การพนันฟุตบอลผิดกฎหมายเป็นเป็นหาร้ายแรงในทวีปเอเชีย ปฏิบัติการของตำรวจสากลเมื่อเร็ว ๆ นี้ ไต่สอบอล ๒ ให้ข้อมูลบางส่วนเกี่ยวกับขนาดของการพนันฟุตบอลผิดกฎหมายในภูมิภาคดังกล่าว ตำรวจสากลประกาศว่า คน 1,300 คนถูกจับกุมตัวโดยต้องสงสัยในข้อหาการพนันฟุตบอลผิดกฎหมาย และเงินสด 16 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ถูกพบในระหว่างปฏิบัติการ (ตำรวจสากล, 2551) บ่อนการพนัน 1,088 แห่งถูกระบุตัวได้ ซึ่งส่วนมากเกี่ยวข้องกับองค์กรอาชญากรรมเป็นที่ประมาณว่าบ่อนเหล่านี้รับแทงพนันซึ่งมีมูลค่ารายๆ 1.5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ อย่างไรก็ตาม ไม่ใช่ครั้งแรกที่ตำรวจสากลลงมือในเรื่องนี้ ในปี 2550 ปฏิบัติการไต่สอบอล ๑ ได้ส่งผลเป็นการจับกุมตัวผู้ต้องหา 400 คน บ่อนการพนันผิดกฎหมาย 272 แห่งและการอายัดหนี้การพนันมูลค่า 680 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ตำรวจสากล, 2008) แนนอน ไม่มีการกล่าวว่าแหล่งการพนันถูกใช้เพียงเพื่อการพอกเงิน อย่างไรก็ตาม การพนันฟุตบอลผิดกฎหมาย ตามที่ตำรวจสากลรายงาน มักเกี่ยวข้องกับการพอกเงิน

แหล่งข้อมูล: ตำรวจสากล

กรณี 12: การพนันที่ไม่ปกติ

บุคคลหลายคนไปเข้าบ่อนกาสิโนที่ประเทศ ก. ในทวีปยุโรปเป็นประจำ เพื่อซื้อซีพมุลค่าเป็นเงินจำนวนมาก การวิเคราะห์เปิดเผยว่า หนึ่งในบุคคลที่เกี่ยวข้องเหล่านี้เป็นคนต่างด้าวซึ่งไม่มีจุดเกาะเกี่ยวกับประเทศ ก. เลย บุคคลที่เกี่ยวข้องคนอื่นๆ มีความเชื่อมโยงไม่ทางตรง (นักเตะและโค้ช) หรือทางอ้อม (ญาติของนักเตะหรือโค้ช) กับวงการฟุตบอล ไม่มีมูลอันจะอ้างได้ทางเศรษฐกิจต่อจำนวนเงินมหาศาลที่ใช้ซื้อซีพ แหล่งข่าวของตำรวจได้บ่งบอกว่า บุคคลเหล่านี้เป็นที่รู้จักกันในการสอบสวนเรื่องการกำหนดผลการแข่งขัน ชาวต่างชาติคนดังกล่าวเป็นผู้ต้องสงสัยในการตัดสินบนนักเตะก่อนการแข่งขันบางนัดด้วยเงินจากกิจกรรมการพนันที่เชื่อมโยงกับการแข่งขันที่ถูกกำหนดผลไว้ บริษัทรับแทงพนันผ่านอินเทอร์เน็ตในต่างประเทศได้บันทึกการแทงพนันมูลค่าสูงเป็นพิเศษในการแข่งขันนัดนั้นๆ เขามีเป้าหมายในการลงทุนในสโมสรหลายแห่งเพื่อทุจริตสโมสรให้เล่นในการแข่งขันนัดที่ถูกกำหนดผลไว้ล่วงหน้า โดยส่วนมาก เขาเน้นไปยังสโมสรที่มีปัญหาทางการเงินซึ่งกำลังมองหา ผู้สนับสนุนที่ ขนาดที่เหนือธรรมดาของการแทง “ช่วยชีวิตได้” พนันหรือผลการแข่งขันที่ผิดปกติ(8-0) บ่งชี้ไปยังการฉ้อโกง เงินที่ถูกใช้ในการตัดสินบนนักเตะ และซื้อซีพอาจมีที่มาจากกิจกรรมอาชญากรรมซึ่งบุคคลเหล่านี้ต้องสงสัย

แหล่งข้อมูล: เบลเยียม.

กรณี 13: การลักลอบค้ำนักเตะ

นาย ลาน พลเมืองสัญชาติแอฟริกันอาศัยอยู่ในประเทศของเขา ได้เปิดบัญชีกับธนาคารในยุโรป การโอนเงินระหว่างประเทศได้เกิดขึ้นจากบัญชีนี้ ส่วนหนึ่งของเงินนี้ได้ถูกโอนไปยังบัญชีของ นาย สโม พลเมืองสัญชาติยุโรป นาย สโม ได้ถอนเงินสองในสามของจำนวนเงินดังกล่าวเป็นเงินสดในทันที บัญชีของนาย ลาน ยังได้รับการฝากเงินสดอย่างผิดปกติอีกด้วย การวิเคราะห์เปิดเผยว่า นาย ลาน ได้กระทำการเป็นตัวแทนสำหรับการซื้อขายนักฟุตบอลข้ามประเทศ นาย ลาน ไม่ได้ถูกระบุในบัญชีรายชื่อของทางการว่าเป็นผู้จัดการแต่อย่างใด หนึ่งในบุคคลที่ถือหนังสือมอบอำนาจในบัญชีของเขาคืออดีตโค้ชฟุตบอล แหล่งข้อมูลของตำรวจบ่งชี้ว่า นาย ลาน เป็นที่รู้จักกันว่าเกี่ยวข้องกับการลักลอบค้ำนักฟุตบอล ซึ่งนาย สโม เป็นผู้สมรู้ร่วมคิด ธุรกรรมที่ถูกกระทำอาจเชื่อมโยงไปยังค่านายหน้าซึ่งได้รับการลักลอบค้ำนักเตะ มีเงินจำนวนถึง 160,000 ยูโร เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย

แหล่งข้อมูล: เบลเยียม.

กรณี 14: การทุจริตและการกำหนดผลการแข่งขัน

หน่วยข่าวกรองทางการเงินของประเทศยุโรป ก. ใน ได้ส่งข้อมูลไปยังหน่วยข่าวกรองทางการเงินของประเทศยุโรป ข. เกี่ยวกับความเป็นไปได้ของการทุจริตที่เชื่อมโยงกับฟุตบอล ซึ่งกำลังถูกสอบสวนอยู่ในประเทศ ข. ข้อมูลนี้เกี่ยวข้องกับนาย ปิโน และนาย ฟลาย สินทรัพย์ของนาย ปิโน ราวๆ 1 ล้านยูโร ถูกแบ่งเป็นหลายบัญชีในธนาคารแห่งหนึ่งที่ประเทศของเขา ในเวลาไม่กี่เดือน บัญชีของเขาได้รับเงินหลายแสนยูโร นาย ฟลาย ก็ได้เปิดบัญชีกับธนาคารเดียวกันนี้ด้วย บัญชีนี้ได้รับเงินสดฝากเข้าบัญชีเป็นประจำ ผลการวิเคราะห์เปิดเผยว่า นาย ปิโน เป็นประธานของสโมสรฟุตบอลแห่งหนึ่ง และถูกสอบสวนในกรณีทุจริตเกี่ยวกับการกำหนดผลการแข่งขันสโมสรฟุตบอล นาย ปิโน และนาย ฟลาย มีหลายบัญชีในประเทศ ข. และถือหนังสือมอบอำนาจในบัญชีที่เปิดในชื่อของบริษัทหลายแห่ง พวกเขาดำเนินการฝากเงินสดหลายครั้งในบัญชีต่างๆเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้นหลายแสนยูโร การโอนเงินระหว่างบัญชีของบริษัทก็ถูกกระทำด้วย โดยมักเกี่ยวกับการใช้บัญชีทางผ่านชั่วคราว ธุรกรรมที่ถูกกระทำในประเทศ ข. และสินทรัพย์นอกประเทศได้ถูกเชื่อมโยงกับความผิดที่ขณะนี้กำลังถูกสอบสวน

แหล่งข้อมูล: เบลเยียม.

กรณี 15: การใช้สารกระตุ้น

บริษัท ไคเอ็ท ซึ่งขายอาหารเสริม ได้มีบัญชีซึ่งนาย เลท ถือหนังสือมอบอำนาจอยู่ หลังจากการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับบริษัทหลายครั้ง กิจกรรมในบัญชีของบริษัทก็เพิ่มขึ้นเป็นการใหญ่ ในเวลาไม่กี่เดือน เงินที่เข้าบัญชีมีจำนวนถึง 2,000,000 ยูโร การโอนเงินระหว่างประเทศได้เริ่มเกิดขึ้นในบัญชีนี้ การวิเคราะห์เปิดเผยว่า ธุรกรรมเหล่านี้มีความเชื่อมโยงกับสัตวแพทย์คนหนึ่ง นาย โสนี และปรากฏเป็นการชำระเงินตามใบเรียกเก็บเงิน กิจกรรมอย่างเป็นทางการของบริษัท ไคเอ็ท ไม่มีมูลอันจะอ้างได้ว่าเหตุใดสัตวแพทย์คนหนึ่งถึงมาเป็นลูกค้าของบริษัท นาย เลท และนาย โสนี เป็นที่รู้จักของตำรวจว่าลักลอบค้าสารประกอบฮอร์โมนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการสอบสวนเรื่องการใช้สารกระตุ้นในวงการจักรยานและฟุตบอล ธุรกรรมในบัญชีของบริษัท ไคเอ็ท มีความเชื่อมโยงกับการลักลอบค้าฮอร์โมน

แหล่งข้อมูล: เบลเยียม.

กรณี 16: การหนีภาษีผ่านทางตัวแทนนักฟุตบอล

การเปิดเผยได้ถูกกระทำโดยนักเตะคนหนึ่ง ซึ่งบ่งบอกว่า ค่าธรรมเนียมในการเซ็นสัญญาของเขาถูกอำพรางเป็นค่าธรรมเนียมสำหรับตัวแทนชาวต่างประเทศ เขายืนยันว่า ตัวแทนคนนี้ได้รับเงิน 300,000 ปอนด์ ที่ต่างประเทศ และก่อนหน้านี้ก็ไม่เปิดเผยการรับเงินนี้ให้แก่เจ้าพนักงานสรรพากรของสหราชอาณาจักร มีแนวโน้มว่า สโมสรที่เกี่ยวข้องทราบเป็นอย่างดีว่า การชำระเงินให้แก่ตัวแทนคนนั้นได้รวมเอาค่าธรรมเนียมการเซ็นสัญญาสำหรับนักเตะ และผลประโยชน์ต่อสโมสรตามแผนดังกล่าวคือว่า สโมสรได้เลี่ยงการส่งเงินสมทบกองทุนประกันสังคมจำนวน 38,000 ปอนด์

แหล่งข้อมูล: สหราชอาณาจักร.

กรณี 17: การหนีภาษีผ่านทางสิทธิในภาพลักษณ์

นักเตะคนหนึ่ง (ซึ่งไม่ใช่คนชาติของสหราชอาณาจักร) ได้เข้าทำข้อตกลงสิทธิในภาพลักษณ์กับสโมสร นักเตะคนนี้ได้โอนสิทธิที่จะใช้ประโยชน์ในภาพลักษณ์ของเขาได้ทั่วโลกแต่เพียงผู้เดียว ให้แก่บริษัทแห่งหนึ่งซึ่งจดทะเบียนในดินแดนอันเป็นที่รู้กันว่ามีภาษีพิเศษ โดยได้รับค่าตอบแทนเป็นหุ้นของบริษัทนั้น ต่างจากนักเตะคนอื่นๆทั้งหมดในสโมสรดังกล่าว นักเตะคนนี้เป็นบุคคลคนเดียวที่ไม่ได้รับค่าธรรมเนียมการเซ็นสัญญา โบนัสจากการไม่ย้ายทีมและโบนัสจากการลงสนาม สโมสรแห่งนี้ไม่เคยใช้ประโยชน์จากภาพลักษณ์ของนักเตะคนหนึ่งในทางใด และหลังจาก 2 ปีก็ได้ขอคำแนะนำจากนักวิชาชีพ และเพียงได้รับคำแนะนำว่า ภาพลักษณ์ไม่มีมูลค่าที่จะใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ได้ สโมสรเจรจาทั้งสัญญาการเตะและสิทธิในรูปแบบใหม่หลังจาก 3 ปี โดยเพิ่มระดับการจ่ายเงินให้แก่ทั้งสองสัญญา สโมสรที่เกี่ยวข้องได้ยอมรับว่าข้อตกลงสิทธิในภาพลักษณ์เป็นส่วนหนึ่งของสภาพการจ้าง และถูกชำระโดยมีค่าอากรเพิ่มเป็นมูลค่า 938,688 ปอนด์ อากรเพิ่มมูลค่า 404,480 ปอนด์ จะถูกชำระให้แก่การต่ออายุสัญญาสิทธิในรูปแบบใหม่

แหล่งข้อมูล: สหราชอาณาจักร.

4.2.4 แนวความคิดเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

การป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินกลายเป็นนโยบายสำคัญในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา หลังจากทีหลายประเทศได้ประสบกับปัญหาการฟอกเงิน โดยอาชญากรรมมักจะพัฒนาวิธีการ

ใหม่ ๆ เพื่อนำเงินสกปรกเข้าสู่ระบบการเงินที่ถูกกฎหมายอันเป็นการคุกคามระบบสังคมและเศรษฐกิจของโลก ในส่วนของกีฬาฟุตบอลนั้นได้มีองค์กรต่างๆตระหนักถึงการฟอกเงินโดยผ่านกีฬาฟุตบอลดังนี้

1. สหภาพยุโรป (European Union)

คณะกรรมการสหภาพยุโรปได้ตีพิมพ์บทความชื่อ The White Paper on Sport⁶ ขึ้นในเดือนกรกฎาคมปี ค.ศ.2007 บทความฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวางกลยุทธ์เป้าหมาย บทบาทของการกีฬาในทวีปยุโรป อภิปรายปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในวงการกีฬา เสริมสร้างนโยบายการกีฬาให้ชัดเจนยิ่งขึ้นและเสริมสร้างความตื่นตัวแก่สาธารณะเกี่ยวกับการกีฬา บทความฉบับนี้เปิดเผยว่า การคอร์รัปชัน การฟอกเงิน และการกระทำอื่นเกี่ยวกับการเงินของอาชญากรเริ่มเข้ามา มีผลกระทบต่อวงการกีฬาทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ หรือระดับนานาชาติ บทความฉบับนี้ได้เสนอว่าคณะกรรมการจะให้ความร่วมมือขององค์กรต่างๆในการจัดการกับปัญหาการคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นระหว่างประเทศในยุโรปและจะกระทำการสอดส่องดูแลเพื่อปฏิบัติตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของแต่ละประเทศในส่วนของวงการฟอกเงินที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา

2. องค์กรของรัฐบาลบางประเทศ

ในบางประเทศได้มีการจัดตั้งหน่วยงานของรัฐบาลในการควบคุมตรวจสอบความโปร่งใสทางการเงินเพื่อป้องกันการฟอกเงินและการหลีกเลี่ยงภาษีผ่านกีฬาฟุตบอลเช่น ในประเทศฝรั่งเศสได้มีการจัดตั้งหน่วยงานชื่อ Direction Nationale du Controle de Gestion (DNCG) ขึ้น มีหน้าที่ในการควบคุมตรวจสอบการเงินของสโมสรฟุตบอลทั้งในระดับอาชีพและสมัครเล่น หน่วยงาน DNCG เป็นองค์กรอิสระภายในสมาคมฟุตบอลฝรั่งเศสประกอบไปด้วยนักบัญชีและนักกฎหมายเป็นส่วนใหญ่ แม้ว่า DNCG จะมีอำนาจในการสืบเสาะสถานะทางการเงินของนักลงทุนโดยการสอบถามทรัพย์สินของบุคคลเหล่านั้นแต่ก็ไม่มีอำนาจในการตรวจสอบแหล่งที่มาของเงินทุนของนักลงทุนว่าชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ อย่างไรก็ตามสมาชิกภายใต้

⁶ Commission of the European Communities (2007), White Paper on sport [Online]. 11 July 2007. Available from : http://ec.europa.eu/sport/documents/wp_on_sport_en.pdf

องค์กรแห่งนี้โดยมากเป็นบุคคลที่มีวิชาชีพที่อยู่ภายใต้กรอบของกฎหมายฟอกเงิน (นักกฎหมายและนักบัญชี) ซึ่งมีหน้าที่ตามกฎหมายในการรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยต่อสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของฝรั่งเศสอยู่แล้ว นอกจากนี้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของประเทศฝรั่งเศสยังมีอำนาจตามกฎหมายในการแสวงหาข้อมูลจากหน่วยงาน DNCG อีกด้วย ในประเทศบราซิล ได้มีการจัดตั้งกลุ่มคณะทำงานขึ้นประกอบด้วยสมาคมฟุตบอล ธนาคารกลาง สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พนักงานเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานตำรวจและศาลยุติธรรม ทำการศึกษาวิเคราะห์ถึงช่องทางการฟอกเงินผ่านกีฬาฟุตบอลและทำการเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

3. สมาคมฟุตบอลอังกฤษ

ในเดือนธันวาคม ค.ศ.2007 สมาคมฟุตบอลอังกฤษได้จัดทำคู่มือสำหรับสโมสรฟุตบอลเกี่ยวกับกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินขึ้น⁷ คู่มือฉบับนี้ทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้แก่สโมสรฟุตบอลในการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินโดยกำหนดขั้นตอนต่างๆในการตรวจสอบลักษณะของธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยและเสนอแนะมาตรการให้สโมสรฟุตบอลเฝ้าระวังและตรวจตราเพื่อไม่ให้ตกเป็นเครื่องมือในการฟอกเงินของอาชญากร ในคู่มือดังกล่าวได้ระบุว่า มีธุรกรรมหลายๆชนิดในสโมสรฟุตบอลที่มีความเสี่ยงต่อการฟอกเงินของอาชญากรซึ่งสโมสรฟุตบอลควรตั้งคำถามกับตนเองเมื่อมีการทำธุรกรรมเกิดขึ้นเช่น สโมสรฟุตบอลรู้จักตัวตนของผู้มาติดต่อทำธุรกรรมด้วยหรือไม่ สโมสรได้จัดให้มีการระบุตัวตนของบุคคลที่ทำธุรกรรมกับตนเองหรือไม่ สโมสรฟุตบอลทราบแหล่งที่มาของเงินของผู้ที่นำมาสนับสนุนหรือไม่ เป็นต้น

ในด้านการป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกี่ยวข้องกับการฟอกเงิน คู่มือดังกล่าวได้เสนอแนะให้สโมสรฟุตบอลพิจารณาและปฏิบัติตามมาตรการดังนี้

⁷ The Football Association (2008). Money Laundering and the Proceeds of Crime Act: Guidance for

- แต่งตั้งบุคคลผู้บริหารระดับสูงดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับปัญหาการฟอกเงิน
- ให้ความรู้ความเข้าใจต่อเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับกฎหมายฟอกเงินและธุรกรรมต่างๆ อาจเกี่ยวข้องกับการฟอกเงิน
- จัดให้มีการเก็บบันทึกหลักฐานการทำธุรกรรมต่างๆ อย่างถูกต้องและครบถ้วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งธุรกรรมที่อาจเกี่ยวข้องกับการฟอกเงิน
- จัดให้มีการระบุตัวบุคคลที่จะเข้ามาธุรกรรมกับสโมสร
- ตรวจสอบการดำเนินการของลูกค้าย่างสม่ำเสมอ หากมีพฤติกรรมที่น่าสงสัย ในการทำธุรกรรมใดๆ ให้รายงานลักษณะการทำธุรกรรมนั้นๆ ตามกฎหมาย

4.2.5 ข้อเสนอแนะของ FATF

จากการศึกษาวิเคราะห์ลักษณะการใช้กีฬาฟุตบอลเป็นช่องทางในการฟอกเงินของ อาชญากรข้ามต้น FATF ได้ทำการเสนอแนะแนวทางในการจัดการกับปัญหาดังนี้

1. เสริมสร้างการตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้น

ในขณะที่อาชญากรแสวงหาช่องทางในการใช้กีฬาฟุตบอลเพื่อทำการฟอกเงิน ปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดปัญหาดังกล่าวก็คือการไม่ตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้น กรณีที่เกิดขึ้นบ่อยๆ คือการที่บุคคลผู้มีหน้าที่ต่างๆ ไม่ตระหนักถึงหน้าที่ในการจัดการรับมือกับการกระทำที่ผิดกฎหมาย การเสริมสร้างความเข้าใจระหว่างองค์กรรัฐบาล องค์กรเอกชนและสถาบันการเงินในเรื่องความเสี่ยงของการฟอกเงินผ่านกีฬาฟุตบอลเป็นสิ่งจำเป็นซึ่งอาจจะต้องมีการอบรมจัดกิจกรรมประสานความร่วมมือหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันเพื่อประโยชน์ในการรับมือกับอาชญากรรมที่เกิดขึ้น

2. เสริมสร้างระบบธรรมาภิบาลและความโปร่งใสในธุรกรรมการเงิน

ปัจจุบันการติดต่อซื้อขายนักฟุตบอลในระหว่างประเทศมีอัตราที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและจำนวนเงินที่ใช้จ่ายมีจำนวนมหาศาล ในการติดต่อระหว่างกันมีบุคคลที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวนมากซึ่งอาจรวมไปถึงบุคคลที่มีเบื้องหลังทางธุรกิจที่น่าสงสัย การเสริมสร้างระบบการ

จัดการด้านการเงินจึงเป็นสิ่งสำคัญ ควรมีการตรวจสอบระบบการซื้อขายโดยเฉพาะในส่วนที่อาจมีการกระทำผิดได้ง่ายซึ่งจะช่วยลดโอกาสการฟอกเงินโดยผ่านระบบการชื้อขายนักฟุตบอลได้

3. แสวงหาวิธีการที่เหมาะสม

ในบางประเทศมักจะใช้วิธีการกำหนดหน้าที่ตามกฎหมายให้มีการรายงานธุรกรรมต่อสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน โดยมากแล้วสโมสรฟุตบอลมักไม่มีหน้าที่ตามกฎหมายดังกล่าว ดังนั้นจึงควรแสวงหาวิธีการที่เหมาะสมเพื่อให้สโมสรฟุตบอลมีบทบาทในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินซึ่งอาจกระทำโดยออกเป็นคู่มือให้สโมสรฟุตบอลปฏิบัติตามดังเช่นที่สมาคมฟุตบอลอังกฤษได้กระทำอยู่

4. เสริมสร้างกฎระเบียบให้มีลักษณะเดียวกัน

การดำเนินการของกีฬาฟุตบอลมีลักษณะที่คล้ายกันทั่วโลกจึงจำเป็นต้องกำหนดกฎระเบียบต่างๆให้มีลักษณะเดียวกันเพื่อหลีกเลี่ยงการที่อาชญากรจะแสวงหาช่องทางการฟอกเงินในประเทศที่มีกฎระเบียบไม่เคร่งครัดลักษณะสำคัญที่กฎระเบียบควรมีได้แก่ การตรวจสอบความโปร่งใสทางการเงิน การตรวจสอบจากนักบัญชีภายนอก การบริหารจัดการทางการเงินที่เพียงพอ การมีข้อบังคับในการจัดการที่มีประสิทธิภาพ

5. เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ

ความยากลำบากในการแลกเปลี่ยนข้อมูลในระหว่างประเทศเป็นอุปสรรคสำคัญในการขัดขวางการปราบปรามและดำเนินการกับปัญหาการฟอกเงินผ่านกีฬาฟุตบอล การเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศในการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันเป็นปัจจัยสำคัญในการจัดการกับปัญหาการฟอกเงินที่เกิดขึ้นในขอบเขตของฟุตบอลระหว่างประเทศ แต่ละประเทศควรร่วมมือกันในการกำหนดมาตรการต่างๆเพื่อป้องกันการใช้กีฬาฟุตบอลเป็นช่องทางฟอกเงิน

4.3 แนวทางการใช้กีฬาฟุตบอลเป็นช่องทางในการฟอกเงินของประเทศไทยในปัจจุบัน

เนื่องจากธุรกิจการกีฬาที่ให้ผลตอบแทนสูงยังไม่ได้ถูกจัดให้อยู่ในประเภทขององค์กรที่ไม่ใช่สถาบันการเงินซึ่งมีหน้าที่ต้องรายงานธุรกรรมตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 16 ซึ่งบัญญัติว่า

มาตรา 16 ให้ผู้ประกอบการอาชีพต่อไปนี้ มีหน้าที่ต้องรายงานการทำธุรกรรมต่อสำนักงานในกรณีเป็นธุรกรรมที่ใช้เงินสดมีจำนวนเกินกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวงหรือเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย ทั้งนี้ผู้ประกอบการตาม (2) (3) (4) และ(5) ต้องเป็นนิติบุคคล เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยที่มีพยานหลักฐานอันควรว่ามีการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องหรืออาจเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงินกับผู้ประกอบการตาม (2) (3) (4) และ (5) ที่มีได้เป็นนิติบุคคล ให้สำนักงานมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือ ให้ผู้ประกอบการดังกล่าวรายงานการธุรกรรมต่อสำนักงาน

(1) ผู้ประกอบการอาชีพเกี่ยวกับการดำเนินการ การให้คำแนะนำ หรือการเป็นที่ปรึกษาในการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนหรือการเคลื่อนย้ายเงินทุนตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่ไม่ใช่สถาบันการเงินตามมาตรา 13

(2) ผู้ประกอบการอาชีพค้าอัญมณี เพชร พลอย ทองคำ หรือเครื่องประดับที่ประดับด้วยอัญมณี เพชรพลอย หรือทองคำ

(3) ผู้ประกอบการอาชีพค้าหรือให้เช่าออร์ถยนต์

(4) ผู้ประกอบการอาชีพเกี่ยวกับนายหน้าหรือตัวแทนซื้อขายอสังหาริมทรัพย์

(5) ผู้ประกอบการอาชีพค้าของเก่าตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า

(6) ผู้ประกอบการอาชีพเกี่ยวกับสินเชื่อบุคคลภายใต้การกำกับสำหรับผู้ประกอบธุรกิจที่มีไม่ใช่สถาบันการเงินตามประกาศกระทรวงการคลังเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับหรือตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน

(7) ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับบัตรเครดิตอิเล็กทรอนิกส์ที่มีใช้สถาบันการเงินตามประกาศกระทรวงการคลังเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจบัตรเครดิตอิเล็กทรอนิกส์หรือตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน

(8) ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับบัตรเครดิตที่มีใช้สถาบันการเงินตามประกาศกระทรวงการคลังเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจบัตรเครดิต หรือตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน

(9) ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์

ถึงแม้ว่าธุรกิจการกีฬาโดยเฉพาะธุรกิจกีฬาฟุตบอลจะเป็นธุรกิจที่ให้ผลตอบแทนเป็นจำนวนเงินมูลค่ามหาศาล แต่ก็ยังไม่ได้ถูกระบุว่ามีหน้าที่ต้องรายงานต่อสำนักงาน จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสโมสรฟุตบอลในประเทศไทยพบว่า บริษัท ไทยพรีเมียร์ลีก จำกัด ซึ่งเป็นผู้จัดการแข่งขันฟุตบอลอาชีพในประเทศไทย มีรายได้มาจาก

1. เงินสนับสนุนจากสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยซึ่งเงินจำนวนนี้ได้รับมาจากงบประมาณการกีฬาไทยซึ่งก็มาจากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาอีกทอดหนึ่ง

2. เงินสนับสนุนธุรกิจภาคเอกชน เช่น บริษัท โตโยต้า ให้การสนับสนุนประมาณ 84 ล้านบาท

3. ค่าปรับจากการลงโทษที่เกี่ยวกับการแข่งขัน เช่น ใบเหลือง ใบแดง และเงินค่าปรับในกรณีที่เกิดความวุ่นวายในสนาม

4. เงินค่าลิขสิทธิ์ในการถ่ายทอดสด

ส่วนรายจ่ายจากผู้จัดการแข่งขันได้แก่

1. ค่าตอบแทนผู้ควบคุมการแข่งขัน

2. ค่าใช้จ่ายในสนาม

ในทางปฏิบัติ บริษัทไทยพรีเมียร์ลีก จำกัด จะไม่เป็นผู้บริหารการเงินเอง แต่จะให้บริษัทสยามกีฬาซึ่งเป็นฝ่ายดูแลผลประโยชน์เป็นผู้ดูแลจัดการให้ โดยบริษัท ไทยพรีเมียร์ลีก จำกัด จะตั้งงบเบิกจ่ายจากบริษัทสยามกีฬา

สำหรับในเรื่องเงินของสโมสรฟุตบอลในภาพรวมจะมาจาก

รายรับของสโมสรฟุตบอล

1. ค่าบัตรผ่านประตู
2. ค่าสินค้าที่ระลึก
3. ค่าลิขสิทธิ์ถ่ายทอดสด
4. เงินสนับสนุนจากบริษัทไทยพรีเมียร์ลีกซึ่งได้มาจากการกีฬาแห่งประเทศไทย
5. เงินสนับสนุนจากผู้สนับสนุนอื่นๆ

ส่วนรายจ่ายของสโมสรฟุตบอลประกอบด้วย

1. ค่าตอบแทนนักกีฬา และสต๊าฟโค้ช
2. ค่าฝึกซ้อมของนักกีฬา
3. ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่สโมสร
4. ค่าอุปกรณ์ที่ใช้ในการแข่งขัน
5. ค่าเบี้ยประกันภัย
6. ค่าใช้จ่ายของฝ่ายประชาสัมพันธ์
7. ค่าบำรุงสนาม
8. ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง
9. ค่าบริหารจัดการแข่งขัน

10. ค่าใช้จ่ายในสำนักงาน

11. ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดทั่วไป

จากความเห็นของแต่ละสโมสรเกี่ยวกับรายได้ของสโมสรกีฬาฟุตบอล แต่ละสโมสรยอมรับว่าลำพังรายรับไม่พอกับรายจ่ายซึ่งรายได้หลักมาจากผู้สนับสนุน ส่วนสิ่งบอกเหตุที่แสดงให้เห็นถึงความไม่ปกติของสโมสรกีฬาฟุตบอลก็คือ

1. เจ้าของสโมสรฟุตบอลส่วนใหญ่จะมาจากนักธุรกิจ นายทุน และนักการเมืองซึ่งบุคคลเหล่านี้บางส่วนมักมีเงินได้ที่ไม่ต้องการเปิดเผย ดังนั้น การหลีกเลี่ยงในการเปิดเผย หรือรายงานธุรกรรมทางการเงินจึงเกิดขึ้นเสมอ

2. แต่เดิมยังไม่มีกฎระเบียบให้สโมสรกีฬาฟุตบอลเป็นนิติบุคคลเพื่อแสวงหากำไร ดังนั้น สโมสรฟุตบอลส่วนมากในต่างจังหวัดจึงได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด ต่อมาเมื่อมีกฎระเบียบกำหนดให้สโมสรฟุตบอลทุกทีมต้องจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลเพื่อแสวงหากำไรซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการให้สโมสรฟุตบอลดำเนินธุรกิจได้ด้วยตนเอง ไม่ต้องการให้สโมสรฟุตบอลพึ่งพาเงินจากภาครัฐ แต่เท่าที่ปรากฏจะมีการตั้งบริษัทขึ้นแต่เพียงในนามโดยมีการแอบแฝงเอาเงินสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดอยู่

3. การรายงานผลประกอบการของแต่ละสโมสรให้กับบริษัทไทยพรีเมียร์ลีกแล้วแต่ปรากฏว่าขาดทุนทุกสโมสร ทำให้เกิดคำถามว่าเมื่อสถานการณ์เป็นเช่นนี้ทำไมแต่ละสโมสรยังคงดำเนินการอยู่ได้ กรณีนี้เป็นสิ่งบอกเหตุที่แสดงให้เห็นว่าจะต้องมีเงินสนับสนุนที่ไม่อาจเปิดเผยได้เกิดขึ้น

4. มีการปกปิดเงินได้จากผู้สนับสนุนซึ่งเป็นรายได้หลักในการดำเนินธุรกิจชนิดนี้ โดยแต่ละสโมสรเปิดเผยเพียงตัวเลขรายได้ประมาณการซึ่งไม่มีการแจกแจงที่มาและที่ไปอย่างชัดเจน

5. การตรวจสอบของบริษัทไทยพรีเมียร์ลีก เป็นการตรวจสอบที่ไม่เคร่งครัดแต่อย่างใด คงมีลักษณะการตรวจสอบแบบขอไปทีเท่านั้น ไม่สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบเงินที่ไม่ถูกต้องได้

สรุปยอดผู้ชมยอดขายบัตรผ่านประตู และยอดขายของที่ระลึก⁸

SPONSOR THAI PREMIER LEAGUE 2012

ลำดับ	สโมสร	ยอดผู้ชม	ยอดขายบัตรผ่านประตู	ยอดขายของที่ระลึก
1	บุรีรัมย์ ยูไนเต็ด	260,415 คน	19,755,010 บาท	7,795,479 บาท
2	เอสซีจี เมืองทองฯ ยูไนเต็ด	228,256 คน	21,345,971 บาท	17,921,386 บาท
3	เชียงใหม่ ยูไนเต็ด	136,578 คน	9,686,580 บาท	3,728,323 บาท
4	บางกอกกล๊าส เอฟซี	121,003 คน	9,608,716 บาท	4,885,699 บาท
5	ว๊านชน ยูไนเต็ด	115,980 คน	10,549,790 บาท	3,390,311 บาท
6	ชลบุรี เอฟซี	101,036 คน	11,989,060 บาท	2,882,039 บาท
7	บีอีซี เทโร ศาสน	61,929 คน	5,704,380 บาท	2,013,413 บาท
8	อิสาน ยูไนเต็ด	58,843 คน	4,872,790 บาท	614,832 บาท
9	อินทรีเพื่อนตำรวจ	58,774 คน	2,140,900 บาท	1,066,426 บาท
10	ชัยนาท เอฟซี	57,089 คน	5,294,798 บาท	2,094,520 บาท
11	อาร์มี่ ยูไนเต็ด	55,512 คน	2,689,210 บาท	742,023 บาท
12	โอสถสภา เอ็ม150 สระบุรี	47,483 คน	2,324,700 บาท	1,398,395 บาท
13	การทำเรือไทย เอฟซี	38,424 คน	3,008,940 บาท	1,300,341 บาท
14	พัทลุง ยูไนเต็ด	35,667 คน	3,181,645 บาท	974,134 บาท
15	เจนิฟู้ด สมุทรสงคราม เอฟซี	32,490 คน	2,286,370 บาท	746,380 บาท
16	ทีทีเอ็ม เอฟซี	25,772 คน	1,703,100 บาท	239,820 บาท
17	ทีโอที เอสซี	24,551 คน	1,464,640 บาท	654,415 บาท
18	บีบี-ซียู เอฟซี	15,967 คน	1,418,440 บาท	254,199 บาท
	รวม	1,475,769 คน	119,025,040 บาท	52,702,135 บาท

⁸ ไทยพรีเมียร์ลีก, สรุปยอดผู้ชมยอดขายบัตรผ่านประตูและยอดขายของที่ระลึก [ออนไลน์], 14 มกราคม 2555.

YAMAHA LEAGUE -1 2012

ลำดับ	สโมสร	ยอดผู้ชม	ยอดขายบัตรผ่าน ประตู	ยอดขายของที่ระลึก
1	นครราชสีมา เอฟซี	113,798 คน	6,528,520 บาท	3,150,679 บาท
2	สุพรรณบุรี เอฟซี	93,408 คน	4,968,460 บาท	1,848,624 บาท
3	กระบี่ เอฟซี	54,606 คน	3,382,179 บาท	888,310 บาท
4	ราชบุรี มิตรผล เอฟซี	54,087 คน	3,038,630 บาท	1,579,460 บาท
5	 เอฟซี ภูเก็ต	40,331 คน	1,544,498 บาท	454,893 บาท
6	ปตท. ระยอง	38,699 คน	1,050,344 บาท	1,097,825 บาท
7	พัทลุง เอฟซี	31,492 คน	2,257,065 บาท	531,311 บาท
8	ขอนแก่น เอฟซี	31,345 คน	1,920,740 บาท	351,086 บาท
9	สงขลา เอฟซี	30,368 คน	1,725,680 บาท	1,153,034 บาท
10	กอล์ฟ สระบุรี เอฟซี	24,099 คน	1,327,540 บาท	406,650 บาท
11	บางกอก เอฟซี	23,988 คน	795,250 บาท	314,262 บาท
12	แบงค็อก ยูไนเต็ด	22,270 คน	1,117,510 บาท	709,628 บาท
13	ศรีราชา ชูชุกี เอฟ.ซี.	20,053 คน	1,587,611 บาท	442,000 บาท
14	ราชनावี เอฟซี	19,447 คน	1,011,128 บาท	380,825 บาท
15	แอร์ฟอร์ซ ยูไนเต็ด	14,819 คน	1,001,450 บาท	719,218 บาท
16	จันทบุรี เอฟซี	13,620 คน	419,260 บาท	108,138 บาท
17	เจ.ดับบลิว รั้งสิต เอฟซี	10,744 คน	165,455 บาท	66,155 บาท
18	ราชประชา เอฟซี	9,900 คน	174,780 บาท	74,000 บาท
	รวม	647,074 คน	34,016,100 บาท	14,276,098 บาท

4.4 ความจำเป็นในการกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในกีฬาฟุตบอลของประเทศไทย

นับแต่หน่วยงานในภาครัฐได้กำหนดมาตรการในการควบคุมตรวจสอบการทำธุรกรรมของสถาบันการเงินอย่างเข้มงวดเพื่อการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินทำให้การฟอกเงินที่กระทำผ่านสถาบันการเงินทำได้ยากขึ้น บรรดาอาชญากรจึงมักแสวงหาช่องทางใหม่ๆ ในการปกปิดร่องรอยทางการเงินและหลีกเลี่ยงการตรวจสอบจากภาครัฐ วิธีการที่เป็นที่นิยมของอาชญากรในปัจจุบันวิธีการหนึ่งคือ การฟอกเงินโดยผ่านธุรกิจต่างๆ ที่ถูกกฎหมายหรือการใช้ธุรกิจที่ถูกกฎหมายบังหน้า ลักษณะธุรกิจที่เป็นที่สนใจของอาชญากรในการนำมาเป็นแหล่งฟอกเงินนั้นมักเป็นธุรกิจที่มีความเกี่ยวข้องกับเงินหรือทรัพย์สินเป็นจำนวนมากเนื่องจากการฟอกเงินเป็นการดำเนินการกับทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดที่มีจำนวนมากมหาศาล การดำเนินการปกปิดร่องรอยทางการเงินเพื่อให้ดูเสมือนว่าเงินนั้นได้มาโดยชอบด้วยกฎหมายก็ต้องกระทำการผ่านธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับเงินจำนวนมากเช่นกัน นอกจากนี้ลักษณะของธุรกิจที่อาชญากรให้ความสนใจอีกอย่างคือ ธุรกิจที่มีลักษณะการทำธุรกรรมที่หลากหลาย มีแหล่งที่มาของรายได้หลายช่องทางซึ่งอาชญากรสามารถใช้ช่องทางที่หลากหลายนี้ในการหลบเลี่ยงทำให้การตรวจสอบความเกี่ยวข้องกับการฟอกเงินกระทำได้ยาก ในปัจจุบันนี้มีธุรกิจที่ไม่ใช่สถาบันการเงินหลายประเภทมีความเสี่ยงต่อการฟอกเงินของอาชญากรซึ่งรัฐบาลในหลายๆ ประเทศต่างเฝ้าระวังและแสวงหามาตรการในการควบคุมธุรกิจเหล่านี้

ธุรกิจกีฬาฟุตบอลเป็นธุรกิจที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก เนื่องจากลักษณะของกีฬาฟุตบอลเป็นเกมกีฬาที่สนุก ตื่นเต้น ชวนให้หลงใหล จึงมีผู้ชมที่เป็นแฟนบอลคอยติดตามชมอย่างเหนียวแน่นและกว้างขวาง ผู้ประกอบธุรกิจสามารถแสวงหาประโยชน์จากความนิยมในบุคคลเหล่านี้ได้โดยช่องทางในการแสวงหารายได้ในธุรกิจชนิดนี้มีหลายช่องทางด้วยกันเช่น การขายบัตรเข้าชมในวันแข่งขัน การขายของที่ระลึกต่างๆ นอกจากนี้ยังมีช่องทางรายได้อื่นๆ อีกมากเช่น

รายได้จากการซื้อขายนักฟุตบอล ค่าลิขสิทธิ์ถ่ายทอดสด หรือเงินได้จากผู้สนับสนุนต่างๆซึ่งรายได้เหล่านี้เมื่อรวมกันแล้วเป็นจำนวนเงินมหาศาล จากลักษณะธุรกรรมที่มีความหลากหลายและเกี่ยวข้องกับเงินเป็นจำนวนมากประกอบกับการไม่มีมาตรการทางกฎหมายควบคุมตรวจสอบที่เข้มงวดทำธุรกิจกีฬาฟุตบอลกลายเป็นที่สนใจของอาชญากรในการแสวงหาช่องทางใหม่ๆในการฟอกเงินดังที่ปรากฏในรายงานของ FATF ข้างต้น ซึ่งระบุว่าในต่างประเทศมีการฟอกเงินโดยผ่านธุรกิจกีฬาฟุตบอลในหลากหลายรูปแบบด้วยกัน ปัญหาการฟอกเงินผ่านธุรกิจกีฬาฟุตบอลจัดเป็นปัญหาสำคัญที่นานาประเทศควรตระหนักและแสวงหาวิธีการในการป้องกัน ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าในปัจจุบันกีฬาฟุตบอลเริ่มถูกคุกคามจากอาชญากรที่ต้องการแสวงหาช่องทางใหม่ๆในการปกปิดร่องรอยทางการเงินที่ได้มาจากการกระทำผิดกฎหมาย โดยการนำเงินเหล่านี้มาหลอมรวมกับเงินที่หมุนเวียนอยู่ในธุรกิจที่ถูกกฎหมายเพื่อให้ดูเหมือนว่าเงินได้จากการประกอบอาชญากรรมเป็นเงินที่ได้มาโดยชอบด้วยกฎหมาย

ปัจจุบันในประเทศไทยธุรกิจกีฬาฟุตบอลเป็นธุรกิจชนิดใหม่ที่ได้รับคามนิยมมากขึ้นจาก การสนับสนุนของภาครัฐและองค์กรต่างๆอย่างจริงจังทำให้ประชาชนเกิดความสนใจและติดตามกันมากขึ้น ด้วยเหตุนี้จึงมีนักลงทุนในภาคเอกชน ตลอดจนนักการเมืองต่างสนใจเข้ามาลงทุนในธุรกิจชนิดนี้เป็นจำนวนมากเพื่อแสวงหาผลประโยชน์จากความนิยมในกีฬาชนิดนี้ ไม่ว่าจะเป็นในด้านการโฆษณา การขายสินค้าหรือกิจการทางพาณิชย์อื่นๆ ส่งผลให้ธุรกิจกีฬาฟุตบอลมีเงินหมุนเวียนจำนวนมหาศาลจากเงินได้ในหลายช่องทาง สถานการณ์ในธุรกิจกีฬาฟุตบอลในประเทศไทยจึงไม่ต่างกับในต่างประเทศกล่าวคือธุรกิจกีฬาฟุตบอลในประเทศไทยอาจเป็นช่องทางในการฟอกเงินซึ่งเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน แต่ในปัจจุบันประเทศไทยกลับยังไม่มีกฎหมายฉบับใดที่กำหนดมาตรการทางกฎหมายมาใช้บังคับกับผู้ประกอบธุรกิจกีฬาฟุตบอลในการตรวจสอบการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการฟอกเงิน แม้ว่าพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินจะกำหนดให้ผู้ประกอบอาชีพอื่นที่ไม่ใช่สถาบันการเงินมีหน้าที่รายงานธุรกรรมและจัดให้ลูกค้าแสดงตนตามมาตรา 16 และ 20 แต่บทบัญญัติกฎหมายดังกล่าวก็ไม่ครอบคลุมธุรกิจกีฬาฟุตบอล ดังนั้นเพื่อเป็นการป้องกันการฟอกเงินผ่านทางธุรกิจกีฬาฟุตบอลและเสริมสร้างประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอก

เงินจึงควรพิจารณาแก้ไขพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเพื่อบังคับใช้มาตรการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินให้ครอบคลุมถึงธุรกิจกีฬาฟุตบอลโดยให้ผู้ประกอบธุรกิจกีฬาฟุตบอลมีหน้าที่ต้องรายงานธุรกรรมและจัดให้ลูกค้าแสดงตนตามหลักเกณฑ์การรายงานธุรกรรมของผู้ประกอบอาชีพอื่นที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน (มาตรา 16) และหลักเกณฑ์การจัดให้ลูกค้าแสดงตน (มาตรา 20) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

4.5 แนวทางการกำหนดประเภทธุรกิจกีฬาฟุตบอลเป็นผู้มีหน้าที่รายงานธุรกรรมและการจัดให้ลูกค้าแสดงตนตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

มาตรการสำคัญในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินคือการกำหนดให้บุคคลผู้มีหน้าที่ตามกฎหมายต้องรายงานการทำธุรกรรมและจัดให้ลูกค้าแสดงตนต่อสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน บุคคลผู้มีหน้าที่ตามกฎหมายแบ่งได้เป็นสองประเภทใหญ่ๆคือ สถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน การจัดให้มีการรายงานธุรกรรมและจัดให้ลูกค้าแสดงตนก็เพื่อช่วยให้สืบทราบแหล่งที่มาของเงินหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำ ความผิดทำให้ง่ายต่อการดำเนินการตรวจสอบติดตามร่องรอยทางการเงินของอาชญากร หากมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะอาจมีการโอน จำหน่าย ยักย้าย ปกปิดหรือซ่อนเร้นทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำผิด คณะกรรมการธุรกรรมก็มีอำนาจในการสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินไว้ชั่วคราวและดำเนินการตามกฎหมายต่อไปตามมาตรา 48

ในปัจจุบันธุรกิจกีฬาฟุตบอลมีการเจริญเติบโตขึ้นมาก เนื่องจากลักษณะของกีฬาฟุตบอลเป็นกีฬาที่สนุก ตื่นเต้น ชวนให้ติดตามอยู่เสมอ ทำให้มีผู้ชมเป็นจำนวนมากทั่วโลก จากรายงานของ FATF ได้ระบุว่าปัจจุบันกีฬาฟุตบอลเป็นธุรกิจที่มีความเสี่ยงต่อการฟอกเงินของอาชญากร เนื่องจากเป็นธุรกิจที่มีเงินเข้ามาเกี่ยวข้องเป็นจำนวนมากและมีลักษณะธุรกรรมที่หลากหลายก่อให้เกิดรายได้หลายช่องทางเช่น การขายบัตรเข้าชมการแข่งขัน ค่าลิขสิทธิ์ต่างๆ การซื้อขายนักฟุตบอล การขายของที่ระลึก รวมไปถึงธุรกิจอื่นๆที่เกี่ยวข้องกัน อีกทั้งยังเป็นธุรกิจชนิดใหม่ที่ยังไม่มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ควบคุมตรวจสอบอย่างเพียงพอ นอกจากนี้จากลักษณะเฉพาะของกีฬา

ฟุตบอลที่ต้องการประสบความสำเร็จเพื่อชื่อเสียง รักษาฐานของแฟนบอลและให้ธุรกิจดำเนินต่อไปได้ ทำให้สโมสรฟุตบอลต่างแสวงหาเงินสนับสนุนเพื่อเป็นงบประมาณในการทำทีมให้ประสบความสำเร็จ จากความต้องการเงินสนับสนุนเหล่านี้อาจเป็นช่องทางให้อาชญากรที่มีเงินได้จากกิจการที่ผิดกฎหมายนำเงินเข้ามาสนับสนุนเพื่อทำการฟอกเงินได้ ดังที่จะเห็นได้จากตัวอย่างการฟอกเงินที่เกิดขึ้นตามรายงานของ FATF ในข้อ 4.2.3 ซึ่งมีรูปแบบการฟอกเงินที่หลากหลายและเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมหลายประเภท

ในประเทศไทยธุรกิจกีฬาฟุตบอลถือเป็นผู้ประกอบการวิชาชีพอื่นที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน (Non-Financial) ซึ่งในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินยังไม่มีบทบัญญัติที่ครอบคลุมผู้ประกอบการธุรกิจชนิดนี้ กล่าวคือ ไม่มีบทบัญญัติกฎหมายบัญญัติให้ผู้ประกอบการธุรกิจกีฬาฟุตบอลมีหน้าที่ต้องรายงานธุรกรรมทางการเงินต่อสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ดังเช่น ผู้ประกอบอาชีพอื่น ๆ ตามมาตรา 16 (1) - (9) จึงอาจเป็นช่องทางในการนำเงินสกปรกของอาชญากรเข้ามาเพื่อทำการฟอกเงินให้ดูเหมือนเป็นเงินที่ได้มาโดยชอบด้วยกฎหมายได้ เพื่อป้องกันการกระทำดังกล่าวผู้วิจัยจึงขอเสนอแนวทางและขอบเขตที่เหมาะสมในการบังคับใช้มาตรการรายงานธุรกรรมตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินกับธุรกิจกีฬาฟุตบอลดังนี้

1. เนื่องจากในปัจจุบันพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินยังมิได้กำหนดให้ผู้ประกอบอาชีพธุรกิจฟุตบอลมีหน้าที่ต้องรายงานธุรกรรมดังนั้น ประการแรกจึงควรกำหนดให้ผู้ประกอบอาชีพกีฬาฟุตบอลมีหน้าที่ต้องรายงานธุรกรรมตามกฎหมายฟอกเงิน โดยธุรกิจฟุตบอลถือเป็นผู้ประกอบการวิชาชีพอื่นที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน แม้ว่าข้อเสนอแนะของ FATF (FATF Recommendation) ข้อที่ 16 (เรื่องการกำหนดให้ผู้ประกอบอาชีพอื่นที่ไม่ใช่สถาบันการเงินต้องรายงานธุรกรรม) จะไม่ได้กำหนดให้ผู้ประกอบอาชีพกีฬาฟุตบอลเป็นผู้มีหน้าที่รายงานธุรกรรมก็ตาม แต่หากพิจารณาจากบทบัญญัติมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินแล้วจะเห็นได้ว่ามีธุรกิจหลายประเภทที่ไม่ใช่ธุรกิจที่ระบุไว้ตามข้อแนะนำของ FATF ข้อ 16 แต่กฎหมายได้บัญญัติให้มีหน้าที่ต้องรายงานธุรกรรมเช่นผู้ประกอบการค้าหรือให้เช่ารถยนต์หรือผู้ประกอบการอาชีพนายหน้าหรือตัวแทนซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ เป็น

ต้น ทั้งนี้เนื่องจากธุรกิจดังกล่าวมีความเสี่ยงสูงที่อาชญากรจะใช้เป็นช่องทางในการฟอกเงิน กฎหมายจึงต้องบัญญัติหน้าที่ดังกล่าวไว้ อันเป็นการประยุกต์เข้ากับบริบทในสถานการณ์ในปัจจุบัน ผู้วิจัยเห็นว่า ธุรกิจฟุตบอลมีลักษณะดังเช่นธุรกิจอื่น ๆ ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น คือเป็นธุรกิจที่อาจเป็นช่องทางในการฟอกเงินได้ง่าย ดังนั้นจึงเห็นว่าควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมาตรา 16 ให้ครอบคลุมถึงผู้ประกอบการธุรกิจกีฬาฟุตบอลในการรายงานธุรกรรมทางการเงิน

2. สำหรับผู้มีหน้าที่รายงานธุรกรรมนั้น ประการแรกผู้วิจัยเห็นว่าควรกำหนดให้บริษัทไทยพรีเมียร์ลีก จำกัด เป็นผู้มีหน้าที่รายงานธุรกรรมเนื่องจากเป็นผู้ที่ได้รับมอบหมายจากสมาคมฟุตบอลให้ดำเนินการจัดการแข่งขันฟุตบอลอาชีพในประเทศไทยในรายการ ไทยพรีเมียร์ลีก และลีกดิวิชั่น 1 ในการจัดการแข่งขันฟุตบอลบริษัทไทยพรีเมียร์ลีกต้องแสวงหารายได้เพื่อใช้ในการบริหารจัดการแข่งขัน โดยรายได้เหล่านี้มาจากหลายช่องทางเช่น เงินค่าลิขสิทธิ์ถ่ายทอดสด เงินสนับสนุนจากภาครัฐ และเงินสนับสนุนจากเอกชน เป็นต้น การจัดการบริหารเงินเหล่านี้มีจำนวนเงินมหาศาลอาจเป็นช่องทางในการฟอกเงินได้ง่ายจึงควรกำหนดหน้าที่รายงานธุรกรรมเพื่อเป็นการควบคุมตรวจสอบความโปร่งใสในการบริหารจัดการ ประการต่อมาควรกำหนดให้สโมสรฟุตบอลที่อยู่ในความควบคุมของบริษัทไทยพรีเมียร์ลีก คือ สโมสรฟุตบอลที่อยู่ในไทยพรีเมียร์ลีก และลีกดิวิชั่น 1 เป็นผู้มีหน้าที่รายงานธุรกรรมด้วย เนื่องจากสโมสรฟุตบอลเหล่านี้มีลักษณะเป็นบริษัทจำกัดซึ่งดำเนินการธุรกิจเพื่อแสวงหากำไร มีการทำธุรกรรมที่หลากหลายและมีโอกาสถูกใช้เป็นเครื่องมือในการฟอกเงินได้ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่าควรกำหนดให้บุคคลเหล่านี้มีหน้าที่รายงานธุรกรรมจะเป็นการขจัดปัญหาการฟอกเงินโดยผ่านธุรกิจฟุตบอลได้ กรณีของทีมฟุตบอลที่อยู่ในลีกดิวิชั่น 2 นั้น ผู้วิจัยเห็นว่าหากในอนาคตมีการกำหนดให้ทีมฟุตบอลที่อยู่ในลีกดิวิชั่น 2 ต้องจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัดมีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหากำไร และมีการทำธุรกรรมทางการเงินเป็นจำนวนมากจนอาจใช้เป็นเครื่องมือในการฟอกเงินได้ ก็ควรกำหนดให้สโมสรฟุตบอลที่อยู่ในลีกดิวิชั่น 2 เป็นผู้มีหน้าที่ในการรายงานธุรกรรมด้วย

3. สำหรับรูปแบบการรายงานธุรกรรม ผู้วิจัยเห็นว่าควรกำหนดให้ ผู้ที่มีหน้าที่รายงานธุรกรรมต้องทำการรายงานธุรกรรมเงินสดที่มีจำนวนเงินตั้งแต่ 1 ล้านบาทขึ้นไปในทุกๆธุรกรรม

ทางการเงินที่ผู้มีหน้าที่รายงานธุรกรรมได้กระทำเช่น เงินได้จากผู้สนับสนุน เงินจากการซื้อขาย นักฟุตบอล เงินได้จากค่าลิขสิทธิ์ต่างๆ เป็นต้น โดยเงินขั้นต่ำจำนวน 1 ล้านบาทที่ต้องรายงานธุรกรรมพิจารณาจากจำนวนเงินเฉลี่ยในการทำธุรกรรมที่อาจเกี่ยวข้องกับการฟอกเงินได้เช่น ธุรกรรมการซื้อขายนักฟุตบอลหรือเงินได้จากผู้สนับสนุนต่างๆซึ่งธุรกรรมเหล่านี้มักจะมีมูลค่าตั้งแต่ 1 ล้านบาทขึ้นไป นอกจากนี้ยังควรกำหนดให้ผู้มีหน้าที่รายงานธุรกรรมต้องรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยในกรณีที่มีการทำธุรกรรมเงินสดไม่ถึง 1 ล้านบาทแต่มีเหตุอันควรสงสัยว่าธุรกรรมนั้นๆอาจมีความเกี่ยวข้องกับการฟอกเงิน วิธีการรายงานควรกำหนดแบบฟอร์มและให้บุคคลเหล่านี้มีหน้าที่รายงานธุรกรรมตามแบบฟอร์มที่กำหนดต่อสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินทุกๆเดือน นอกจากนี้บุคคลผู้มีหน้าที่รายงานธุรกรรมอาจจัดตั้งหน่วยงานภายในขึ้นให้มีหน้าที่ในการตรวจสอบความถูกต้องและรวบรวมเอกสารเกี่ยวกับธุรกรรมทางการเงินเพื่อส่งให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

4.ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 บุคคลผู้มีหน้าที่รายงานธุรกรรมตามมาตรา 16 มีหน้าที่ต้องจัดให้ลูกค้าแสดงตนด้วยเสมอตามมาตรา 20 ดังนั้นหากมีการกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจกีฬาฟุตบอลมีหน้าที่ต้องรายงานการทำธุรกรรมตามมาตรา 16 บุคคลดังกล่าวต้องมีหน้าที่ในการจัดให้ลูกค้าแสดงตนตามมาตรา 20 ด้วยเช่นกัน ส่วนหลักเกณฑ์ในการจัดให้ลูกค้าแสดงตนนั้น ผู้วิจัยเห็นว่า ควรกำหนดจำนวนเงินขั้นต่ำในการจัดให้ลูกค้าแสดงตนไว้ที่ 1 ล้านบาทเพื่อให้สอดคล้องกับจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องรายงานในธุรกรรมเงินสด สำหรับวิธีการแสดงตนนั้นควรกำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้มีหน้าที่ตามกฎหมายต้องจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานเพื่อให้ทราบตัวตนที่แน่นอนของลูกค้าซึ่งอย่างน้อยต้องมี ชื่อ-สกุล วัน,เดือน,ปีเกิด ที่อยู่ เลขบัตรประจำตัวประชาชนหรือเอกสารทางราชการอื่นๆที่ระบุตัวตนของบุคคลนั้น ลักษณะของธุรกรรมที่กระทำและจำนวนเงิน หากลูกค้าเป็นนิติบุคคลควรมีการตรวจสอบสถานะทางกฎหมายของนิติบุคคลนั้นด้วยว่าตั้งขึ้นมาโดยชอบหรือไม่และควรตรวจสอบหลักฐานของบุคคลที่เป็นผู้แทนของนิติบุคคลนั้นว่ามีอำนาจโดยชอบหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดการใช้นิติบุคคลแอบแฝงในการกระทำความผิด

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

บทสรุป

กีฬาฟุตบอลเป็นกีฬาที่เป็นที่นิยมอย่างกว้างขวางทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกีฬาฟุตบอลในระดับสโมสรซึ่งมีการพัฒนาเรื่อยมาจนกลายเป็นระดับอาชีพ ในแต่ละสโมสรฟุตบอลจะมีลักษณะการดำเนินการเป็นธุรกิจที่มีมูลค่ามหาศาล รายได้เหล่านี้มาจากการจำหน่ายตั๋วเข้าชม ค่าลิขสิทธิ์ต่างๆ การซื้อขายตัวนักฟุตบอล รวมไปถึงสินค้าที่ระลึกต่างๆ ของสโมสร หากเป็นสโมสรฟุตบอลที่มีชื่อเสียงมาก รายได้จากธุรกิจก็จะมากขึ้นตามตัว ด้วยเหตุนี้สโมสรฟุตบอลต่างๆ จึงเป็นที่สนใจของนักธุรกิจและนักการเมืองในการเข้ามาลงทุนเพื่อแสวงหาประโยชน์จากกิจการดังกล่าวมากขึ้นเรื่อยๆ จะเห็นได้จากสโมสรฟุตบอลต่างๆ ในประเทศไทยมีนักการเมืองทั้งในระดับส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นเข้าไปลงทุนเป็นจำนวนมาก กรณีดังกล่าวอาจเป็นช่องทางในการฟอกเงินของเหล่าอาชญากรที่ได้มาจากการกระทำความผิดได้จากรายงานของหน่วยปฏิบัติการเฉพาะกิจด้านการเงินหรือ FATF ได้ทำการศึกษาและจัดทำรายงานเกี่ยวกับการฟอกเงินผ่านกีฬาฟุตบอล (FATF Report on Money Laundering through the Football sector) โดยการแจกแบบสอบถามไปยังประเทศต่างๆ ทั่วโลกจำนวน 25 ประเทศ หลักจากได้แบบสอบถามแล้วจึงได้ทำการประชุมเชิงปฏิบัติการขึ้นในเดือนพฤศจิกายน 2008 ณ เมืองโมนาโก ประเทศฝรั่งเศส การประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากผู้แทนของแต่ละประเทศ นอกจากนี้ยังได้รับฟังความคิดเห็นจากภาคเอกชนและตัวแทนจากสหพันธ์ฟุตบอลนานาชาติ (FIFA) เพื่อนำมาประกอบการวิเคราะห์และเสนอแนะอีกด้วย จากรายงานดังกล่าวได้ชี้ให้เห็นถึงช่องทางการฟอกเงินโดนผ่านกีฬาฟุตบอลซึ่งมี 3 ช่องทางดังนี้

1. ช่องทางในส่วนของโครงสร้าง

โครงสร้างของวงการค้ากีฬาฟุตบอลนั้นลักษณะของตลาดฟุตบอลสามารถเข้าถึงได้ง่าย จะเห็นได้จากแฟนฟุตบอลจากทุกภาคส่วนในสังคมมาพบปะในสนามไม่ว่าจะเป็นรัฐบาล หน่วยงานเอกชนต่างๆ ลักษณะการเข้าถึงได้ง่ายนี้เป็นการเปิดโอกาสให้อาชญากรมาพบปะกันและร่วมกันในการวางแผนกระทำความผิด นอกจากนี้จากการเจริญเติบโตของตลาดซื้อขายนักเตะใน

ระหว่างประเทศที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วประกอบกับเงินทุนในการใช้จ่ายซื้อขายนักเตะที่ได้มาจาก ค่าลิขสิทธิ์ในการถ่ายทอดสดและผู้สนับสนุนต่างๆเป็นจำนวนมาก ทำให้บุคคลจากหลายฝ่าย ต่างเข้ามาเกี่ยวข้องในการทำธุรกรรมต่างๆบุคคลเหล่านี้ได้แก่ ผู้จัดการทีม นายหน้า ผู้สนับสนุน หรือบริษัทเอกชนผู้มีสิทธิ์ในตัวนักเตะ เป็นต้น ลักษณะความสัมพันธ์ของบุคคลผู้มีผลประโยชน์ ร่วมกันเหล่านี้ จะมีความซับซ้อนคลุมเคลือเข้าถึงยาก มีการพึ่งพาอาศัยกันระหว่างบุคคลในแต่ละ ฝ่ายอันเป็นช่องทางที่เอื้อต่อการปกปิดการกระทำที่ผิดกฎหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งธุรกรรม และการกระทำผิดที่ได้กระทำลงในต่างประเทศ

2. ช่องทางในส่วนของระบบการเงิน

แม้ว่าธุรกิจกีฬาฟุตบอลจะเจริญเติบโตขึ้นในภาพรวมแต่หลายสโมสรฟุตบอลมีสถานะการเงินที่ ติดลบ ปัญหาสถานะทางการเงินนี้ก่อให้เกิดการยอมรับเงินสนับสนุนจากกลุ่มนายทุนที่มีแหล่ง เงินได้นำสงสัยได้ง่าย ความเปราะบางทางการเงินเป็นลักษณะโดยทั่วไปของการแข่งขัน สโมสรฟุตบอลใหญ่ๆต้องการเงินทุนจำนวนมากเพื่อซื้อนักเตะในการทำทีมให้ประสบความสำเร็จ การตลาดเกี่ยวกับการกีฬานี้จะมีลักษณะ Winner-take-all คือค่าตอบแทนจะขึ้นอยู่กับผลการ แข่งขันที่เกี่ยวข้องกับทีมอื่นๆ การแข่งขันแพ้เพียงนัดเดียวมีผลกระทบต่อโครงสร้างทางการเงิน อย่างใหญ่หลวง เช่นการไม่ได้รับเงินจากผู้สนับสนุน มีผลกระทบต่อลิขสิทธิ์การถ่ายทอดสดหรือ การที่ต้องตกลงไปอยู่ในดิวิชั่นที่ต่ำลง ความไม่มั่นคงเกี่ยวกับเรื่องการเงินนี้ส่งผลให้สโมสร ฟุตบอลตกเป็นเป้าหมายของการนำเงินสกปรกมาลงทุนได้ สโมสรฟุตบอลที่ตกชั้นหรือสโมสร ฟุตบอลที่มีสถานะทางการเงินตกอยู่ในสถานะที่ต้องการเงินอัดฉีด (Financial Doping) อย่าง เร่งด่วน จากสถานะทางเศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลกในช่วงที่ผ่านมาส่งผลกระทบต่อสโมสรฟุตบอล อย่างเห็นได้ชัดในเรื่องการได้รับเงินอุดหนุนจากผู้สนับสนุนจึงเกิดความเสี่ยงในกรณีสโมสร ฟุตบอลที่มีสถานะทางการเงินติดลบจะยอมรับเงินสนับสนุนจากผู้ลงทุนหน้าใหม่โดยปราศจาก การตรวจสอบแหล่งที่มาอย่างชัดเจน

3. ช่องทางในส่วนของวัฒนธรรม

ลักษณะของกีฬาฟุตบอลนั้นบุคคลจำนวนมากต้องการเข้ามามีส่วนร่วมเกี่ยวข้อง เนื่องจาก อาชญากรต้องการแสวงหาสถานะอื่นๆในสังคมนอกเหนือจากสถานะที่ตนเองมีในแวดวง

อาชญากรรม จึงมักแสวงหาธุรกิจถูกกฎหมายในการเข้าถึงสถานะนั้นๆ ซึ่งธุรกิจกีฬาฟุตบอลสามารถตอบสนองได้เป็นอย่างดี จะเห็นได้จากการที่อาชญากรนำเงินมาลงทุนในสโมสรฟุตบอล มักจะได้รับการขนานนามว่าเป็นผู้อุปถัมภ์ (Sugar Daddy) และได้รับการยกย่องสรรเสริญ โดยผู้คนไม่สนใจว่าเงินที่นำมาลงทุนนั้นจะมาจากแหล่งใด ต้องการเพียงแค่ให้สโมสรฟุตบอลมีเงินสนับสนุนและดำเนินต่อไปได้ การนำเงินมาลงทุนในสโมสรฟุตบอลมีความเสี่ยงสูงจากความไม่แน่นอนในผลกำไรในอนาคตแต่ก็มักจะทำให้บุคคลผู้ลงทุนมีความมั่งคั่งจากผลตอบแทนที่ไม่เป็นรูปธรรมเสมอ นอกจากนี้สโมสรฟุตบอลมักมีความเกี่ยวข้องกับชุมชนท้องถิ่นอย่างเหนียวแน่น การเข้ามาลงทุนในสโมสรฟุตบอลจะทำให้องค์กรอาชญากรรมสามารถเข้าถึงและควบคุมกิจการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้ง่าย นอกจากนี้ยังสามารถเข้าถึงรัฐบาลท้องถิ่นได้โดยง่ายอีกด้วย มูลเหตุจูงใจที่ซับซ้อนเหล่านี้ทำให้กีฬาฟุตบอลเป็นที่ต้องการเข้ามาแสวงหาสถานะทางสังคมของอาชญากร สิ่งที่เกิดขึ้นคือมีการฟอกเงินโดยนำเงินสกปรกมาใช้ในการสร้างอิทธิพลและชื่อเสียงและใช้โอกาสนี้ในการแสวงหาประโยชน์จากกิจการที่ชอบด้วยกฎหมายและไม่ชอบด้วยกฎหมายในอนาคต นับแต่อดีตกีฬาฟุตบอลมักมีกลุ่มนายทุนเอกชนหรือบริษัทต่างๆ ที่ประสบความสำเร็จจากธุรกิจอื่นๆ เข้ามาลงทุนเสมอและมักจะมีกลุ่มนายทุนที่มั่งคั่งจากกิจการที่ไม่เป็นที่เปิดเผยนำเงินมาลงทุนทั้งในฟุตบอลระดับอาชีพหรือแม้กระทั่งในฟุตบอลระดับท้องถิ่นที่เป็นทีมสมัครเล่นซึ่งการลงทุนในกิจการฟุตบอลนี้อาจมีเหตุจูงใจจากความต้องการมีสถานะในสังคมนั้นๆ

ปัจจุบันในประเทศไทยธุรกิจกีฬาฟุตบอลเป็นธุรกิจชนิดใหม่ที่ได้รับคามนิยมมากขึ้นจากกการสนับสนุนของภาครัฐและองค์กรต่างๆ อย่างจริงจังทำให้ประชาชนเกิดความสนใจและติดตามกันมากขึ้น ด้วยเหตุนี้จึงมีนักลงทุนในภาคเอกชนตลอดจนนักการเมืองต่างสนใจเข้ามาลงทุนในธุรกิจชนิดนี้เป็นจำนวนมากเพื่อแสวงหาผลประโยชน์จากความนิยมในกีฬาชนิดนี้ ไม่ว่าจะเป็นการโฆษณา การขายสินค้าหรือกิจการทางพาณิชย์อื่นๆ ส่งผลให้ธุรกิจกีฬาฟุตบอลมีเงินหมุนเวียนจำนวนมากมหาศาลจากเงินได้ในหลายช่องทาง สถานการณ์ในธุรกิจกีฬาฟุตบอลในประเทศไทยจึงไม่ต่างกับในต่างประเทศกล่าวคือธุรกิจกีฬาฟุตบอลในประเทศไทยอาจเป็นช่องทางในการฟอกเงินซึ่งเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน แต่ในปัจจุบันประเทศไทยกลับยังไม่มีกฎหมายฉบับใดที่กำหนดมาตรการทางกฎหมายมาใช้บังคับกับผู้ประกอบธุรกิจกีฬาฟุตบอลในการตรวจสอบการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการฟอกเงิน แม้ว่าพระราชบัญญัติป้องกัน

และปราบปรามการฟอกเงินจะกำหนดให้ผู้ประกอบอาชีพอื่นที่ไม่ใช่สถาบันการเงินมีหน้าที่รายงานธุรกรรมและจัดให้ลูกค้าแสดงตนตามมาตรา 16 และ 20 แต่บทบัญญัติกฎหมายดังกล่าวก็ไม่ครอบคลุมธุรกิจกีฬาฟุตบอล ดังนั้นเพื่อเป็นการป้องกันการฟอกเงินผ่านทางธุรกิจกีฬาฟุตบอลและเสริมสร้างประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินจึงควรพิจารณาแก้ไขพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเพื่อบังคับใช้มาตรการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินให้ครอบคลุมถึงธุรกิจกีฬาฟุตบอลโดยให้ผู้ประกอบธุรกิจกีฬาฟุตบอลมีหน้าที่ต้องรายงานธุรกรรมและจัดให้ลูกค้าแสดงตนตามหลักเกณฑ์การรายงานธุรกรรมของผู้ประกอบอาชีพอื่นที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน (มาตรา 16) และหลักเกณฑ์การจัดให้ลูกค้าแสดงตน (มาตรา 20) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

ข้อเสนอแนะ

เพื่อเป็นการป้องกันการและปราบปรามฟอกเงินที่อาจเกิดขึ้นในธุรกิจกีฬาฟุตบอลในประเทศไทย ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. กำหนดให้ผู้ประกอบอาชีพธุรกิจกีฬาฟุตบอลมีหน้าที่รายงานการทำธุรกรรมตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน โดยการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินให้ครอบคลุมถึงผู้ประกอบอาชีพธุรกิจกีฬาฟุตบอล ดังนี้

มาตรา 16 ให้ผู้ประกอบอาชีพต่อไปนี้ มีหน้าที่ต้องรายงานการทำธุรกรรมต่อสำนักงานในกรณีเป็นธุรกรรมที่ใช้เงินสดมีจำนวนเกินกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวงหรือเป็นธุรกรรมที่มเหตุอันควรสงสัย ทั้งนี้ผู้ประกอบอาชีพตาม (2) (3) (4) และ(5) ต้องเป็นนิติบุคคล เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยที่มีพยานหลักฐานอันควรว่ามีการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องหรืออาจเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงินกับผู้ประกอบอาชีพตาม (2) (3) (4) และ (5) ที่

มิได้เป็นนิติบุคคล ให้สำนักงานมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือ ให้ผู้ประกอบการอาชีพดังกล่าวรายงานการ
ธุรกรรมต่อสำนักงาน

(1)

(2)

(9) ผู้ประกอบการธุรกิจกีฬาฟุตบอล

2. สำหรับผู้มีหน้าที่รายงานธุรกรรมนั้นควรกำหนดให้บริษัทไทยพรีเมียร์ลีก จำกัด เป็นผู้มี
หน้าที่รายงานธุรกรรมซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับมอบหมายจากสมาคมฟุตบอลให้ดำเนินการจัดการแข่งขัน
ฟุตบอลอาชีพในประเทศไทยในรายการ ไทยพรีเมียร์ลีก และ ลีกดิวิชัน 1 นอกจากนี้ควรกำหนดให้
สโมสรฟุตบอลที่อยู่ในความควบคุมของบริษัทไทยพรีเมียร์ลีก คือ สโมสรฟุตบอลที่อยู่ในไทย
พรีเมียร์ลีกและลีกดิวิชัน 1 เป็นผู้มีหน้าที่รายงานธุรกรรมด้วย เนื่องจากองค์กรเหล่านี้มีลักษณะ
เป็นบริษัทจำกัดซึ่งดำเนินการธุรกิจเพื่อแสวงหากำไร มีการทำธุรกรรมที่หลากหลายและมีโอกาส
ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการฟอกเงินได้ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ส่วนกรณีของทีมฟุตบอลที่อยู่ใน
ลีกดิวิชัน 2 นั้น ผู้วิจัยเห็นว่าหากในอนาคตมีการกำหนดให้ทีมฟุตบอลที่อยู่ในลีกดิวิชัน 2 ต้องจด
ทะเบียนเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัดมีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหากำไรและมีการทำธุรกรรม
ทางการเงินเป็นจำนวนมากจนอาจใช้เป็นเครื่องมือในการฟอกเงินได้ ก็ควรกำหนดให้สโมสร
ฟุตบอลที่อยู่ในลีกดิวิชัน 2 เป็นผู้มีหน้าที่ในการรายงานธุรกรรมด้วย

3. ควรกำหนดให้ ผู้ที่มีหน้าที่รายงานธุรกรรมต้องทำการรายงานธุรกรรมเงินสดที่มีจำนวน
เงินตั้งแต่ 1 ล้านบาทขึ้นไปในทุกๆธุรกรรมทางการเงินที่ผู้มีหน้าที่รายงานธุรกรรมได้กระทำเช่น
เงินได้จากผู้สนับสนุน เงินได้จากการซื้อขายนักฟุตบอล เงินได้จากค่าลิขสิทธิ์ต่างๆ เป็นต้น โดยเงิน
ขั้นต่ำจำนวน 1 ล้านบาทที่ต้องรายงานธุรกรรมพิจารณาจากจำนวนเงินเฉลี่ยในการทำธุรกรรมที่
อาจเกี่ยวข้องกับการฟอกเงินได้เช่น ธุรกรรมการซื้อขายนักฟุตบอลหรือเงินได้จากผู้สนับสนุนต่างๆ
ซึ่งธุรกรรมเหล่านี้มักจะมีมูลค่าตั้งแต่ 1 ล้านบาทขึ้นไป นอกจากนี้ยังควรกำหนดให้ผู้มีหน้าที่
รายงานธุรกรรมต้องรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยในกรณีที่มีการทำธุรกรรมเงินสดไม่ถึง 1

ล้านบาทแต่มีเหตุอันควรสงสัยว่าธุรกรรมนั้นๆอาจมีความเกี่ยวพันกับการฟอกเงิน วิธีการรายงาน ควรกำหนดแบบฟอร์มและให้บุคคลเหล่านี้มีหน้าที่รายงานธุรกรรมตามแบบฟอร์มที่กำหนดต่อ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินทุกๆเดือน นอกจากนี้บุคคลผู้มีหน้าที่รายงาน ธุรกรรมอาจจัดตั้งหน่วยงานภายในขึ้นให้มีหน้าที่ในการตรวจสอบความถูกต้องและรวบรวม เอกสารเกี่ยวกับธุรกรรมทางการเงินเพื่อส่งให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

4. ในการจัดให้ลูกค้าแสดงตนตามมาตรา 20 ควรกำหนดจำนวนเงินขั้นต่ำในการจัดให้ ลูกค้าแสดงตนไว้ที่ 1 ล้านบาทเพื่อให้สอดคล้องกับจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องรายงานในธุรกรรมเงิน สด ส่วนวิธีในการแสดงตนนั้นควรกำหนดให้ผู้มีหน้าที่ตามกฎหมายต้องจัดเก็บข้อมูลพื้นฐาน เพื่อให้ทราบตัวตนที่แน่นอนของลูกค้าซึ่งอย่างน้อยต้องมี ชื่อ-สกุล วัน,เดือน,ปีเกิด ที่อยู่ เลขบัตร ประจำตัวประชาชนหรือเอกสารทางราชการอื่นๆที่ระบุตัวตนของบุคคลนั้น ลักษณะของธุรกรรมที่ กระทำและจำนวนเงิน หากลูกค้าเป็นนิติบุคคลควรมีการตรวจสอบสถานะทางกฎหมายของนิติ บุคคลนั้นด้วยว่าตั้งขึ้นมาโดยชอบหรือไม่และควรตรวจสอบหลักฐานของบุคคลที่เป็นผู้แทนของนิติ บุคคลนั้นว่ามีอำนาจโดยชอบหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดการใช้นิติบุคคลแอบแฝงใน การกระทำคามผิด

5. จัดทำคู่มือเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้มีหน้าที่รายงานธุรกรรมปฏิบัติตามซึ่งคู่มือฉบับนี้ควรมี การกำหนดลำดับขั้นตอนต่างๆที่มีความชัดเจนและง่ายต่อการทำความเข้าใจ ทั้งในเรื่องของ หลักเกณฑ์ ระยะเวลา ในการรายงานธุรกรรมตลอดจนหลักเกณฑ์และรูปแบบในการจัดให้ลูกค้า แสดงตน

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กลยุทธ ฟอกเงินปริศนาส่งนอก "โพยก๊วน". [ออนไลน์]. 5 มกราคม 2555. แหล่งที่มา :

<http://www.oknation.net/blog/print.php?id=777374>

คณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงินเกี่ยวกับการฟอกเงิน (Financial Action

Task Force). **ข้อเสนอแนะสี่สิบข้อ (The Forty Recommendations)**. [ออนไลน์]. 9

สิงหาคม 2555. แหล่งที่มา : <http://www.amlo.go.th/amlofarm/farm/web/files/FATF-%2040%20new%20meaning.pdf>

ไชยยศ เหมะรัชตะ. **มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน.**

หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักรภาครัฐร่วมกับเอกชนรุ่นที่ 9. กรุงเทพมหานคร :

สำนักพิมพ์ นิติธรรม, 2540.

ไชยยศ เหมะรัชตะ. **มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน.**

เอกสารวิจัยส่วนบุคคลลักษณะวิชาการเมือง วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรหลักสูตร

การป้องกันราชอาณาจักรภาครัฐร่วมกับเอกชนรุ่น 9, 2539-2540.

ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ. **สิ่งที่ควรคำนึงเกี่ยวกับกฎหมายฟอกเงิน.** รวบรวมความและสาระน่ารู้

เกี่ยวกับกฎหมายฟอกเงิน. กรุงเทพมหานคร : กองนิติการ สำนักงาน ป.ป.ส. สำนัก

นายกรัฐมนตรี, 2542.

นิกร เกริกกุล. **การป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ทฤษฎี กฎหมาย และแนวทาง**

ปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : Translators-at-law.com, 2543.

บริษัท ไทยพรีเมียร์ลีกจำกัด. **ระเบียบและข้อบังคับว่าด้วยการจัดการแข่งขันฟุตบอลอาชีพ**

ของประเทศไทยประจำปี 2555.

บริษัท ไทยพรีเมียร์ลีกจำกัด, **พันธกิจของบริษัทไทยพรีเมียร์ลีก** [ออนไลน์], 18 ธันวาคม 2556.

แหล่งที่มา : <http://www.thaipremierleague.co.th/about.php>

บริษัท ไทยพรีเมียร์ลีก จำกัด, **สรุปยอดผู้ชมยอดขายบัตรผ่านประตูและยอดขายของที่ระลึก**

[ออนไลน์], 14 มกราคม 2555. แหล่งที่มา :

http://www.thaipremierleague.co.th/index_th.php

ปาริฉัตร อุษชิน. **การเพิ่มความมั่นคงมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
การฟอกเงินเป็นความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ.**

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2548.

รุ่งโรจน์ พรขุนทด. **การศึกษากิจการสโมสรฟุตบอลที่เข้าร่วมแข่งขันในรายการ**

สπόνเซอร์ไทยพรีเมียร์ลีก 2010 ตามมาตรฐานสหพันธ์ฟุตบอลแห่งเอเชีย.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553.

วีระพงษ์ บุญญาภาส. **อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2544.

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน. **การป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน.** คู่มือ
ประชาชน. กรุงเทพมหานคร : ศรีเมืองการพิมพ์, 2551.

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน. **ข้อเสนอแนะพิเศษในเรื่องการให้การ**

สนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย 9 ประการ. [ออนไลน์]. 9 สิงหาคม 2555.

แหล่งที่มา : [http://www.amlo.go.th/amlofarm/farm/web/files/FATF-
%20%209new%20meaning.pdf](http://www.amlo.go.th/amlofarm/farm/web/files/FATF-%20%209new%20meaning.pdf)

สีหนาท ประยูรรัตน์. **คำอธิบายพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.**

2542 .กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เอเชีย เพลส, 2542.

สุรพล ไตรเวทย์. **คำอธิบายกฎหมายฟอกเงิน.** กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2542.

อรรณพ ลิขิตจิตตะ. **ถาม-ตอบ เกี่ยวกับ กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการ
ฟอกเงิน.** เอกสารเผยแพร่ 2-06-2542 กองนิติการสำนักงานป้องกันและปราบปราม
ยาเสพติด สำนักงานนายกรัฐมนตรี, 2542.

อรรณพ ลิขิตจิตตะ. **ถาม-ตอบ เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการ**

ฟอกเงิน. กรุงเทพมหานคร : กองนิติการ สำนักงาน ป.ป.ส. พิมพ์ครั้งที่ 2, 2542.

ภาษาอังกฤษ

AML Legislation in Canada The Proceeds of Crime legislation [Online]. 7

December 2012. Available from :

<http://www.antimoneylaunderinglaw.com/aml-law/aml-legislation-in-canada>

BUREAU OF INTERNATIONAL NARCOTICS AND LAW ENFORCEMENT AFFAIRS 2012.

International Narcotics Control Strategy Report (INCSR) [Online]. 7 March

2012. Available from :

<http://www.state.gov/j/inl/rls/nrcrpt/2012/vol2/184115.htm>

Commission of the European Communities (2007), White Paper on sport [Online]. 11 July

2007. Available from :

http://ec.europa.eu/sport/documents/wp_on_sport_en.pdf

Department of Sports Law, Main aspects of resolution 32/2012 issued by the Argentine

Financial Information Unit [Online]. 9 December 2012. Available from :

<http://www.ebv.com.ar/images/publicaciones/sldnewsletter1.pdf>

FATF (2009). FATF Report on Money Laundering through the Football Sector, FATF,

Paris.

FINAL FATF MANDATE 2012-2020 [Online]. 4 April 2012. Available from :

<http://www.fatf->

[gafi.org/media/fatf/documents/FINAL%20FATF%20MANDATE%202012-](http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/FINAL%20FATF%20MANDATE%202012-)

[2020.pdf](http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/FINAL%20FATF%20MANDATE%202012-2020.pdf)

Gillermo Plate. Argentina: Overview On Argentina Anti Money Laundering (AML) And

Combating Terrorist Financing (CFT) Situation [Online]. 11 November 2008 .

Available from: <http://www.mondaq.com/article.asp?articleid=62582>

The Football Association (2008). **Money Laundering and the Proceeds of Crime Act:**

Guidance for Football Clubs. The Football association. London. 13 March

2008. Available from:

http://www.thefa.com/News/governance/2008/mar/MoneyLaundering_guidance

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายภูมิเกียรติ วรรณแก้ว เกิดวันที่ 26 กรกฎาคม 2529 สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาจากโรงเรียนอนุบาลศรีสะเกษ สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจากโรงเรียนศรีสะเกษวิทยาลัย สำเร็จการศึกษาระดับชั้นปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2552 สำเร็จการศึกษาคณะรัฐศาสตร์บัณฑิต สำนักอบรมกฎหมายแห่งนิติบัณฑิตยสภา สมัยที่ 64 ปีการศึกษา 2554 และศึกษาต่อในหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเมื่อปีการศึกษา 2554